

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen tilinpäätös 2024

Sisällysluettelo

1	Tilinpäätös	3
2	Toimintakertomus.....	3
2.1	Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	4
2.1.1	Hyvinvointialuejohtajan katsaus	4
2.1.2	Hyvinvointialueen hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	5
2.1.3	Olennaiset muutokset hyvinvointialueen toiminnassa ja taloudessa	5
2.1.4	Toimielimet	6
2.1.5	Hyvinvointialueen henkilöstö	11
2.1.6	Ympäristöasiat	12
2.1.7	Muut ei-taloudelliset asiat	14
2.1.8	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	15
2.1.9	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista tekijöistä	16
2.2	Selonteko hyvinvointialueen sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallinnan järjestämisestä	20
2.3	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	25
2.3.1	Tilikauden tuloksen muodostuminen	26
2.3.2	Toiminnan rahoitus	27
2.4	Rahoitusasema ja sen muutokset	29
2.5	Kokonaistulot ja -menot	31
2.6	Hyvinvointialuekonsernin toiminta ja talous	32
2.6.1	Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	32
2.6.2	Konsernin toiminnan ohjaus	32
2.6.3	Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	33
2.6.4	Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	34
2.6.5	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	35
2.6.6	Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	35
2.7	Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	41
2.7.1	Asiaa koskeva sääntely	41
2.7.2	Tilikauden tuloksen käsittely	41
2.7.3	Talouden tasapainottamistoimenpiteet	41
3	Talousarvion toteutuminen	44

3.1	Seurantaa koskeva sääntely	44
3.2	Tavoitteiden toteutuminen	44
3.2.1	Perhe- ja sosiaalipalvelut	45
3.2.2	Ikääntyneiden palvelut	48
3.2.3	Terveys- ja sairaanhoitopalvelut	50
3.2.4	Pelastuslaitos ja turvallisuuspalvelut	53
3.2.5	Hallintopalvelut	58
3.2.6	Konsernipalvelut	59
3.2.7	Hyvinvointialueen johto	61
3.2.8	Ympäristöterveydenhuolto	61
3.2.9	Talouden tavoiteohjelma	64
3.3	Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	70
3.3.1	Tuloslaskelmaosan toteutuminen	70
3.3.2	Investointien toteutuminen	72
3.3.3	Lainanottovaltuuksien käyttö investointien rahoittamiseen	75
3.3.4	Rahoitusosan toteutuminen	77
3.3.5	Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	78
4	Tilinpäätöslaskelmat	80
4.1	Tilinpäätöslaskelmia koskevat säännökset ja ohjeet	80
4.2	Tuloslaskelma	81
4.3	Rahoituslaskelma	82
4.4	Tase	83
4.5	Konsernilaskelmat	85
5	Tilinpäätöksen liitetiedot	89
5.1	Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet	90
5.2	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	92
5.3	Tasetta koskevat liitetiedot	96
5.3.1	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	96
5.3.2	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	100
5.4	Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot	103
5.5	Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot	113
6	Muut eriytetyt laskelmat	116
7	Allekirjoitukset ja merkinnät	116
8	Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat	117

1 Tilinpäätös

Hyvinvointialueen tilikausi on kalenterivuosi. Aluehallituksen on laadittava tilinpäätös tilikaudelta tilinpäätöstilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Aluehallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen aluevaltuuston käsiteltäväksi. Aluevaltuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Tilinpäätöksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva hyvinvointialueen tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa. Tilinpäätöksen allekirjoittavat aluehallituksen jäsenet sekä hyvinvointialuejohtaja (Laki hyvinvointialueesta 117 §).

Tilintarkastajan on annettava aluevaltuustolle kultakin tilikaudelta kertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Kertomuksessa on myös esitettävä, voidaanko tilinpäätös hyväksyä ja voidaanko toimielimen jäsenelle ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen tilivelvollisille myöntää vastuuvapaus (Laki hyvinvointialueesta 130 §).

2 Toimintakertomus

Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys aluevaltuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta hyvinvointialueella ja hyvinvointialuekonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista hyvinvointialueen ja konsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi hyvinvointialueen tai konsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä (Laki hyvinvointialueesta 119 §).

Toimintakertomuksessa annetaan tiedot hyvinvointialueen toiminnan kehittymistä ja tuloksellisuutta, taloudellista tilannetta sekä merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä koskevista tärkeistä seikoista (Kirjanpitolaki 3 luku 1 a §).

2.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

2.1.1 Hyvinvointialuejohtajan katsaus

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen tärkein tehtävä on järjestää riittävät sosiaali-, terveys- ja turvallisuuspalvelut koko maakunnan väestölle laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Tämän lakisääteisen tehtävän lisäksi järjestämme ympäristöterveydenhuollon palvelut kaikkiin Pohjois-Karjalan kuntiin. Vuoden 2024 aikana kiinnitettiin erityistä huomiota lakisääteisen järjestämistehtävän toteutumiseen. Talousarvio laadittiin 15 milj. euroa alijäämäiseksi, mikä mahdollisti palvelutuotannon toimialueille lisäpanostukset palvelujen saatavuuteen. Tässä myös onnistuttiin ja palvelujen saatavuus kehittyi myönteiseen suuntaan kaikilla toimialueilla. Sosiaali- ja terveyspalveluihin pääsyä helpotettiin huhtikuussa käyttöön otetun digitaalisen palvelualustan ja digisotekeskuksen toiminnan avulla. NPS-suosittelevuoteen mukaan asiakkaat olivat hyvinvointialueen palveluihin erittäin tyytyväisiä, joskin palveluihin pääsyssä ja yhteydenpitoissa on edelleenkin kehitettävää.

Henkilöstön osalta kehitys oli niin ikään myönteistä. Sairauspoissaolot ja lähtövaihtuvuus vähenivät edellisvuoteen verrattuna. Mitä Siulle kuuluu? -kyselyn tulosten mukaan yli 70 % henkilöstöstä suositteli työnantajaa. Erityisesti hoitohenkilöstön saatavuus helpottui edellisvuoteen verrattuna. Lääkäreistä, sosiaalityöntekijöistä ja koulupsykologeista oli edelleen pulaa, eikä vuokratyövoiman käytöstä tai lääkäripalvelujen ostoista päästy kokonaan eroon. Hyvinvointialueiden imagoa kartoittavassa Luottamus & Maine -tutkimuksessa nousimme sijalle yhdeksän, kun vielä edellisvuonna olimme sijalla 19.

Vuoden 2024 laskennallinen rahoitus ei riittänyt kattamaan toiminnasta aiheutuneita kuluja, vaan alkuperäinen talousarvio ylittyi yli 30 milj. euroa. Nykyiseen rahoitusmalliin sisältyvä siirtymätasaus leikkaa alueemme tarveperusteista laskennallista rahoitusta vuosittain yli 60 milj. euroa. Tämä on juurisyy talousvaikeuksille ja asettaa alueemme asukkaat palvelujen saatavuudessa pysyvästi eriarvoiseen asemaan muuhun maahan verrattuna. Siirtymätasausjärjestelmä ei kohtelee pelkästään Pohjois-Karjalaa epäoikeudenmukaisesti, vaan viisi muutakin hyvinvointialuetta on jäämässä kärsimään pysyvästä rahoitusleikkauksesta siirtymäkauden jälkeen. Mikäli rahoituslainsäädäntöä ei siirtymätasausjärjestelmän osalta korjata, näillä alueilla ei tule olemaan yhdenvertaisia mahdollisuuksia järjestää alueensa väestölle todellista palvelutarvetta vastaavia palveluja.

Aluehallitus päätti joulukuussa yhteistoimintaneuvottelujen käynnistämisestä tuotannollisilla ja taloudellisilla syillä. Neuvottelujen tavoitteena oli löytää keinot 30 milj. euron pysyvien säästöjen aikaansaamiseksi vuoden 2025 loppuun mennessä. Tämä ei kuitenkaan vielä riitä kumulatiivisten alijäämien kattamiseksi lakisääteisessä ajassa, vaan talouden sopeuttamista ja toiminnan uudistamista on määrätietoisesti jatkettava. Samalla on muistettava, että rahoituksen riittämättömyys ei ole hyväksyttävä syy laiminlyödä lakisääteisten palvelujen järjestämistehtävän toteutumista Pohjois-Karjalassa.

Kirsi Leivonen

Hyvinvointialuejohtaja

2.1.2 Hyvinvointialueen hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Hyvinvointialueella jatkettiin organisaatorakenteen ja johtamisjärjestelmän tarkastelua ja uudistamista. Vuoden 2024 aikana valmisteltiin perhe- ja sosiaalipalvelujen palvelualuejaon muuttaminen, joka astui voimaan vuoden 2025 alussa. Organisaatorakenteen muutoksen seurauksena palvelujohtajien ja -päälliköiden määrää vähennettiin ja myös perhe- ja sosiaalipalvelujen toimialueen toimialuejohtajan viran täyttämistä lykättiin.

Konsernipalvelujen toimialueella, henkilöstöpalveluissa ja hankintapalveluissa, valmisteltiin uudenlainen organisaatio- ja johtamisrakenne, jossa vastuualueiden yhdistämisten ja hankintapalvelujen osaulkoistuksen avulla on mahdollista saavuttaa pysyviä kustannussäästöjä.

Syksyllä 2024 käynnistettiin koko hyvinvointialuetta koskeva tutkimus-, koulutus-, kehittäminen ja innovaatio (TKKI)- toiminnan nykytilan selvitys ja siihen liittyvän organisaatorakenteen muutoksen valmistelu. Samalla ryhdyttiin pohtimaan mahdollisuutta yhdistää perhe- ja sosiaalipalvelujen sekä ikääntyneiden palvelujen toimialueet yhdeksi sosiaalipalvelujen toimialueeksi. Näin laaja toimialuejakoa koskeva muutossuunnitelma on koko hyvinvointialueen toiminnan, talouden ja henkilöstön kannalta erittäin merkittävä ja vaatii huolellista jatkovalmistelua vuonna 2025.

2.1.3 Olennaiset muutokset hyvinvointialueen toiminnassa ja taloudessa

Hyvinvointialue suoriutui lakisääteisten sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen järjestämistehtävästään edellisvuotta paremmin. Toimialueilla hoitoon/palveluihin pääsy nopeutui taloudellisten lisäpanostusten seurauksena, mutta esimerkiksi erikoissairaanhoidon kuuden kuukauden hoitotakuun toteutuminen vaatii jatkossakin lisätoimenpiteitä. Vuonna 2024 runsasta ostopalvelujen käyttöä ja hintojen korotuksia ei saatu taittumaan. Henkilöstön rekrytoinneissa ja sen myötä vuokratyövoiman käytön vähentämisessä onnistuttiin.

Palveluverkkopäätöksen lykkäntyminen syksyille 2024 hidasti merkittävästi peruspalvelujen uudistamista ja sen myötä tavoiteltujen säästöjen syntymistä. Palveluverkko on määrä toimeenpanna vuoden 2025 alusta alkaen aluehallituksen hyväksymien, kahdeksan alueellisen järjestämissuunnitelman avulla, mikäli Itä-Suomen hallinto-oikeuteen tehtyt, lukuisat aluevalitukset eivät tätä estä.

Vuosi 2024 oli talouden johtamisen näkökulmasta hyvin haasteellinen. Huhtikuussa käynnistettiin koko organisaatiota koskevat 10 milj. euron säästötalkoot talousarviossa pysymiseksi. Säästöjä haettiin kaikista menolajeista ja myös henkilöstö osallistui säästötalkoihin monin eri tavoin. Tavoitteen täysimääräistä saavuttamista vaikeuttivat muun muassa palveluverkon toimeenpanon viivästyminen sekä ostopalvelujen runsas käyttö ja hintojen nousu. Omaisuuksien myynnit eivät toteutuneet odotetusti, mikä huomioitiin täysimääräisesti elokuun tilinpäätösennusteessa. Aluevaltuusto hyväksyi lokakuussa muutetun talousarvion, jossa alijäämäennuste oli 48 milj. euroa. Vuoden 2024 tilinpäätös päättyi lopulta 46,2 milj. euroa alijäämäiseksi. Toimintakulujen kasvu edellisvuoteen verrattuna saatiin taittumaan loppuvuoden aikana tasolle 5,7 %, mikä kuitenkin ylitti sekä valtion rahoituksen kasvun että aluehallituksen pitkän tähtäimen tavoitteeksi asetetun 4 % vuosittaisen kulukehityksen.

2.1.4 Toimielimet

Aluevaltuusto

Aluevaltuustolle kuuluvat kaikki hyvinvointialuelain (611/2021) 22 §:n mukaiset tehtävät. Tämän lisäksi aluevaltuuston tehtävistä säädetään hyvinvointialueen hallintosäännön 8 §:ssä. Aluevaltuustossa on 59 jäsentä ja se kokoontui vuoden 2024 aikana kuusi kertaa.

Aluevaltuuston puheenjohtajana toimi Merja Mäkisalo-Ropponen, 1. varapuheenjohtajana Jertta Harinen ja 2. varapuheenjohtajana Matti Kämäräinen.

Aluehallitus

Aluehallituksesta ja sen tehtävistä säädetään hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 43 §:ssä. Tämän lisäksi aluehallituksen tehtävistä säädetään hyvinvointialueen hallintosäännön 9 §:ssä. Aluehallituksessa on 11 jäsentä ja se kokoontui vuoden 2024 aikana 13 kertaa.

Aluehallituksen puheenjohtajana toimi Juha Mustonen, 1. varapuheenjohtajana Matti Taponen ja 2. varapuheenjohtajana Timo Elo.

Aluehallituksen puheenjohtaja Juha Mustonen hoitaa tehtävänsä 50 % työsuhteisena.

Aluehallituksen esittelijänä toimi hyvinvointialuejohtaja Kirsi Leivonen.

Aluevaltuuston vaalilautakunta

Aluevaltuusto valitsee toimikaudekseen suhteellisten vaalien toimittamista varten vaalilautakunnan.

Aluevaltuuston vaalilautakunnan puheenjohtajana toimi Eeva-Liisa Auvinen ja varapuheenjohtajana Niko Keronen.

Tarkastuslautakunta

Aluevaltuusto valitsee toimikaudekseen tarkastuslautakunnan, jonka tehtävät on määritelty hyvinvointialueen hallintosäännön 10 §:ssä. Tarkastuslautakunta kokoontui vuoden 2024 aikana 15 kertaa.

Tarkastuslautakunnan puheenjohtajana toimi Kari Kulmala ja varapuheenjohtajana Tarja Hyykky.

Tarkastuslautakunnan esittelijänä toimi tarkastuspäällikkö Pia Sorsa.

Aluevaalilautakunta

Aluevaltuusto asettaa toimikaudekseen aluevaalilautakunnan. Aluevaalilautakunnasta ja aluevaalilautakunnan työskentelystä säädetään vaalilain (714/1998) 12 a ja 12 b §:ssä. Aluevaalilautakunta kokoontui vuoden 2024 aikana kaksi kertaa.

Aluevaalilautakunnan puheenjohtajana toimi Timo Reko ja varapuheenjohtajana Anneli Kainulainen.

Aluevaalilautakunnan vastuuvalmistelijana ja esittelijänä toimi erityisasiantuntija Kaisa Tanskanen.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta

Aluevaltuusto valitsee toimikaudekseen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan, joka toimii lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) 7 §:n mukaisena hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä vastaavana tahona. Lisäksi lautakunnalle kuuluvat hyvinvointialueen hallintosäännön 11 §:ssä määritellyt tehtävät. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta kokoontui vuoden 2024 aikana yhdeksän kertaa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan puheenjohtajana toimi Virve Mikkonen ja varapuheenjohtajana Anna Karjula.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan esittelijöinä toimivat kehittämisjohtaja Heli Aalto (14.4.2024 saakka) ja vt. kehittämisjohtaja Ilkka Naukkarinen (2.5.2024 alkaen).

Tulevaisuuslautakunta

Aluevaltuusto valitsee toimikaudekseen tulevaisuuslautakunnan, joka vastaa tutkimus- ja kehittämistoiminnasta sekä osallistuu strategian ja palvelustrategian valmisteluun. Tulevaisuuslautakunnalle kuuluvat tehtävät on määritelty hyvinvointialueen hallintosäännön 12 §:ssä. Tulevaisuuslautakunta kokoontui vuoden 2024 aikana 12 kertaa.

Tulevaisuuslautakunnan puheenjohtajana toimi Sinikka Musikka ja varapuheenjohtajana Matti Mäntynen.

Tulevaisuuslautakunnan esittelijänä toimi strategiajohtaja Ilkka Pirskanen.

Turvallisuuden ja varautumisen lautakunta

Aluevaltuusto valitsee toimikaudekseen turvallisuuden ja varautumisen lautakunnan, jonka tehtävänä on toimia monijäsenisenä pelastusviranomaisena sekä valmistella ja toimeenpanna ne turvallisuutta, varautumista ja pelastustoimea koskevat asiat, jotka hallitus on määrännyt sen valmisteltavaksi ja toimeenpantaviksi. Näiden

lisäksi turvallisuuden ja varautumisen lautakunnalle kuuluvat hyvinvointialueen hallintosäännön 13 §:ssä määritellyt tehtävät. Turvallisuuden ja varautumisen lautakunta kokoontui vuoden 2024 aikana kahdeksan kertaa.

Turvallisuuden ja varautumisen lautakunnan puheenjohtajana toimi Niko Keronen ja varapuheenjohtajana Mirja Karhinen.

Turvallisuuden ja varautumisen lautakunnan esittelijänä toimi pelastusjohtaja Markus Viitaniemi.

Osallisuusvaliokunta

Aluevaltuusto valitsee toimikaudekseen osallisuusvaliokunnan, jonka tehtävänä on edistää hyvinvointialueen asukkaiden ja palvelujen käyttäjien osallisuutta ja vaikuttamista hyvinvointialueen toimintaan. Lisäksi osallisuusvaliokunnalle kuuluvat hyvinvointialueen hallintosäännön 18 §:ssä määritellyt tehtävät. Osallisuusvaliokunta kokoontui vuoden 2024 aikana 10 kertaa.

Osallisuusvaliokunnan puheenjohtajana toimi Anu Huusko ja varapuheenjohtajana Tuula Pakarinen.

Osallisuusvaliokunnan vastuuvalmistelijana toimi kumppanuuspäällikkö Maarita Mannelin. Hänen sijaisenaan toimi va. kehittämisasiantuntija Jertta Harinen ajalla 18.3.-15.9.2024.

Yksilöasioiden jaosto

Aluehallitus valitsee toimikaudekseen yksilöasioiden jaoston, joka ratkaisee aluehallituksen puolesta hyvinvointialueen hallintosäännön 14 §:ssä mainitut asiat. Yksilöasioiden jaosto kokoontui vuoden 2024 aikana kahdeksan kertaa.

Yksilöasioiden jaoston puheenjohtajana toimi Marjo Vallius-Hyttinen ja varapuheenjohtajana Eila Heinonen.

Yksilöasioiden jaoston esittelijänä toimi erityisasiantuntija Kaisa Tanskanen.

Henkilöstöjaosto

Aluehallitus valitsee toimikaudekseen henkilöstöjaoston, jonka tehtävänä on valmistella ja toimeenpanna ne henkilöstöä koskevat asiat, jotka hallitus on määrännyt sen valmisteltavaksi ja toimeenpantaviksi. Lisäksi henkilöstöjaostolle kuuluu hyvinvointialueen hallintosäännön 15 §:ssä mainitut asiat. Henkilöstöjaosto kokoontui vuoden 2024 aikana seitsemän kertaa.

Henkilöstöjaoston puheenjohtajana toimi Anna Puruskainen-Saarelainen ja varapuheenjohtajana Hannu Urjanheimo.

Henkilöstöjaoston esittelijänä toimi henkilöstöjohtaja Pirjo Manninen.

Ympäristöterveydenhuollon jaosto

Aluehallitus valitsee toimikaudekseen ympäristöterveydenhuollon jaoston, jonka tehtävänä on hoitaa aluehallituksen puolesta kunnalle kuuluvat hyvinvointialueen hallintosäännön 16 §:ssä mainitut ympäristöterveydenhuollon tehtävät sekä ratkaista samassa pykälässä mainitut tehtävät hallituksen puolesta. Ympäristöterveydenhuollon jaosto kokoontui vuoden 2024 aikana viisi kertaa.

Ympäristöterveydenhuollon jaoston puheenjohtajana toimi Matti Kuittinen ja varapuheenjohtajana Henry Määttä.

Ympäristöterveydenhuollon jaoston esittelijöinä toimivat ympäristöterveydenhuollon johtaja Niina Piira (31.3.2024 saakka), vt. ympäristöterveydenhuollon johtaja Jaana Valkama (ajalla 1.4. – 18.8.2024) ja ympäristöterveydenhuollon johtaja Marja Tuomainen (19.8.2024 alkaen).

Hyvinvointialueen nuorisovaltuusto

Aluehallitus asettaa hyvinvointialueen nuorisovaltuuston. Jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä siten, että kustakin vaikuttamistoimielimestä valitaan kaksi edustajaa. Lisäksi nuorisovaltuustoon voidaan valita muita henkilöitä. Hyvinvointialueen nuorisovaltuuston tehtävät on määritelty hyvinvointialueen hallintosäännön 19 §:ssä. Hyvinvointialueen nuorisovaltuusto kokoontui vuoden 2024 aikana 12 kertaa.

Nuorisovaltuuston puheenjohtajana toimi Eemeli Onatsu, 1. varapuheenjohtajana Jimi Jeskanen ja 2. varapuheenjohtajana Ida Hirvonen.

Vastuuvalmistelijana toimi kumppanuuspäällikkö Maarita Mannelin. Hänen sijaisenaan toimi va. kehittämisasiantuntija Jertta Harinen ajalla 18.3.-15.9.2024.

Hyvinvointialueen vanhusneuvosto

Aluehallitus asettaa hyvinvointialueen vanhusneuvoston. Jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä siten, että kustakin vaikuttamistoimielimestä valitaan yksi edustaja ja varaedustaja. Lisäksi vanhusneuvostossa on edustajat viidestä eläkeläisjärjestöstä. Hyvinvointialueen vanhusneuvoston tehtävät on määritelty hyvinvointialueen hallintosäännön 20 §:ssä. Hyvinvointialueen vanhusneuvosto kokoontui vuoden 2024 aikana 11 kertaa.

Vanhusneuvoston puheenjohtajana toimi Pertti Vainionpää ja varapuheenjohtajana Paula Kotilainen.

Vastuuvalmistelijana toimi kumppanuuspäällikkö Maarita Mannelin. Hänen sijaisenaan toimi va. kehittämisasiantuntija Jertta Harinen ajalla 18.3.-15.9.2024.

Hyvinvointialueen vammaisneuvosto

Aluehallitus asettaa hyvinvointialueen vammaisneuvoston. Jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä siten, että kustakin vaikuttamistoimielimestä valitaan yksi edustaja ja varaedustaja. Lisäksi vammaisneuvostoon voidaan valita muita henkilöitä, esimerkiksi kokemusasiantuntijoita. Hyvinvointialueen vammaisneuvoston tehtävät on määritelty hyvinvointialueen hallintosäännön 21 §:ssä. Hyvinvointialueen vammaisneuvosto kokoontui vuoden 2024 aikana 11 kertaa.

Vammaisneuvoston puheenjohtajana toimi Tero Lepola ja varapuheenjohtajina Juha Rätty (21.8.2024 saakka) ja Risto Savolainen (22.8.2024 alkaen).

Vastuuvalmistelijana toimi kumppanuuspäällikkö Maarita Mannelin. Hänen sijaisenaan toimi va. kehittämisasiantuntija Jertta Harinen ajalla 18.3.-15.9.2024.

Hyvinvointialueen lapsi- ja perheasiainneuvosto

Aluehallitus asettaa hyvinvointialueen lapsi- ja perheasiainneuvoston. Jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnista, jokaisesta yksi edustaja ja varaedustaja. Lisäksi valitaan viisi edustajaa perhekeskusverkostosta ja heille varaedustajat. Hyvinvointialueen lapsi- ja perheasiainneuvoston tehtävät on määritelty hyvinvointialueen hallintosäännön 22 §:ssä. Hyvinvointialueen lapsi- ja perheasiainneuvosto kokoontui vuoden 2024 aikana 10 kertaa.

Lapsi- ja perheasiainneuvoston puheenjohtajana toimi Juha Ryytänen ja varapuheenjohtajina Sini Rantaeskola (18.9.2024 saakka) ja Henna Karhapää (19.9.2024 alkaen).

Vastuuvalmistelijana toimi kumppanuuspäällikkö Maarita Mannelin. Hänen sijaisenaan toimi va. kehittämisasiantuntija Jertta Harinen ajalla 18.3.-15.9.2024.

2.1.5 Hyvinvointialueen henkilöstö

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella – Siun sotessa työskenteli vuoden 2024 lopussa 8 304 henkilöä. Kasvua vuodesta 2023 tapahtui 221 henkilön verran. Vastaava muutos henkilötyövuosissa¹ (HTV2) mitattuna oli noin 180 henkilötyövuotta.

Henkilöstöstämme 70,4 % työskentelee terveydenhuollon tehtävissä, 12,3 % sosiaalialan tehtävissä, 4,4 % avustavissa tehtävissä, 3,9 % hallinnon tehtävissä, 2,6 % tukipalveluissa, 5,2 % pelastuslaitoksella ja 1,2 % muissa tehtävissä. Ammattirakenteemme on pysynyt samankaltaisena Siun soten alusta lähtien, eikä merkittäviä muutoksia henkilöstön jakautumisessa ammattiryhmien välillä ole tapahtunut.

Henkilöstömme ikärakenne mukailee Pohjois-Karjalan väestönrakennetta. Yli 55-vuotiaiden osuus on hieman suurempi suhteessa muihin ikäryhmiin, ja vuoden lopussa meillä työskenteli 139 yli 65-vuotiasta. Nuorin työntekijämme on syntynyt vuonna 2007 ja vanhin vuonna 1950. Laaja ikäjakauma tuo mukanaan monipuolista osaamista ja vahvan kokemuspohjan.

Henkilöstön saatavuudessa tapahtui selvä muutos aiempiin vuosiin nähden. Erityisesti hoitohenkilöstön osalta uusien työntekijöiden saatavuus parani, mikä näkyi muun muassa vuokratyövoiman vähenemisenä. Saman suuntainen trendi tapahtui myös lääkäreiden saatavuudessa, mutta ei kuitenkaan samassa mittasuhteessa. Työpaikkojen maantieteellinen sijainti vaikuttaa edelleen niiden houkuttelevuuteen, Pohjois-Karjalan keskinen alue vetää työntekijöitä selvästi paremmin kuin maakunnan reuna-alueet.

Olemme pyrkineet vastaamaan henkilöstön riittävyyden haasteisiin kansainvälisellä rekrytoinnilla vuodesta 2022 alkaen. Vuonna 2024 toteutimme kansainvälistä rekrytointia yhteistyössä Riverian, Temporen ja Silkkitien kanssa. Vuoden aikana meille saapui yhteensä 117 kansainvälistä työntekijää.

Henkilöstökulumme vuonna 2024 olivat 452,1 milj. euroa. Henkilöstökulut ylittivät talousarvion noin 0,4 milj. eurolla. Kasvua vuodesta 2023 tapahtui 3,1 %. Palkat ja palkkiot nousivat noin 4,3 %, mutta henkilösivukuluprosentit puolestaan olivat vuonna 2024 selvästi edellisvuotta pienemmät, mikä osaltaan hillitsi henkilöstökulujen kasvua. Suurinta kasvu oli terveys- ja sairaanhoitopalvelujen toimialueella ja pienintä ikääntyneiden palvelujen toimialueella. Nämä henkilöstökulujen muutokset selittyvät vuoden 2024 alusta alkaen tapahtuneella organisaation muutoksella, jossa kuntoutussairaalat siirtyivät ikääntyneiden palvelujen toimialueelta terveys- ja sairaanhoitopalvelujen toimialueelle. Tarkempia tietoja henkilöstöstä on luettavissa vuoden 2025 henkilöstökertomuksesta.

¹ Henkilötyövuosi (HTV2) tarkoittaa kokoaikaiseksi muutetun henkilön vuoden palkallista työpanosta. Organisaation henkilötyövuosien määrä on pienempi kuin henkilöstömäärä, sillä esim. 50 % työaikaa tekevän osa-aikaisen työntekijän HTV2 on 0,5. HTV2 = palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä / 365 * (osa-aikaprocentti/100)

2.1.6 Ympäristöasiat

Jätteet ja kierrätysraaka-aineet

Tuoreimman jätelainsäädännön mukaisesti yrityksen toimitiloissa on järjestettävä jätteiden lajittelu silloin, kun jakeiden viikkokohtaiset painorajat ylittyvät. Painorajat ovat biojätteelle 10 kg, pahvi- ja kartonkipakkauksille 5 kg, muovipakkauksille 5 kg, lasipakkauksille 2 kg sekä pienmetallille ja metallipakkauksille 2 kg. Edellä mainitut jakeiden viikkorajat ylittyvät Siun soten omistamien kiinteistöjen osalta erillisiä toimitiloja suuremmissa kiinteistöissä.

Yhdyskuntajätteeseen sisältyvät polttokelpoinen jäte, biojäte, paperi, kartonki- ja pahvipakkaukset, muovipakkaukset, lasipakkaukset sekä pienmetalli. Näiden keräysvastuu hyvinvointialueen omistuskohdeissa kuuluu toistaiseksi kunnalliselle toimijalle. Vuokrakohteissa yhdyskuntajätteen keräyksen järjestämisvastuu on vuokranantajalla / kiinteistön omistajalla. Yhdyskuntajätteen ulkopuolelle rajatuista erityisjätejakeista (kuten kemikaalit, viiltävät ja pistävät, biologiset jätteet, säteilevät jätteet, lääkeaineet, sähkö- ja elektroniikkaromu, tietosuojapaperit ja -materiaalit, liete, akut ja paristot) vastuu on sekä omistus- että vuokrakohteiden osalta hyvinvointialueella.

30.12.2024 eduskunnan hyväksymä hallituksen esitys eduskunnalle laiksi jätelain muuttamisesta (HE 103/2024 vp) linjaa kunnan järjestämisvastuun poisrajaamisen sote-alan yritysten ja hyvinvointialueiden palveluyksiköissä syntyvän jätteen jätehuollosta riippumatta siitä, mikä on asumisen ja siihen liitettyjen erilaisten sote-palvelujen keskinäinen painoarvo yksikön palvelukokonaisuudessa. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että Siun soten omistuskohdeiden yhdyskuntajätehuolto siirtyy kunnalliselta toimijalta hyvinvointialueen vastuulle vuoden 2026 alusta alkaen. Tämän muutoksen myötä hyvinvointialueen koko jätehuolto tullaan kilpailuttamaan vuoden 2025 aikana.

Toistaiseksi lakisäätelien kunnallisten jätehuoltopalvelujen osalta polttokelpoisen jätteen määrä väheni hyvinvointialueella 9,3 %. Aiempana vuonna määrä laski 6,4 %. Tämä viittaa kierrätysasteen paranemiseen, mikä näkyy varsinkin pahvinkeräyksen ja muovinlajittelun määrien merkittävänä kasvuna. Biojätteen määrä kasvoi 9,8 %, mikä voi selittyä ruokahävikin kasvulla tai edellä mainitulla kierrätysasteen paranemisella. Polttokelpoisen jätteen määrän merkittävä väheneminen viittaisi vahvasti jälkimmäiseen vaihtoehtoon, eli biojätteet ovat löytäneet tiensä polttokelpoisen keräyksen sijasta entistä tehokkaammin biojäteastiaan. Polttokelpoisen jätteen ja biojätteen yhteenlasketut kustannukset nousivat 4,4 % vuoden takaiseen verrattuna.

Keräyspahvin määrä kasvoi 31,3 % ja muovipakkausten määrä lähes tuplaantui. Tietosuojapalvelujen määrä kasvoi 53,1 %, mihin syynä ovat useammat suuret arkistojen tyhjennykset sekä muutot vuoden 2024 aikana. Vaarallisten jätteiden määrä laski 11,0 %, mikä todennäköisesti selittyy säästötoimenpiteillä materiaalihankinnoissa sekä tehdyissä toimenpiteissä. Vaihtolavapalvelujen, sähkö- ja elektroniikkaromun sekä sekapellin määrä kasvoi 12,8 %. Kasvu johtui poikkeuksellisen suuresta vaihtolavatarpeesta vanhojen tilojen tyhjennysten yhteydessä, muun muassa Outokummussa ja Lieksassa.

Hyvinvointialueen omistamissa kohteissa muovipakkausten keräysmahdollisuuksia on parannettu entisestään, yhteistyössä kiinteistöjen, osastojen sekä logistiikan kanssa. Kirkkaiden kalvomuovien sekä kovien muovien

erillislajittelu muovipakkauksista jatkuu edelleen Tikkamäen anestesia- ja leikkausosastolla. Vapaaehtoisen muovijakeiden toisistaan erilleen lajittelun laajempaa käyttöönottoa ei toistaiseksi kuitenkaan ole suunnitteilla kustannusten sekä keräyskapasiteettirajoitteiden takia. Asiaa tarkastellaan uudestaan Tikkamäen osalta E-siiven remontin valmistuttua keväällä 2026.

Ajoneuvot, liikenne ja infra

Hyvinvointialueen käytössä olevien autojen teoreettinen CO₂-keskiarvo vuonna 2024 oli 129 g/km. Tulevien autojen CO₂-keskiarvo on 103 g/km. Hyvinvointialueelle hankittiin vuonna 2024 kolme täyssähköautoa sellaisiin yksiköihin, joissa ajomatkat ovat ennakoitavissa ja autojen lataus onnistuu yksikön toimipisteissä. Suurin osa hankinnoista kohdistui edelleen polttomoottoriajoneuvoihin ja näin tulee olemaan myös vuonna 2025. Polttomoottoriautojen keskimääräiset CO₂-päästöt ovat kuitenkin laskemaan päin, lainsäädännön ohjatessa autovalmistajia kehittämään autoistaan ympäristöystävällisempiä.

Vuodesta 2025 alkaen lainsäädäntö ohjaa uusien autojen hankintaan niin, että 20 % kaikista uusista autoista tulee olla sähköautoja. Sähköautojen hankintaa hyvinvointialueella jarruttaa erityisesti latausinfraan puuttuminen kiinteistöistä. Latauspaikkojen hankinta toimipisteisiin vaatii usein kiinteistön muun sähkötekniikan uusimista. Siun soten rakenteilla olevissa kohteissa sähköautojen latauspaikat on otettu huomioon suunnitteluvaiheessa.

Energiankulutus

Vuoden 2023 energiansäästöohjelman toimenpiteitä on jatkettu vuonna 2024 hyvinvointialueen omissa kiinteistöissä kiinteistöpalvelujen teknisin toimenpitein, kuten kiinteistöautomaation optimoinneilla sekä energiatehokkaampien valaistus- ja laiteratkaisujen asennuksilla vanhentuneen laitekannan poistojen yhteydessä. Toimenpiteiden vaikutuksia sekä energiankulutuksen kehittymisen seurantaan jatketaan edelleen tiiviisti kuukausikohtaisella raportoinnilla. Säästöohjelman aikaisia kampanjajulisteita on edelleen hyödynnetty kiinteistöjen käytävillä ja aihealueesta on uutisoitu säännöllisin väliajoin sisäisillä viestintäkanavilla. Ympäristöasioiden intrasivua on päivitetty kattavammaksi, ja sieltä löytyy ohjeiden sekä dokumenttien lisäksi nykyisin myös ajantasainen kiinteistövalvontaupote, josta työntekijät voivat seurata omistuskohdeiden sähkön-, lämmön- sekä vedenkulutusta kuukausitasolla.

Sähkönkulutusta onnistuttiin vähentämään ennätysellisen helteisestä kesästä huolimatta. Kulutuksen osalta säästöä kertyi 0,1 %, kun sitä pystyttiin jo aiempaan vuonna vähentämään 6,8 %. Lukemat ovat erittäin vertailukelpoisia jatkuvasti sähköistyvässä toimintaympäristössä. Tuorein säästölukema osoittaa hyvin myös sen, että jossakin vaiheessa sähkönkulutuksesta ei voida säästää enempää potilas- ja työturvallisuutta riskeeraamatta. Tulevaisuudessa huomiota tulisi kiinnittää kulutuksen kasvun ehkäisemiseen sekä minimoimiseen, suorien säästöjen tavoittelun sijasta. Kulutussäästöstä huolimatta sähkön kustannukset nousivat 16,1 %, mihin suurin yksittäinen vaikuttava tekijä on vuoden 2024 aikana toteutettu sähkönsiirron hinnankorotus. Sähköenergian hinnasta sidotaan kuukausittain noin 70 % sähkön pörssihinnan voimakkaiden vaihteluiden vuoksi, mutta loppuosuus elää edelleen sähköpörssin mukana. Myös tällä on vaikutusta muuttuvien kustannusten heilahteluun.

Lämmönkulutuksen osalta saavutettiin merkittävät säästöt aiemman vuoden haasteiden jälkeen. Normeerattua lämmitysenergian kulutusta onnistuttiin vähentämään 8,4 %. Ilman sääkorjausta lukema oli vielä suurempi. Merkittävästä lämmönkulutussäästöstä huolimatta kaukolämpökustannukset jatkoivat kuitenkin kasvamistaan

3,6 %. Tämä selittyy säännöllisillä kaukolämmön hinnankorotuksilla, jotka ovat olleet vuosittain keskimäärin 6–7 %.

Energiansäästön saralla työ on jatkuvaa ja vaihtoehtoisia ratkaisuja tarkastellaan säännöllisesti. Sähkön- ja lämmöntuotannon osalta haasteena ovat edelleen aurinkoenergian sekä paikallisten maalämpövoimaloiden korkeat investointikustannukset, pitkät takaisinmaksuajat sekä toistaiseksi korkeat tuotantohinnat suhteessa markkinoiden tarjontaan.

Hyvinvointialue haki hankerahoitusta kestävä kehityksen ohjelman toteuttamista varten. Tähän ei valitettavasti rahoitusta vielä vuonna 2024 myönnetty, mutta hanketta ei ole tästä huolimatta unohdettu. Ohjelma pitää sisällään muun muassa ympäristöohjelman laatimisen, hiilijalanjälkilaskennan, ilmastokumppanuuden, seurantaohjelmiston kehittämisen sekä toimenpiteet päästöjen, jätemäärien ja energiankulutuksen vähentämiselle. Hankerahoituksen hakeminen jatkuu ja toiveissa on hankkeen toteutuminen lähivuosien aikana.

2.1.7 Muut ei-taloudelliset asiat

Hyvinvointialueen hallinnossa noudatetaan avoimuutta päätöksenteossa. Toimielinten kokousten asialistat ja pöytäkirjat julkaistaan sähköisesti hyvinvointialueen www-sivuilla lukuun ottamatta asioita, jotka eivät ole julkisia. Samoin ne viranhaltijapäätökset, joihin hyvinvointialueen asukkailla on muutoksenhakuoikeus, julkaistaan www-sivuilla. Verkkosivuilla on julkaistu hyvinvointialueen lakisääteiset asiakirjat.

Hyvinvointialuelain 89 §:ssä mainittujen luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden on ilmoitettava sidonnaisuutensa. Aluevaltuusto on merkinnyt viimeksi sidonnaisuudet tiedoksi (§ 92/12.12.2023). Tarkastuslautakunta on koonnut päivitetyt sidonnaisuusilmoitukset § 14/24.2.2025 ja § 28/17.3.2025, jotka menevät tiedoksi seuraavaan aluevaltuuston kokoukseen. Sidonnaisuusilmoitusten tietosuojaselosteet ja sidonnaisuusrekisterit vastaavat EU:n yleistä tietosuojaa-asetusta (General Data Protection Regulation, GDPR, EU 679/2016). Rekisterinpitäjänä toimii tarkastuslautakunta. Sidonnaisuudet julkaistaan hyvinvointialueen verkkosivuilla.

Omavalvontaohjelma kattaa lakisääteisestä järjestämistehtävästä lähtien koko hyvinvointialueen vastuulla olevan toiminnan (sosiaali- ja terveyspalvelut, pelastustoimi, ympäristöterveydenhuolto). Omavalvontaohjelmaa päivitetään vuosittain toimintaympäristössä tapahtuvien muutosten huomioimiseksi, ja se on automaattisesti päivittyvä asiakirja siltä osin, kuin omavalvontaohjelmassa mainittuja asiakirjoja päivitetään tai otetaan käyttöön. Aluehallitus hyväksyi päivityksen viimeksi § 7/28.1.2025. Valvontalain mukainen laadun ja omavalvonnan raportti julkaistaan osavuositarkastusten yhteydessä ja koko vuotta koskevana seuraavan vuoden alkupuolella tilinpäätöksen yhteydessä. Laadun ja omavalvonnan raportointia kehitetään tulevaisuudessa osana hyvinvointialueen strategisten ja operatiivisten mittaristojen kokonaisuutta. Vuonna 2025 laadun ja omavalvonnan raportti on tarkoitus yhtenäistää toimialueiden operatiivisten mittareiden kanssa.

Hyvinvointialueen korruption ja lahjonnan torjuntaa käsitellään henkilöstöjohtajan ohjeessa vieraanvaraisuudesta, eduista ja lahjoista. Hyvinvointialue noudattaa vastuullisia liiketoimintakäytäntöjä kaikilla toimialueillaan. Hyvinvointialueella otettiin sisäiseen käyttöön ilmoittajansuojelukanava keväällä 2023 laissa

määriteltyjen väärinkäytösten ilmoittajille. Kansalaisilla on käytössään oikeuskanslerin viraston tarjoama ilmoittajansuojelukanava.

Hyvinvointialueen päätöksenteossa huomioidaan mahdolliset jääviydet hyvinvointialuelain (aluevaltuusto) ja hallintolain (muut toimet ja viranhaltijat) mukaisesti. Sivutoimiluvista ja - ilmoituksista säädetään hallintosäännössä ja niitä seurataan keskitetysti. Konserniohjeessa aluevaltuusto on määrittänyt hyvinvointialueella noudatettavat ehdottomat esteellisydet ja suositeltavat esteellisydet intressiristiriitojen poistamiseksi.

Työnantajan ja työntekijöiden edustajien yhteistyönä on laadittu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 'Syrjimätön Siun sote', joka määrittää toimenpiteet hyvinvointialueen henkilöstön yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Suunnitelmalle on laadittu toimeenpano-ohjelma. Yhdenvertaisuuden edistämistyössä tavoitteena on työntekijöiden tosiasiallisen yhdenvertaisuuden toteutuminen. Toimenpiteet suunnitelmassa kohdistuvat muun muassa rekrytointiin, työntekijöiden moninaisuuden tukemiseen, palvelussuhdetekijöihin sekä henkilöstön osallisuuden parantamiseen siten, että pystytään saavuttamaan tosiasiallista yhdenvertaisuutta.

Hyvinvointialueen nimikkeet on muutettu sukupuolineutraaleiksi lukuun ottamatta nimikkeitä, joita vielä eri laeissa on vanhassa muodossa. Hyvinvointialueella pilotoitiin kertomusvuonna anonyymia rekrytointia, ja sen käyttökelpoisuutta arvioidaan vuoden 2025 aikana. Hyvinvointialueella on käytössä tulkkauspalvelu, jossa tulkattavia kieliä on yli 80. Pikatulkkausta pystytään järjestämään yli 20 kielellä.

Hyvinvointialueen viralliset asiakirjapohjat täyttävät saavutettavuuslainsäädännön vaatimukset. Verkkoympäristössä oleva pöytäkirja- ja esityslista -aineisto ei ole kaikilta osin saavutettavassa muodossa. Kokoustallenteet on tuotettu saavutettavassa muodossa 1.1.2024 alkaen.

Hyvinvointialue haki rahoitusta vastuullisuusohjelman tekemiseen maakuntaliiton EAKR- kehittämis- ja investointihaussa alkuvuodesta 2024, mutta rahoitusta tähän ei saatu.

2.1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen vuoden 2025 talousarvio on laadittu 20 milj. euroa ylijäämäiseksi, mikä edellyttää 30 milj. euron talouden sopeuttamistoimenpiteitä. Taloussuunnitelma on laadittu hyvinvointialuelain mukaisesti, jonka mukaan talouden on oltava tasapainossa vuoden 2026 loppuun mennessä. Tämä tulee edellyttämään merkittäviä talouden tasapainottamistoimenpiteitä myös vuonna 2026. Pohjois-Karjalan näkökulmasta on välttämätöntä, että pääministeri Orpon hallitusohjelman mukaisesti rahoitusmallin tarkastelun yhteydessä myös siirtymävaiheen ratkaisujen toimivuus selvitetään ja rahoitusmallia kehitetään aidosti tarveperusteisuutta kohti.

Minkään hyvinvointialueen ei pitäisi jäädä pysyvästi kärsimään eikä hyötymään nykyisessä rahoituslainsäädännössä olevan siirtymätasauksen ja siirtymävaiheen takia.

Sosiaali- ja terveystalvelujen, pelastustoimen sekä ympäristöterveydenhuollon palvelujen järjestämistehtävän toteutumisen näkökulmasta ammattitaitoisen henkilöstön saatavuuteen liittyvät haasteet tulevat jatkumaan. Pohjois-Karjalassa väestö ikääntyy ja palvelutarve kasvaa samalla, kun hyvinvointialueen henkilöstö eläköityy. Uusien työntekijöiden rekrytointi ei tule täysin kattamaan eläkepoistumaa, joten palvelutuotannon ripeä uudistaminen ja henkilöstön työoloista ja urakehitysmahdollisuuksista huolehtiminen on välttämätöntä. Tämä tarkoittaa toiminnan ja myös työn tuottavuuden lisäämistä sekä ammattilaisten osaamisen laaja-alaista käyttöä. Uuden terveys- ja hyvinvointiteknologian sekä kustannusvaikuttavien toimintamallien ja menetelmien käyttöönotto on välttämätöntä. Kehittämisen tulee tapahtua asiakkaita ja henkilöstöä kuunnellen, arvostaen ja osallistaen.

2.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista tekijöistä

Aluevaltuusto hyväksyi § 56/27.9.2022 Hyvinvointialueen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet, joiden mukaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tulee olla järjestetty hyvinvointialuekonsernin omassa toiminnassa ja toiminnassa, josta hyvinvointialue vastaa omistuksen, ohjaus- ja valvontavastuun sekä muiden velvoitteiden myötä. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet koskevat kaikkia hyvinvointialueen toimielimiä, konsernijohtoa, tytäryhtiöiden hallituksia ja valvonnasta vastuussa olevia. Hallintosäännössä määritellään sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuut. Aluehallitus hyväksyi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen § 14/26.1.2023. Ohjeessa riskit jaetaan neljään riskiluokkaan: strategiset, operatiiviset, taloudelliset ja vahinkoriskit.

Strategiset riskit

Strategisena riskinä tunnistetaan lainsäädännössä oleva arviointimenettelyyn joutumisen vaara. Hyvinvointialue voi joutua valtiovarainministeriön käynnistämään arviointimenettelyyn joko talouteen liittyvien arviointimenettelyn edellytysten täyttymättömyyden myötä, tai siksi, että sosiaali- ja terveysministeriön aloitteen perusteella hyvinvointialueen kyky järjestää sosiaali- ja terveydenhuolto on vakavasti vaarantunut. Strateginen riski on kyseessä myös silloin, jos hyvinvointialueen strategiaa tai palvelustrategiaa ei voida syystä tai toisesta toteuttaa.

Myös nykyisen asiakas- ja potilastietojärjestelmien (APTJ) rajoitteet digitaalisten palvelujen kehittämisessä ovat luonteeltaan strategisia. Nykyiset järjestelmät eivät mahdollista esimerkiksi sähköisten ajanvarauskalentereiden laajamittaista käyttöönottoa. Hyvinvointialueella on aloitettu APTJ-järjestelmän uudistaminen. Hankintapäätös uudesta APTJ-järjestelmästä tehtiin marraskuussa 2024, mutta käyttöönottoprojektiin ei ole voitu edetä, koska hankinnasta on valitettu markkinaoikeuteen. Uuden järjestelmän käyttöönoton siirtyminen hidastaa palvelujen kehittämistä sekä tiedolla johtamiseen tarvittavan luotettavan tiedon keräämistä.

Siirtymätasaus leikkaa Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen tarveperustaista rahoitusta, minkä seurauksena hyvinvointialueella on haasteita vastata väestön kasvavaan ja muuttuvaan palvelutarpeeseen ja toteuttaa kattavasti hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimia. Riittämätön rahoitus vaarantaa strategian toimeenpanoon liittyvien toimenpiteiden toteuttamisen.

Talousarviossa varattiin vuodelle 2024 strategisena toimenpiteenä 15 milj. euron lisäpanostus lakisääteisten palvelujen turvaamiseen. Lisäpanostuksen myötä palvelujen saatavuus parani edellisestä vuodesta. Lakisääteisyttä ei kaikilta osin kuitenkaan saavutettu tavoitellussa laajuudessa mm. henkilöstön saatavuuden näkökulmasta.

Operatiiviset riskit

Hyvinvointialueen operatiiviset riskit liittyvät keskeisesti palvelutuotannon häiriintymiseen. Palvelutuotanto voi häiriintyä muun muassa riittämättömän henkilöstön takia, mikä voi johtua henkilöstön saatavuudesta. Tietojärjestelmien toimimattomuus tai muut häiriöt, kuten toimitiloissa ilmenevät sisäilma- tai muut ongelmat voivat aiheuttaa häiriöitä palvelutuotantoon. Siirtymätasattu rahoitus vaarantaa palvelujen tuottamisen tarvepohjaisuutta vastaavasti, mikä näkyy operatiivisessa toiminnassa kauttaaltaan muun muassa palveluihin pääsyssä lakien edellyttämässä ajassa.

Taloudelliset riskit

Taloudelliset riskit liittyvät keskeisesti talouden suunnitelmalliseen toteutumiseen niin menojen kuin tulojen osalta. Hyvinvointialue saa vuosittain kiinteän tarveperusteisen rahoituksen, joka on etukäteen tiedossa. Kulujen sopeuttaminen kiinteään rahoitukseen on ollut haasteellista talouden tavoiteohjelmasta huolimatta. Tilikauden tulos oli hyvinvointivointialueen toisena järjestämisvastuuvuonna noin 46,2 milj. euroa alijäämäinen. Keskeinen syy talouden alijäämään on ollut ostopalvelujen hallitsematon kehitys, ja edelleen palvelutuottajien toteuttamat suuret hintojen nostot, mihin reagoitimahdollisuudet lyhyellä ajalla ovat heikot. Hyvinvointialue on volyymeiltään iso, mikä mahdollistaa tietyn taloudellisten riskinkantokyvyn muutosten kompensoidessa toisiaan.

Talousarvioon sisällytetty strateginen uudistusohjelma sisälsi myös erillisen 10 milj. euron talouden tavoiteohjelman toiminnan tehostamiseksi. Euromääräinen tavoite ei toteutunut täysimääräisesti mm. henkilöstön saatavuuden sekä palvelustrategian lykkäytymisen takia.

Inhouse -asemaa määrittävän lainsäädännön muuttuminen luo toiminnalle sekä taloudellisia että toiminnallisia epävarmuustekijöitä. Vaarana on esimerkiksi joidenkin päällekkäisten tukipalvelujen muodostuminen, jos tytäryhtiöt ja kumppanuusyritykset joutuvat kilpailuttamaan nykyisin hyvinvointialueen kanssa yhdessä järjestettyjä tukipalvelujaan. Tämä voi realisoitua esimerkiksi siivouksessa, vaatepalveluissa ja joissakin ICT-palveluissa. Ennakoitavat vaikutukset ovat lähtökohtaisesti kustannustasoa lisääviä. Muuttuva tilanne voi myös lisätä toiminnan haavoittuvuutta ja turvallisuusriskejä, jos laaja tukipalvelutuotanto hyvinvointialueen tiloissa ja kriittisten järjestelmien yhdyspinnoissa hajaantuu.

Investoinnit on rahoitettu pitkäaikaisilla lainoilla, joiden korkokustannus oli vuonna 2024 yleiseen korkotilanteeseen nähden maltillinen (keskikorko 1,13 %). Hyvinvointialueen lainasalkun koko oli vuoden 2024 lopussa 214,8 milj. euroa ja konsernin 234,7 milj. euroa. Vuoden lopussa hyvinvointialueen lainasalkusta oli suojattuna 179,4 milj. euroa (83,5 %).

Hyvinvointialueen lainasalkusta on tehty korkojen herkkyysanalyysi, mikä osoittaa eri korkovaihtoehtojen vaikutuksen korkomaksujen kehitykseen. Markkinoiden hinnoittelua kuvaavaan niin sanottuun termiinikäyrrään

verrattuna hyvinvointialueen korkokustannukset kasvaisivat seuraavan kymmenen vuoden aikana noin 13 milj. euroa, jos korot toteutuisivat prosenttiyksikön korkeammalla tasolla. Vastaavasti yhden prosenttiyksikön aleneminen pienentäisi korkokustannuksia noin 13 milj. euroa seuraavan kymmenen vuoden aikana. Koska markkinakorot ovat nousseet viimeisten vuosien aikana merkittävästi, niin korkojen erilaiset kasvuskenaariot ovat stabiloituneet edellisistä vuosista.

Hyvinvointialueen rahoitusriskit liittyvät lähinnä korkoriskiin. Lainojen korkoriskiä hallitaan johdannaissopimuksilla aluevaltuuston hyväksymien periaatteiden mukaisesti. Lyhytaikaista rahoitusta ei ollut tilinpäätöshetkellä käytössä.

Vahinkoriskit

Vahinkoriskit liittyvät asiakas- ja potilasturvallisuuteen, henkilöstöturvallisuuteen, yleiseen fyysiseen turvallisuuteen, tietoturvaan ja tietosuojaan sekä ulkopuolisista tekijöistä johtuviin yllättäviin tapahtumiin ja ilmiöihin. Vahinkoriskeihin on varauduttu lakisääteisin ja vapaaehtoisin vakuutuksin. Kriittisten toimitilojen luonne ja ajanmukaisen toimintaympäristön varmistaminen edellyttävät muun muassa keskimääräistä suunnitelmallisempaa peruskorjausta ja korvausinvestointeja, mikä osaltaan poistaa tiloihin liittyviä vahinkoriskejä.

Hyvinvointialue otti vuoden 2024 alusta henkilöstölle rekrytointia sekä henkilöstön pitovoimaa vahvistavana toimenpiteenä vapaa-ajan tapaturmavakuutuksen, joka kattoi myös etätyön. Vakuutuksen toteutunut kustannus kuitenkin osoittautui runsaan käytön takia merkittävästi ennakoitua kalliimmaksi, ja siitä päätettiin luopua osana yhteistoimintaneuvotteluja 30.6.2025 mennessä. On ilmeistä, että vakuutus nopeutti henkilökunnan palautumista tapaturmien jälkeen työhön, mutta tämän osoittamiseen ei ole luotettavaa menetelmää.

Tytäryhtiöiden riskit

Tytäryhtiöillä lähitulevaisuuden keskeisin riski liittyy mahdolliseen hankintalain muutokseen, jossa inhouse - aseman mahdollistava omistusosuus nousisi 10 %:iin. Muutos tarkoittaisi merkittäviä omistusjärjestelyn muutoksia muun muassa Siun työterveyden ja Polkan osalta. Lisäksi lakiluonnoksen mukaiset säädökset rajoittaisivat sisaryritysten keskinäisiä ostoja ja ostoja emolta, jos yrityksillä on useampia omistajia. Hankintalain muutokset tulisivat esityksen mukaan voimaan 1.7.2026, eli siirtymäkausi olisi varsin lyhyt. Hankintalain muutos voi aiheuttaa välillisiä muutoksia myös niihin palveluostoihin, joita hyvinvointialue ostaa pienosakkaana eri yhtiöiltä. Muutos ei välttämättä tarkoita muutosta itse ostettaviin palveluihin, mutta se voi tarkoittaa alihankintaostojen muuttumista osana palvelujen tuotantoketjuja. Palveluostot yhtiöiltä, joista hyvinvointialue omistaa alle 10 %, jouduttaisiin arvioimaan uudelleen, mikä voi aiheuttaa epäjatkuvuuskohtia nykyisiin palveluhankintoihin.

Polkka - Pohjois-Karjalan tukipalvelut Oy: strategiset riskit liittyvät yhtiön omistajayhteisöjen toimintaan. Hyvinvointialueen taloudellinen epävarmuus heijastuu myös yhtiön toimintaan. Myös nopeat muutokset omistajayhteisöjen palvelutarpeessa voivat aiheuttaa epävarmuutta yhtiön toiminnan jatkuvuudelle.

Operatiivisista riskeistä merkittävimpiä ovat asiakkaille tarjottavaan ruokaan liittyvät laatupoikkeamat. Niitä seurataan, raportoidaan ja parannustoimenpiteitä tehdään systemaattisesti. Henkilöstöön liittyvänä operatiivisena riskinä on henkilöstön riittävyys kriittisimmissä kohteissa. Yhtiön toimintaan ei liity merkittäviä rahoitusriskejä. Yhtiön liiketoimintaa vaarantavia vahinkoriskejä voivat olla äkilliset ja ennakoimattomat häiriöt sähkön- tai vedenjakelussa, tietojärjestelmissä tai tulipalot. Vahinkoriskit on vakuutettu toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi.

Siun työterveys Oy:n omistuspohja on järjesteltävä uudelleen, mikäli inhouse -aseman säätely muuttuu edellä kuvatusti. Yhtiöllä on pienosakkaina pohjoiskarjalaisia kuntia, joiden omistusosuus ei täytä vähimmäisomistusvaadetta. Yhtiö ostaa myös palveluja emolta, jotka joudutaan kilpailuttamaan, mikäli omistajina on emon lisäksi muita tahoja. Suurimpana haasteena yhtiön talouden kannalta lähitulevaisuudessa tulee kuitenkin edelleen olemaan vaihtuvuus yhtiön asiakaskunnassa. Samanaikaisesti yhtiön hinnankorotusvara konserniohjauksen sanelemana suhteessa yleisen kustannustason nousuun on epätasapainossa. Yhtiössä toteutetut toimenpiteet liittyen etenkin prosessien ja palvelutuotannon tehokkuuden kehittämiseksi tukevat kuitenkin laadukkaan ja kustannustehokkaan työterveyshuollon palvelujen tuottamista toiminta-alueen työnantajille myös tulevaisuudessa. Pidemmän aikavälin haasteet liittyvät ennen kaikkea osaavan henkilöstön, erityisesti pätevien työterveyshuollon lääkärin saatavuuteen sekä prosessien tehostamiseen automaation avulla itsekannattavasti. Yhtiön taloudellinen asema on vahvistunut, ja vanhat alijäämät on saatu kuitattua.

Tikkamäen Palvelut Oy:n merkittävin riski on korkeasta lainakannasta johtuva korkoriski, jota on kuitenkin hallittu suojaustoimenpiteillä. Osaavan henkilökunnan riittävyys asettaa rajoitteita ja haasteita niin operatiivisten kuin strategisten riskien näkökulmasta kahvioliiketoiminnan kasvattamiselle. Nykyiset uudistuneet toimitilat eivät ole enää rajoittavana tekijänä riskien näkökulmasta.

Kiinteistö Oy Tikkamäen Vuokrataloilla ei ole merkittäviä riskejä, huoneistojen vuokrausaste on korkea, yhtiöllä ei ole velkaa ja peruskorjaukset on tehty suunnitellusti. **Kiinteistö Oy Paiholankosken** vuokrausaste on hyvä syrjäisestä sijainnista huolimatta. Huoltokorjauksia ja asuntojen pintaremontteja on mahdollista toteuttaa tällä hetkellä kiinteistön rahalliseen tilanteen ollessa hyvä. Mahdollisiin peruskorjaushankkeisiin rahoitukset tulee kuitenkin miettiä tapauskohtaisesti. Kiinteistövahinkoihin yhtiössä on voimassa oleva kiinteistövakuutus.

Siun säätiöllä strategisista riskeistä merkittävien ovat pienet lahjoitustulot ja suuret hallinnolliset kulut, mitä voidaan pitää myös taloudellisena riskinä. Säätiö on varautunut sijoitustoiminnan riskeihin muun muassa pitämällä sijoitusrahastojen profiilit maltillisina ja sijoitusajan pitkänä. Toiminnallisiin riskeihin kuuluvat säätiön asiamiehen estyminen tehtävän hoitoon ja tietojärjestelmiin liittyvät riskit. Jälkimmäisessä säätiöllä on käytössään samat tukipalvelut kuin hyvinvointialueella.

Vireillä olevat oikeustapaukset ja viranomaisten toimenpiteisiin liittyvät riskit

Hyvinvointialuetta koskien **hallinto-oikeudessa** on vireillä viisi asiaa. Näistä kaksi koskee aluevaltuuston § 59/9.10.2024 hyväksymää palveluverkkoa ja -strategiaa, valittajina ovat Rääkkylän kunta ja yksityishenkilöt.

Hallinto-oikeus on 20.1.2025 tekemällään välipäätöksellä hylännyt valitukseen sisältyneen täytäntöönpanokieltovaatimuksen.

Aluehallituksen 18.12.2024 hyväksymistä kahdeksasta alueellisesta järjestämissuunnitelmasta haettiin oikaisua yhteensä viiteen, jotka aluehallitus hylkäsi 28.1.2025 tekemillään päätöksillä. Kyseisistä aluehallituksen päätöksistä on valitettu hallinto-oikeuteen.

Yhdessä hallinto-oikeudelle tehdyssä aluevalituksessa on kyse aluevaltuuston päätöksestä § 50/11.9.2024, jossa yksityishenkilö valittaa vuosia 2025–2028 koskevasta investointisuunnitelmasta.

Hallinto-oikeudessa on vireillä myös hallintoriita-asia, jossa hyvinvointialue vaatii viideltä entisen Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymän jäsenkunnalta kuntayhtymän aikaan kohdistuvasta palkkojen harmonisoinnista yhteensä 5,1 milj. euron saatavia.

Korkeimmassa hallinto-oikeudessa on vireillä valitus koskien haastemiehen tiedonsaantioikeutta. Hyvinvointialue valitti hallinto-oikeuden päätöksestä.

Markkinaoikeudessa on vireillä APTJ:n hankintaa koskeva valitus, jossa tarjoaja valittaa Pohjois-Karjalan ja Etelä-Savon yhteishankintana toteuttamasta APTJ-hankinnasta.

Käräjäoikeudessa ei ole hyvinvointialuetta koskevia avoimia asioita.

2.2 SELONTEKO HYVINVOINTIALUEEN SISÄISEN VALVONNAN, SISÄISEN TARKASTUKSEN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Sisäinen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan hyvinvointialueen sisäisiä toimia, joilla pyritään varmistamaan toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus. Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa ja sen tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus organisaation tavoitteiden saavuttamisesta sekä toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömyydestä. Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällisiä menettelyjä, joiden avulla tunnistetaan ja kuvataan hyvinvointialueen toimintaan liittyviä riskejä, arvioidaan riskien merkitystä ja niiden toteutumisen todennäköisyyttä, sekä määritellään toimintatavat riskien hallitsemiseksi, valvomiseksi ja säännönmukaiseksi raportoimiseksi.

Aluevaltuusto on hyväksynyt hyvinvointialueen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet, jotka koskevat kaikkia hyvinvointialueen toimielimiä, konsernijohtoa, tytäryhtiöiden hallituksia ja valvonnasta vastuussa olevia. Hallintosäännössä on määritelty sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät ja vastuut. Aluehallituksen ja hyvinvointialuejohtajan tehtävänä on huolehtia hyvinvointialueen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Aluehallituksen hyväksymässä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeessa kuvataan sisäisen valvonnan kohteet sekä ohjeistetaan riskienhallinnan toteuttaminen ja kuvataan raportointikäytännöt.

Hallintosäännön mukaisesti toimialuejohtaja vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä toimialueellaan ja raportoi hyvinvointialuejohtajalle. Toimialuejohtajat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan, mukaan lukien omavalvonta, varautuminen, hyvä hallinto ja lainmukaisuus sekä sopimushallinnan toteutumisen toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta toimialueellaan, ohjeistavat alaisiaan toimintayksiköitä sekä raportoivat aluehallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Toimialuejohtajat ohjaavat ja seuraavat alaistensa toimintaa asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Sisäisen valvonnan tuloksellisuutta ja riskienhallintaa seurataan osana toiminnan ja talouden raportointia. Aluehallitukselle raportoidaan strategisten tavoitteiden toteutumisesta sekä talousarvion toteutumisesta kuukausittain. Aluevaltuustolle strategian ja talousarvion toteutumisesta raportoidaan osavuosisikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä. Otto-oikeuden käyttöä varten aluehallitukselle raportoidaan kahden viikon välein tehdyt viranhaltijapäätökset lukuun ottamatta päätöksiä, joista hallitus on päättänyt olla käyttämättä otto-oikeutta. Omavalvonta on sisäisen valvonnan osa-alue, jonka avulla varmistetaan asiakkaiden yhdenvertaisuus sekä palvelujen saatavuus, jatkuvuus, turvallisuus ja laatu. Valvontalain mukaisesti laadunhallinnan ja omavalvontaohjelman toteutumista on raportoitu syksystä 2024 lähtien osavuosisikatsausten yhteydessä.

Hyvinvointialueen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteko perustuu toimialueiden laatimiin riskikartoituksiin. Konserniyhteisöt ovat raportoineet tilinpäätöksissään merkittävimmistä riskeistään ja epävarmuustekijöistä.

Toimialuejohtajat ovat arvioineet toimialueeseensa kohdistuvat riskit aluehallituksen päättämän ohjeen mukaisesti osavuosisikatsauksen yhteydessä. Riskejä on arvioitu edellä mainitusti riskiluokittain (strateginen, operatiivinen, taloudellinen, vahinkoriski) niiden vaikutuksen ja todennäköisyyden perusteella. Saadun riskiluvun mukaan riski on joko vähäinen, kohtalainen tai merkittävä. Lisäksi on arvioitu riskin hallinnan tasoa, onko se riittävä, kohtalainen tai riittämätön. Lisäksi kunkin havaitun riskin osalta todetaan keskeisin strateginen tavoite, johon riski liittyy. Toimialueilla arvioidaan myös sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuutta säännöllisesti toimialuejohtajan toimesta varsinkin talouden ja toiminnan sekä omavalvonnan seurantana.

Hyvinvointialueen toteutuneet riskit ja toimenpiteet

Palvelustrategia- ja verkkopäätös käsiteltiin uudelleen vuonna 2024 hallinto-oikeuden kumottua kesällä 2023 tehdyn päätöksen. Uusi päätös ei saanut lainvoimaa, siitä on valitettu hallinto-oikeuteen. Lisäksi aluehallituksen viidestä alueellisesta sosiaali- ja terveystalouden järjestämissä päätöksistä tehtiin oikaisuvaatimukset, jotka hallitus hylkäsi. Vailla lainvoimaa olevat palvelustrategia- ja järjestämissuunnitelmapäätökset muodostavat riskin palveluverkon mukaiselle toiminnan kehittämiselle ja siihen perustuville kustannussäästöille. Palvelustrategialla tavoitellaan vuoden 2027 loppuun mennessä 13,5 milj. euron ja vuoden 2029 loppuun mennessä 29,4 milj. euron kumulatiivisia säästöjä.

Tilinpäätös vuodelle 2024 laadittiin 15 milj. euroa alijäämäiseksi, mutta alijäämä toteutui runsaat 31 milj. euroa tätä suurempana ja kumulatiivinen alijäämä kasvoi lähes 70 milj. euroon. Aluehallitus päätti käynnistää joulukuussa 2024 yhteistoimintaneuvottelut tuotannollisista ja taloudellisista syistä. Tavoitteena oli löytää keinot, joilla saavutetaan 30 milj. euron pysyvät säästöt vuonna 2025.

Toiminnan kehittämistä tukevan asiakas- ja potilastietojärjestelmän uudistamisessa on niin ikään haasteita. Hyvinvointialue kilpailutti vuonna 2024 asiakas- ja potilastietojärjestelmäkokonaisuuden sekä terveydenhuollon että sosiaalihuollon tarpeisiin. Hankinnasta on tehty valitus markkinaoikeuteen, eikä sitä voida lähteä toimeenpanemaan ennen kuin valitus on käsitelty. Hankinnan pitkittyminen hidastaa uuden järjestelmän käyttöönottoon liittyviä uudistuksia.

Henkilöstön saatavuuteen liittyvät ongelmat näkyivät kertomusvuonna eri puolilla organisaatiota, eikä avoimia tehtäviä saatu täytettyä tavoitteellisesti. Tilanne parani muun muassa lääkäri työvoiman saannin ja sairauspoissaolojen vähenemisen ansiosta loppuvuotta kohti. Säästötoimenpiteiden ohella YT-neuvottelujen aikainen virkojen ja toimien täyttämisen jäädyttäminen sekä määräaikaisten palvelussuhteiden keston rajoitukset vaikeuttivat joidenkin lakisääteisyteen liittyvien hallinnollisten tehtävien järjestelyjä, ja irtisanoutumisten myötä osaamista menetettiin ainakin väliaikaisesti.

Hyvinvointialueella laaditaan vuosittain tietotilinpäätös. Kyberturvallisuuden osalta merkittävimpiä ilmiöinä nousivat tietojenkalastelut sekä joulukuussa 2024 tietoliikennekatko, joka aiheutti hyvinvointialueen pääasialliseen asiakas- ja potilastietojärjestelmään noin 45 minuutin totaalikäyttökaton. Myös muihin erillisjärjestelmiin tietoliikennekatkolla oli eriasteisia vaikutuksia. Vuosi 2024 sisälsi lainsäädännöllisiä uudistuksia, joista merkittävimpiä olivat uudistetun asiakastietolain voimaan tulo sekä hätäkeskustoiminnasta annetun lain muutos vuoden alusta alkaen. Hätäkeskustoiminnan lakimuutoksen myötä henkilötietojen käsittelyä koskien hyvinvointialueille tuli uusia velvollisuuksia rekisterinpitäjänä.

Merkittävimmät kehittämiskohteet tietoturvan ja tietosuojan osalta ovat henkilöstön osaamisen kehittäminen ja varmistaminen tietosuojan ja tietoturvan osalta sekä tietosuojan ja tietoturvaan liittyvän dokumentaation päivittäminen. Kriittisin päivitystarve dokumentaatiossa koskee Tietosuoja- ja tietoturvapoliittikkaa, Tietoturvasuunnitelmaa sekä Tietosuojan valvontasuunnitelmaa. Asiakas- ja potilastietojen käsittelyn säännöllistä lokivalvontaa suoritettiin kertomusvuonna 30 % enemmän kuin vuonna 2023. Hyvinvointialueella kokoontuu säännöllisesti tietosuojatyöryhmä ja kyberriskejä seuraava työryhmä, jossa on edustus myös Meidän IT ja Talous Oy:stä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutuminen

Hyvinvointialueen sisäinen valvonta ja riskienhallinta tuottavat kohtuullisen varmuuden toiminnan turvaamisesta häiriötilanteissa, hyvinvointialueen toiminnan tuloksellisuudesta ja tehokkuudesta, toiminnan ja talouden raportoinnin oikeellisuudesta ja tietojen luotettavuudesta, lakien, päätösten, sääntöjen ja annettujen ohjeiden noudattamisesta sekä resurssien ja omaisuuden turvaamisesta.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta toteutuvat hyvinvointialueella suurelta osin päivittäisinä valvontatoimenpiteinä ja varmistuksina arkipäivän työssä muun muassa keskusteluissa eri henkilöiden kesken organisaation eri tasoilla ja johtoryhmän kokouksissa. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan dokumentointi ja raportointi vaatii edelleen toimintatapojen selkeyttämistä ja kuvaamista ja niin sanottujen tarkistuspisteiden luomista.

Toimialueilla on tunnistettu riskejä ja niitä pyritään hallitsemaan. Toimialueilla on myös kehitetty riskienhallintaa esimerkiksi digipalveluissa ja osana omavalvontaa. Toimialueet valmistelivat omavalvontaohjelman päivityksen ja terveydenhuollossa käynnistettiin suunnitelmallinen omavalvonta. Ikääntyneiden palvelujen toimialueella on kehitetty yksikkökohtaisten omavalvontasuunnitelmien raportointia. Hyvinvointialueen omien palvelujen omavalvontasuunnitelmat julkaistaan hyvinvointialueen internetsivuilla. Valvontapalvelut-yksikön toimesta tehtiin valvontakäyntejä vuonna 2024 yhteensä 59. Rajallisilla resursseilla toimittaessa osa sisäisen valvonnan toimenpiteistä on väistämättä reaktiivista.

Sisäisen valvonnan on katsottava kokonaisuutena olleen tyydyttävää ottaen huomioon toimintaympäristön ja organisaation jatkuvat muutokset.

Sisäinen tarkastuksen järjestäminen ja keskeiset tulokset

Aluehallituksen hyväksymässä sisäisen tarkastuksen toimintaohjeessa (§ 244/2.11.2023) määritellään sisäisen tarkastuksen tarkoitus, toimivalta ja vastuut sekä asema organisaatiossa, toiminta-alue ja tietojensaantioikeus. Sisäisen tarkastuksen tarkoituksena on varmistaa, että organisaation toiminta on tavoitteiden, päämäärien ja toimintaperiaatteiden sekä säädösten ja määräysten mukaista.

Aluehallitus päätti § 33/28.2.2024, että hyvinvointialueen sisäinen tarkastus järjestetään vuosina 2024–2026 ostopalveluna, johon liitetään optio 1–2 vuodesta. Uusi sopimuskausi palveluntuottajan kanssa alkoi 1.5.2024.

Sisäisen tarkastuksen ohjeen mukaan sisäinen tarkastaja laatii vuosittain hyvinvointialuejohtajan ja aluehallituksen näkemysten pohjalta riskiperusteisen toimintasuunnitelman (vuosisuunnitelman). Toimintasuunnitelman hyväksyy ja tarkastaa aluehallitus. Toimintasuunnitelmassa voi olla varaus, jonka sisällöstä päättää hyvinvointialuejohtaja. Viimeksi mainitulla varaudutaan vuoden varrella esiin tuleviin tarkastustarpeisiin.

Viimeisimmän sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelman aluehallitus hyväksyi 19.6.2024, tarkastuskausi ulottuu 31.5.2025 saakka. Tarkastussuunnitelmassa nimetyt neljä kohdetta ovat: sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan prosessin arviointi, henkilöstömitoituksen toteutuminen ja raportointi suhteessa lain edellyttämään tai muuhun tavoitetasoon, toimialueiden talouden johtaminen ja talousarvion täytäntöönpano-ohjeen noudattaminen sekä toimitilatarpeisiin ja -muutoksiin liittyvän prosessin arviointi.

Kaksi edellä mainituista raporteista on valmistunut vuoden 2024 aikana. Nämä ovat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan prosessin arviointi sekä toimialueiden talouden johtamisen ja talousarvion täytäntöönpano-ohjeen noudattamisen raportit. Ensin mainitun raportin suositukset on kerrottu jäljempänä asiayhteyteen liittyvän otsikon alla. Talouden johtamista ym. koskevassa raportissa suositellaan:

- laadittavaksi kirjallinen talousennusteen laadinnan, käsittelyn ja sen perusteella tehtävien toimenpiteiden ja niiden arvioinnin prosessikuvaus
- kehittämään Qlik-järjestelmän helppokäyttöisyyttä ja visuaalisuutta niin, että varmistetaan tehokas tietojen hakeminen sekä kouluttamaan henkilöstöä olennaisen tiedon hakemisessa
- keräämään säännöllisesti palautetta laadinta- ja raportointiprosessin toimivuudesta, millä varmistetaan tehokkaat ja ajan tasalla olevat käytännöt

- toimenpiteiden määrittäminen konkreettisella tasolla, jotta voidaan arvioida, mitä edellytetään tehtäväksi
- ottamaan käyttöön säännölliset arviointikäytännöt kuten toimialueen kuukausittaiset katsaukset, joihin dokumentoidaan, miten tehokkaita toimenpiteet ovat olleet ja kirjataan tarvittavia korjauksia
- ottamaan käyttöön yhtenäiset mallipohjat talouden kuukausiraportointikokousten muistioille ja varmistamaan, että kaikkia oleellisia kuluja koskevien toimenpiteitä seurataan säännönmukaisesti toimialueella.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämiskohteet ja kehittäminen taloussuunnittelukaudella

Hyvinvointialuejohtaja nimesi vuonna 2024 työryhmän laatimaan suunnitelman sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämiseksi. Kehittämissuunnitelmassa tuli olla ehdotukset muun muassa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan prosessikuvauksesta, toimenpiteistä ja raportointikäytännöistä huomioiden hyvinvointialueen organisaatio ja johtamisjärjestelmä. Lisäksi työryhmän tuli valmistella ja aikatauluttaa suunnitelma kokonaisvaltaisen riskienhallinnan viemisestä sähköiseen järjestelmään.

Edellä nimetyistä sisäisen tarkastuksen vuoden 2024 kohteista yksi kohdistui sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan. Sisäisen tarkastuksen raportissa suositeltiin seuraavia toimenpiteitä sisäisen valvonnan tavoitteiden saavuttamiseksi ja riskien toteutumisen välttämiseksi:

- sisäiselle valvonnalle ja riskienhallinnalle laaditaan kirjallinen valvontasuunnitelma
- sisäiselle valvonnalle ja riskienhallinnalle laaditaan prosessikuvaus
- sisäisen valvonnan tilaa arvioidaan dokumentoidusti ja systemaattisesti säännöllisin väliajoin
- raportointiprosessille laaditaan prosessikuvaus.

Suosituksia on huomioitu sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan kehittämisen suunnitelmassa. Hyvinvointialueen toiminnan luotettavuus edellyttää riittävää ja tehokasta sisäistä valvontaa, joten kehittämistyöryhmän laatiman suunnitelman ja sisäisen tarkastuksen toimenpidesuositusten mukaisesti hyvinvointialueella sisäistä valvontaa lähdetään rakentamaan niin sanotusti COSO ERM viitekehystä apuna käyttäen. Tavoitteena on ottaa käyttöön myös sähköinen järjestelmä tukemaan kokonaisvaltaisen riskienhallinnan dokumentointia ja raportointia. Lisäksi poikkihallinnollinen seurantaryhmä laatii prosessikuvaukset ja päivittää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asiakirjat, joiden tarkoitus on ohjata yhdenmukaiset toimintatavat koko organisaatioon sekä varmistaa riittävä sisäinen valvonta.

Johtopäätökset

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskeva ohjeistus on päivitetty hyvinvointialueen aikana. Muuttuvassa toimintaympäristössä ja nopeasti kehittyvässä sähköisessä maailmassa erityisesti kyberturvallisuuteen liittyvien riskienhallinnan työkalujen ajantasaisuuden varmistaminen on haasteellista. Hyvinvointialue turvautuu näissä pitkälti useamman maakunnan alueella käytössä olevaan infraan, mutta varautuminen vaatii myös jatkuvaa omien toimintatapojen ja käytäntöjen kriittistä arviointia ja niitä koskevan ohjeistuksen päivittämistä.

Riskienhallinnan kehittäminen ja sen toimivuuden varmistaminen organisaation eri tasoilla vaatii johdon sitoutumista, henkilöstön kouluttamista ja seurantajärjestelmän säännönmukaisuutta. Vaikka sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osaltaan kaikkien hyvinvointialueen työntekijöiden vastuulla, niitä koskeva perehdyttäminen, säännösten noudattamisen seuranta ja raportointi ovat ennen kaikkea esihenkilöiden vastuulla. Tämä edellyttää esihenkilöiden tietoisuuden lisäämistä sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Kokonaisvaltainen riskienhallinta vaatii käytäntöjen ja toimenpiteiden sisällyttämistä hyvinvointialueen johtamisjärjestelmään niin, että sitä tukevat toimenpiteet tulevat riittävästi huomioiduksi. Riskienhallinnan työkaluja on myös kehitettävä helppokäyttöisemmiksi.

Aluehallitus toteaa, että hyvinvointialueen sisäinen valvonta ja riskienhallinnan järjestäminen ovat olleet vuonna 2024 riittävällä tasolla. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta tuottavat riittävän varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta, lain- ja hyvän hallintotavan mukaisuudesta, varojen ja omaisuuden turvaamisesta sekä johtamisen edellyttämän luotettavan toiminnallisen ja taloudellisen informaation riittävydestä. Aluehallitukselle tehtävä säännöllinen raportointi on antanut realistisen ja ajantasaisen kuvan niin toiminnan kuin talouden kehityksestä. Keskeiset riskit ovat nousseet kertomusvuoden aikana esiin, mutta kaikkiin ei ole pystytty reagoimaan tavoitteellisesti. Sisäistä valvontaa, riskienhallintaan liittyviä resursseja, rakenteita ja toimintaprosesseja tulee arvioida ja kehittää edelleen vastaamaan muuttuvaa toimintaympäristöä sekä omassa organisaatiossa tapahtuvia muutoksia. Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa kehitetään kehittämistyöryhmän laatiman suunnitelman ja tätä kokonaisuutta käsittelevän sisäisen tarkastuksen raportin suosituksia soveltaen.

Lähitulevaisuuden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden sekä samalla riskienhallinnan näkökulmasta on tärkeää, että hyvinvointialueella on riittävästi omaa henkilökuntaa, jotta ostopalveluja voidaan suunnitelmallisesti vähentää. Henkilökunnan veto- ja pitovoiman vahvistaminen muun muassa eri työhyvinvointia tukevilla toimilla ja johtamisjärjestelmällä käsillä olevassa muutostilanteessa on tärkeää tavoitteessa onnistumiseksi. Ohjelmistoympäristön hallittu uudistaminen on olennainen tekijä tietoon perustuvan johtamisen vahvistamiseksi ja uusien palvelumuotojen mahdollistamiseksi. Palveluverkkoon kohdistuvien päätösten lainvoimaisiksi saaminen on edellytys sille, että päätettyjä kehitysaskelia sote-palvelujen järjestämiseksi voidaan tehdä.

2.3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen taloudellinen tulos vuonna 2024 muodostui 46,2 milj. euroa alijäämäiseksi. Aluevaltuusto hyväksyi muutetun talousarvion marraskuussa 2024, joka oli 48 milj. euroa alijäämäinen. Talousarvio sisälsi 10 milj. euron talouden tavoiteohjelman. Talousarviossa oli myös arvioitu talousarvion toteutumiseen liittyviä riskejä, joita on analysoitu tarkemmin kohdassa 2.1.9.

2.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

1000 eur	2024	2023
Toimintatuotot	127 626	125 211
Toimintakulut	-938 388	-888 046
Toimintakate	-810 762	-762 835
Valtion rahoitus	779 982	756 110
Rahoitustuotot ja -kulut:	1 263	-1 929
Korkotuotot	4 890	2 197
Muut rahoitustuotot	212	168
Korkokulut	-3 692	-3 943
Muut rahoituskulut	-147	-350
Vuosikate	-29 517	-8 653
Poistot ja arvonalentumiset	-15 087	-14 350
Arvonalentumiset	-1 621	
Tilikauden tulos	-46 226	-23 003
Tilinpäätössiirot	0	0
Poistoeron muutos	26	335
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-46 200	-22 668
Tuloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	14 %	14 %
Vuosikate/Poistot, %	-177 %	-60 %
Vuosikate euro/asukas	-182	-53
Asukasmäärä	162 102	162 312

Taulukko 1. Hyvinvointialueen tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Taulukossa 1 on hyvinvointialueen tuloslaskelma ja tuloslaskelman tunnusluvut. Toimintatuottojen toteuma oli vuonna 2024 127,6 milj. euroa, joka on 2,4 milj. euroa (1,9 %) enemmän kuin vuonna 2023. Toimintakulujen toteuma vuonna 2024 oli 938,4 milj. euroa, joka on 50,3 milj. euroa (5,7 %) enemmän kuin vuonna 2023. Tämän seurauksena toimintakate oli 810,8 milj. euroa negatiivinen. Kun huomioidaan valtion rahoitus 780,0 milj. euroa, joka kasvoi vuoteen 2023 verrattuna 23,9 milj. euroa (3,2 %), ja rahoituserät, niin vuosikate muodostui 29,5 milj. euroa negatiiviseksi.

Vuosikate osoittaa sen määrän, joka tulorahoituksesta jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen tunnusluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, hyvinvointialueen tulorahoitus on riittävä. Vuosina 2025–2026 hyvinvointialueen vuosikatteen on kuitenkin oltava kumulatiivisen alijäämän (69,2 milj. euroa) verran perusoletusta suurempi, jotta talouden tasapaino vuoden 2026 loppuun mennessä mahdollistuu.

Toimintatuottojen ja toimintakulujen suhde oli kertomusvuonna 14 %, joka pysyi vuoteen 2023 verrattuna ennallaan.

Hyvinvointialuelain 123§ mukaan valtiovarainministeriö voi käynnistää hyvinvointialueen arviointimenettelyn, jos hyvinvointialueen konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia kaksi tilikautta peräkkäin. Hyvinvointialue muodostaa merkittävän osuuden konsernista. Hyvinvointialueen vuosikatteen ja poistojen suhdeluku oli vuonna 2023 noin -60 % ja vuonna 2024 noin -177 %.

2.3.2 Toiminnan rahoitus

Toiminnan ja investointien rahavirta oli 56,8 milj. euroa negatiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirta - välituloksen avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos rahavirta on positiivinen. Investointeja jouduttiin kattamaan ottamalla lisää lainaa.

Pitkäaikaiset lainat lisääntyivät 39 milj. eurolla ja vastaavasti lyhenivät 16,3 milj. eurolla, jolloin lainakanta kasvoi 22,7 milj. eurolla. Kassan riittävyys tilinpäätöshetkellä oli 29 päivää. Tunnusluku ilmaisee, kuinka monen päivän kassamaksut rahavaroilla voidaan kattaa. Maksuvalmius tilinpäätöshetkellä oli vuoden 2023 vastaavan ajankohdan tasolla.

Laskennallinen lainanhoitokate kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan hyvinvointialueen omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Laskennallinen lainanhoitokate oli vuonna 2024 noin -1,0 ja vuonna 2023 noin -0,2.

1000 eur	2024	2023
Toiminnan ja investointien rahavirta		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-29 517	-8 653
Tulorahoituksen korjauserät	-2 457	-22 693
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-24 945	-19 212
Rahoitusosuudet investointimenoihin	22	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	86	102
Toiminnan ja investointien rahavirta	-56 812	-50 456
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	0	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	39 000	30 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-16 316	-20 153
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	37 406	6 870
Rahoituksen rahavirta	60 090	16 717
Rahavarojen muutos	3 278	-33 739
Rahavarat 31.12.	78 135	74 857
Rahavarat 1.1.	74 857	108 595
	3 278	-33 738
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä	-107 267	-50 456
Investointien tulorahoitus, %	-118 %	-45 %
Laskennallinen lainanhoitokate	-1,03	-0,2
Kassan riittävyys, pv	29	29
Asukasmäärä 31.12.	162 102	162 312

Taulukko 2. Hyvinvointialueen rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

2.4 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

Hyvinvointialueen taseen loppusumma oli kertomusvuoden lopussa 331,1 milj. euroa. Taseen loppusumma pieneni vuoden 2023 tilinpäätökseen verrattuna 52,8 milj. euroa. Vastaavissa merkittävin muutos tapahtui siirtosaamisissa. Vuoden 2023 tilinpäätöksessä siirtosaamisissa oli palkkaharmonisointiin liittyvää kuntien laskutusta noin 24 milj. euroa sekä vuoden 2023 rahoitusta korjaava kertakorvaus noin 33 milj. euroa, joka maksettiin tammikuussa 2024. Vastattavissa oma pääoma muuttui 5,2 milj. eurosta -41 milj. euroon alijäämäisen tuloksen takia (-46,2 milj. euroa).

Hyvinvointialueen omavaraisuusaste on -12 %, joka on heikko kahden alijäämäisen tilikauden takia (tilinpäätös 2023 noin -22,6 ja tilinpäätös 2024 noin -46,2 milj. euroa). Alijäämän osuus on suuri suhteessa peruspääomaan (28,6 milj. euroa). Luku kertoo, kuinka suuri osa kaikista käytössä olevista varoista on omaa pääomaa. Mitä matalampi luku, sitä enemmän toimintaa rahoitetaan velkarahalla.

Suhteellinen velkaantuneisuus oli 40 %. Tunnusluku kertoo, kuinka paljon käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet ovat selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2024 M€	2023 M€	VASTATTAVAA	2024 M€	2023 M€
A PYSYVÄT VASTAAVAT	211,2	203,0	A OMA PÄÄOMA	-41,0	5,2
I Aineettomat hyödykkeet	3,0	3,0	I Peruspääoma	28,6	28,6
1. Aineettomat oikeudet	0,0	2,5	II Muut omat rahastot	0,5	0,5
2. Muut pitkävaikutteiset menot	3,0	0,5	III Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-23,9	-1,2
II Aineelliset hyödykkeet	199,2	190,9	IV Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-46,2	-22,7
1. Maa- ja vesialueet	3,6	3,6	B POISTOERO JA VAPAAEHTOSET VARAUKSET	0,4	0,4
2. Rakennukset	157,7	138,3	1. Poistoero	0,4	0,4
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	2,0	2,3	2. Vapaaehtoiset varaukset		
4. Koneet ja kalusto	28,1	23,8	C PAKOLLISET VARAUKSET	3,9	6,4
6. Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	7,8	22,9	1. Eläkevaraukset	0,0	0,1
III Sijoitukset	9,0	9,1	2. Muut pakolliset varaukset	3,9	6,3
1. Osakkeet ja osuudet	9,0	9,1	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	0,3	0,3
B VAIHTUVAT VASTAAVAT	119,9	180,9	1. Valtion toimeksiannot	0,3	0,3
I Vaihto-omaisuus	3,5	3,8	E VIERAS PÄÄOMA	367,5	371,6
1. Aineet ja tarvikkeet	3,5	3,8	I Pitkäaikainen	198,6	177,5
II Saamiset	38,3	102,2	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	198,6	177,5
Lyhytaikaiset saamiset	38,3	102,2	II Lyhytaikainen	168,9	194,1
1. Myyntisaamiset	19,8	13,0	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	16,2	14,7
3. Muut saamiset	7,3	7,1	6. Ostovelat	37,9	39,5
4. Siirtosaamiset	11,2	82,1	7. Muut velat	28,4	51,2
III Rahoitusarvopaperit	0,0	10,0	8. Siirtovelat	86,3	88,7
4. Muut arvopaperit	0,0	10,0	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	331,1	383,9
IV Rahat ja pankkisaamiset	78,1	64,9			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	331,1	383,9			

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	-12	1
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	40	42
Kertynyt yli-/alijäämä, M€	-70	-24
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	-432	-147
Lainakanta 31.12., M€	215	192
Lainat euroa/asukas	1325	1184
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., M€	327	291
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	2023	1792
Lainasaamiset 31.12., M€	0	0
Asukasmäärä 31.12.	162 102	162 312

Taulukko 3. Hyvinvointialueen tase ja sen tunnusluvut

2.5 KOKONAISTULOT JA -MENOT

Hyvinvointialueen kokonaistulot vuonna 2024 olivat 951,8 milj. euroa ja kokonaismenot 985,9 milj. euroa. Tuloissa merkittävimpiä tekijöitä olivat toimintatuotot, valtion rahoitus ja pitkäaikaisen talousarviolainan nosto. Vastaavasti menoissa merkittävimmät tekijät olivat toimintakulut, investointimenot sekä pitkäaikaisten lainojen vähennykset.

Hyvinvointialueen pääasiallinen rahoituslähde on valtion yleiskatteellinen rahoitus. Vuoden 2024 valtionrahoituksen yhteissummaksi muodostui 780,0 milj. euroa. Valtion rahoituksen osuus kokonaistuloista oli 82 %.

KOKONAISTULOT JA -MENOT 2024

1 000 €

TULOT

Toiminta

Toimintatuotot	127 626
Valtion rahoitus	779 982
Korkotuotot/kulut	4 890
Muut rahoitustuotot/kulut	212
Satunnaiset tuotot	
Tulorahoituksen korjauserät	

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-51
---	-----

Investoinnit

Rahoitusosuudet investointimenoihin	22
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	86

Rahoitustoiminta

Antolainasaamisten vähennykset	0
Antolainasaamisten lisäys	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	39 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	
Oman pääoman lisäykset	
Oman pääoman vähennykset	

Kokonaistulot yhteensä	951 766
-------------------------------	----------------

MENOT

Toiminta

Toimintakulut	938 388
Korkokulut	3 692
Muut rahoituskulut	147
Satunnaiset kulut	
Tulorahoituksen korjauserät	
Pakollisten varausten muutos	
- Pakollisten varausten lis./ väh.	2 414

-Pysyvien vast hyödykkeiden luovutustappiot	-8
---	----

Investoinnit

Investointimenot	24 945
------------------	--------

Rahoitustoiminta

Antolainasaamisten lisäykset	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	
Antolainasaamisten lisäys	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	16 316
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	

Kokonaismenot yhteensä	985 894
-------------------------------	----------------

Täsmäytys:

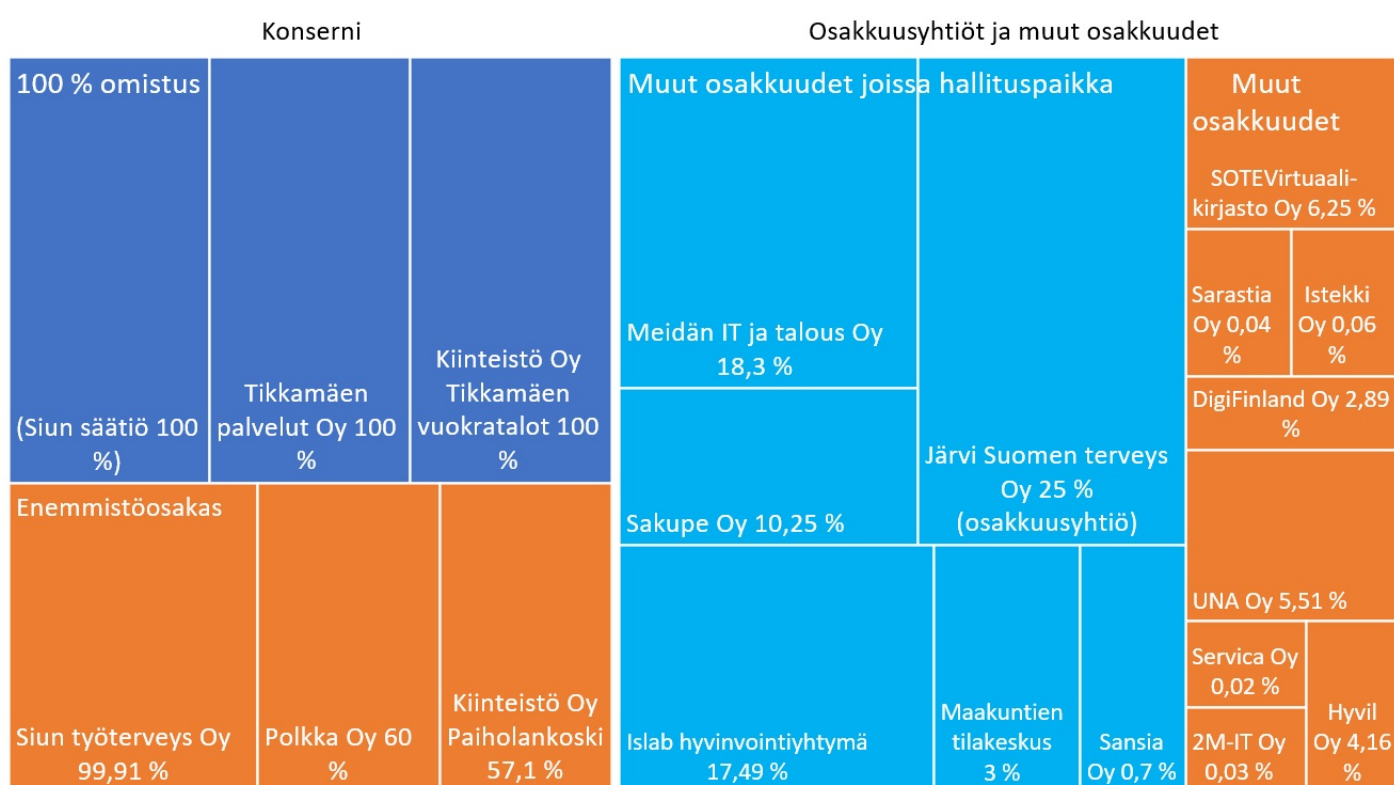
Kokonaistulot - Kokonaismenot =	951 766	985 894 =	-34 128
Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset =	3 278	37 406 =	-34 128

Taulukko 4. Hyvinvointialueen kokonaistulot- ja menot 2023

2.6 HYVINVOINTIALUEKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

2.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Hyvinvointialuekonserni muodostuu hyvinvointialueesta ja sen määräysvallassa olevista tytäryhteisöistä. Tytäryhteisöjä ovat yhteisöt, joissa hyvinvointialue käyttää kirjanpitolain 1 luvun 5 §:n mukaista määräysvaltaa. Kirjanpitolain mukaisia osakkuusyhteisöjä (omistus 20–50 %) hyvinvointialueella on ainoastaan Järvi-Suomen Terveys Oy. Osakeyhtiöiden lisäksi konsernikaavioon on sisällytetty Pohjois-Karjalan hyvinvointisäätiö Siun säätiö - sr. Säätiö on hyvinvointialueeseen nähden itsenäinen, mutta se on sitoutunut noudattamaan konserniohjetta. Aluehallitus nimeää säätiön hallituksen.

Kuvio 1. Hyvinvointialueen omistukset

2.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Konserniohjauksesta säädetään hallintosäännössä ja aluevaltuuston hyväksymässä konserniohjeessa (§ 96/14.12.2022). Konsernijohtoon kuuluvat aluehallitus, hyvinvointialuejohtaja sekä strategiajohtaja. Hyvinvointialuejohtaja toimii konsernijohtajana ja on nimennyt tuekseen konserniohjausryhmän, jonka tehtävänä on valmistella ja avustaa hyvinvointialuejohtajaa konserniohjausta koskeissa asioissa ja konserniohjauksen

kehittämisessä. Strategiajohtaja vastaa konserniohjeen mukaisesta konserniohjauksesta hyvinvointialuejohtajan ohjauksessa. Aluevaltuuston hyväksymä konserniohje on perinteistä konserniohjetta laajempi asiakirja, ja siinä on huomioitu myös omistajaohjauksen elementtejä.

Konsernin toiminnan ohjaus pitää sisällään jatkuvan yhteydenpidon tytäryhtiöiden kanssa. Tapaamisissa on käyty vuoropuhelun muodossa läpi ajankohtaisia asioita ja pyydettyjä etukäteistietoja yhtiöiden toiminnasta ja taloudesta, sekä aluevaltuuston asettamien tavoitteiden toteutumisesta. Konserniohje on hyväksytty tytäryhtiöiden hallituksissa.

2.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Vuoden 2024 aikana ei konsernirakenteessa tapahtunut hyvinvointialueen kannalta oleellisia muutoksia. Aikaisempien vuosien tapaan konsernin toimintaa haastoivat osaavan henkilöstön saatavuus ja taloudellisten resurssien niukkuus.

Polkka – Pohjois-Karjalan tukipalvelut Oy tuottaa in-house-yhtiönä ateria-, puhtaus- ja logistiikkapalveluja. Vuosi 2024 oli yhtiön kahdeksas toimintavuosi. Yhtiön liikevaihdosta pääosa muodostui omistajille tuotettavista palveluista. Tilikauden aikana tapahtui toimitusjohtajan vaihdos. Aiemman toimitusjohtajan eläköitymisen myötä uusi toimitusjohtaja Mika Hyttinen aloitti yhtiön palveluksessa 1.5.2024. Tilikauden alkaessa yhtiön taloustilanne oli hyvin haasteellinen johtuen kahden edellisen vuoden aikana taseeseen kertyneistä tappioista. Tappiota oli kertynyt noin 1,7 milj. euroa ja näin ollen yhtiön omat pääomat olivat hupenneet noin 0,8 milj. euroon. Edellisten vuosien taloudellisten haasteiden taustalla keskeisimpiä vaikuttavia tekijöitä olivat inflaatiokehitys sekä yhtiön merkittävä toiminnan laajentuminen hyvinvointialuemuutoksen myötä. Yhtiön toimintoja viime vuosina erityisesti rasittanut kustannuskehitys saatiin tasaantumaan vuoden mittaan, joka osaltaan edesauttoi taloustilanteen tasapainottumista. Kokonaisuutena varsin onnistuneen tilikauden myötä yhtiön taloustilanne saatiin korjattua. Samalla myös yhtiön omat pääomat palautuivat alkuperäiselle tasolle, eikä aluevaltuuston myöntämää pääomalainaa tarvinnut nostaa ollenkaan. Yhtiön toiminta tilikaudella oli voitollista liikevoiton ollessa 1,7 milj. euroa. Voitollinen tulos kattoi edellisten vuosien aikana kertyneet tappiot. Liikevaihdosta 99,5 % muodostui omistajille, niiden tytär- tai osakkuusyhtiöille myydyistä palveluista ja henkilöstöruokailusta.

Siun työterveys Oy:n tilikausi on ollut voimakasta kehittymisen aikaa ja yhtiötä on viety eteenpäin vuoden 2023 syksyllä valmistuneen strategian mukaisesti. Kehitystyö on tilikauden aikana kohdistunut erityisesti johtamisen ja esihenkilötyön, prosessien ja toimintatapojen sekä hallinnollisen tietoturvan kehittämiseen. Merkittävänä yksittäisenä kehittämishankkeena on ollut asiakas- ja potilastietojärjestelmän uudistus. Yhtiö kilpailutti asiakas- ja potilastietojärjestelmän, jonka käyttöönottoprojekti aloitettiin elokuussa 2024. Vanhan potilastietojärjestelmän käyttö päättyi suunnitellusti 31.12.2024. Vaihtuvuus yhtiön asiakaskunnassa on ollut viime tilikautta vähäisempää, mutta vaihtuvuutta oli edelleen. Yhtiön kokonaisasiakasmäärä yritysasiakkaisissa mitattuna väheni vuoden aikana 9 prosenttia mutta kasvoi 7,6 % henkilöasiakasmäärässä mitattuna. Asiakastyytyväisyys kuitenkin parani merkittävästi edellisvuodesta, henkilöasiakkaiden NPS nousi 76:sta 83:een ja työnantaja-asiakkaiden tyytyväisyys parani nousten -23:sta -11:een. Henkilöstön tyytyväisyys on parantunut merkittävästi, eNPS nousi -8:sta +36,5:een. Myös sairauspoissaolot ovat vähentyneet ja henkilöstön lähtövaihtuvuus on kehittynyt oikeaan

suuntaan. Kilpailu pätevistä henkilökunnasta, erityisesti työterveyshuollon erikoislääkäreistä, kuitenkin jatkui kireänä. Toiminnan ja talouden tasapainottamiseksi yhtiössä on toteutettu merkittäviä toiminnan tehostamisen toimenpiteitä. Erityisesti tämä näkyi henkilöstön laskutusasteen parantumisena. Asiakaskunnassa tapahtuneista muutoksista johtuen liikevaihto laski 15,5 % edelliseen vuoteen verrattuna. Tehtyjen tehostamistoimenpiteiden ansioista yhtiön tilikauden tulos on kuitenkin voitollinen, ja tilikauden tulos osoittaa 4 354,30 euron voittoa. Tilikaudella kirjattiin tulosvaikutteisesti kuluja uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankintaan ja käyttöönottoon sekä vanhan järjestelmän käytöstä poistamiseen liittyen yhteensä 283 868,01 euroa.

Tikkamäen palvelut Oy: Vuonna 2024 yhtiön toiminnan kehitys on ollut annettujen tavoitteiden mukaista. Lounaskahvilan liiketoiminnan kehitys on jatkunut hyvänä myynnin ja kannattavuuden kasvaessa. Pysäköintitoimintojen tilikauden tulos oli kokonaisuudessaan tappiollinen 168 593 euroa. Henkilökunnalta veloitettavat pysäköintimaksut eivät kata pysäköintitalon kustannuksia. Rahoituskulut laskivat vuodesta 2023 lainojen suojauksen myötä, mikä paransi vuoden 2024 tulosta. Tikkamäen Palvelut Oy:n kokonaisliikevaihto mukaan lukien liiketoiminnan muut tuotot toimintavuoden aikana oli 3 210 542 euroa. Edelliseen vuoteen verrattuna kokonaisliikevaihto kasvoi 4,8 %. Yhtiön liikevoitto vuonna 2024 oli 425 167 euroa. Liikevoitto laski -26,2 % vuodesta 2023. Poistoja kirjattiin yhteensä 1 311 138 euroa. Verojen ja tilinpäätössiirtojen jälkeen tilikauden voitto oli 13 474 euroa.

Kiinteistö Oy Tikkamäen vuokratilojen liikevoitto vuonna 2024 oli 16 065 euroa. Yhtiön maksuvalmius on erinomainen eikä yhtiöllä ole pitkäaikaista lainaa. Kiinteistöjen kannalta tarvittavat huolto- ja korjaustyöt on rahoitettu yhtiön omarahoituksella.

Kiinteistö Oy Paiholankosken liikevoitto oli 19 647 euroa. Kiinteistön rakenteet täytyy kunnostaa määrääjain. Vaikka yhtiön hallitus tai yhtiökokous ei ole tehnyt päätöksiä, tulevat peruskorjausluonteiset korjaukset eteen määrääjain laskettuna kiinteistön rakennusvuodesta tai edellisestä peruskorjauksesta. Nykyinen vuokrausaste ja vuokrataso ei mahdollista tuleviin peruskorjauksiin varautumista. Yhtiön vuokrausaste vaihteli vuoden aikana, mutta kysyntää pyrittiin kasvattamaan huoneistokorjausten ja yleisen asumisviihtyvyyden edistämistoimenpiteiden myötä.

Siun säätiön vuoden 2024 tilikauden kokonaistulos oli 603,17 euroa tappiollinen. Riskeistä merkittävimmät ovat pienet lahjoitustulot ja suuret hallinnolliset kulut. Mikäli rahankeräystuotto jää pieneksi, säätiö ei kykene itse kattamaan hallinnollisia kuluja ja toiminta voi vaarantua. Säätiö perii uusista lahjoituksista hallinnollista maksua, mitä käytetään kulujen kattamiseen. Lisäksi osa kuluista katetaan sijoitusrahaston tuotoilla. Vuonna 2024 säätiö pystyi vastaamaan hallinnollisista kuluista itse.

2.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Konserniyhteisöt edustavat merkittävää osaa hyvinvointialueen tarvitsemista tukipalveluista, ja ne ovat kiinteä osa päivittäistä toimintaa. Konserniohjeessa määritetyt omistajaohjauksen periaatteet mahdollistavat joustavan omistajapolitiikan. Konsernin rakennetta ja tytäryhtiöiden roolia arvioidaan tapaus kerrallaan konsernin kokonaisedun näkökulmasta, mikä ohjaa myös konsernin yhteisten toimintojen ja rajapintojen kehittämistä. Konserniyhtiöt ovat toimineet tavoitellen erinomaista kustannustehokkuutta ilman voitontavoittelua antaen

tehokkuushyödyn palvelujen hinnoittelun kautta hyvinvointialueelle. Koko konsernin toiminta tapahtuu kokonaisuuden edun näkökulmasta. Hyvinvointialue toimii koko konsernin emo-organisaationa vastuullisesti ja huolehtii tytäryritysten riittävästä resursseista ja samalla vaatii yrityksiltä kustannustehokasta toimintaa, jossa palvelun laatu on hyvällä tasolla.

2.6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konserniohje määrittää periaatteet konsernihallinnolle ja valvonnalle. Tytäryhteisöt ovat käsitelleet konserniohjeen hallituksissaan. Tytäryhteisöt ovat raportoineet toiminnastaan ja taloudestaan pyydetyllä frekvenssillä. Raportoinnissa on kysytty muun muassa aluevaltuuston asettamien tavoitteiden toteutumisesta, tilikauden tuloksen ennusteesta, riskienhallinnasta ja muista ajankohtaisista asioista. Määrämuotoisen yhteydenpidon lisäksi virkajohto on vuoden mittaan neuvotteluissa yhtiöiden johdon kanssa. Palvelujohto ja nimetyt viranhaltijat seuraavat ja valvovat palvelusopimuksessa määriteltujen palvelujen ja niiden kriteerien toteutumista.

Merkittävissä asioissa tytäryhtiöt ovat velvollisia kysymään ennakkokäsitystä konsernijohtajalta. Tytäryhtiöiden, sekä yhteisöjen, joissa hyvinvointialueella on hallitus- tai johtokuntaedustus, toimintakertomukset ja tilinpäätökset viedään aluehallitukselle evästettäväksi yhtiökokousta tai yhtymäkokousta varten. Aluehallitus evästää muun muassa hallitus- tai johtokunnan jäsenten valintaa. Osassa yhtiöiden hallituksia on mukana viranhaltijoita hyvinvointialueen johdosta, mikä mahdollistaa omistajaohjauksellinen valvontanäkökulman saamisen konsernijohtoon tietoon. Konsernijohtaja on tarvittaessa yhteydessä yhteisöjen johtoon. Hallitusten jäsenet ovat kuitenkin tehtävässään osakeyhtiölain alaisia ja velvollisia toimimaan yhtiön edun mukaisesti. Tytäryhtiöissä on aluevaltuuston valitseman tilintarkastusyhteisön nimeämä tilintarkastaja. Tytäryhteisön hallituksen tulee konserniohjeen luvun 5.6 mukaan päättää osakeyhtiölain 6 luvun 5.2 §:n mahdollistamasta konsernijohtajan tai hänen määräämänsä henkilön läsnäolo- ja puheoikeudesta kokouksissaan. Samalla hallituksen tulee päättää, että se toimittaa hallituksen kokouksen kokouskutsun ja esityslistan ennen kokousta ja luovuttaa kokouksen jälkeen kopion hallituksen kokouksen pöytäkirjasta konsernijohtajalle ja strategiajohtajalle.

Hyvinvointialueen luottamushenkilöllä on oikeus saada konsernijohtolta sen hallussa olevia tytäryhteisöjen toimintaa koskevia tietoja, joita luottamushenkilö pitää toimessaan tarpeellisina ja jotka viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaan eivät ole vielä julkisia, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Tietopyyntö on esitettävä kirjallisesti. Luottamushenkilö ei saa luovuttaa tietojensaantioikeuden nojalla saamia tietoja eteenpäin, koska tiedot on tarkoitettu vain hänelle henkilökohtaisesti luottamustehtävän hoitamista varten. Asiakirjoihin tulee merkitä, mikäli ne ovat salassa pidettäviä.

2.6.6 Konsernitalinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernin toimintakulut olivat 967,4 milj. euroa ja vuosikate -26,0 milj. euroa. Toimintakulut kasvoivat vuoteen 2023 verrattuna 47,8 milj. euroa (5,2 %) ja vuosikate heikkeni 18,6 milj. euroa. Vuosikate osoittaa konsernin tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Perusoletus on, että

mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, konsernin tulorahoitus on riittävä. Konsernin tilikauden alijäämä oli 45,3 milj. euroa.

Kun vuosikate/poistot-tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan konsernin tulorahoituksen olevan riittävä. Toteutunut tunnusluku on -139 %. Vuosikatteen ja poistojen suhde on myös yksi hyvinvointialuelain 123 §:n mukaisista hyvinvointialueen taloudellisen aseman arvioinnissa käytettävistä tunnusluvuista. Tämän tunnusluvun mukaan hyvinvointialueella voidaan käynnistää arviointimenettely, jos hyvinvointialueen konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 % kaksi tilikautta peräkkäin. Arviointimenettelyn kriteerit täyttyvät tunnusluvun kohdalla, koska vuonna 2023 luku oli noin -45 % ja vuonna 2024 noin -139 %. Konsernituloslaskelma on esitetty taulukossa 5.

Konsernituloslaskelma, 1000 eur	2024	2023
Toimintatuotot	160 382	158 717
Toimintakulut	-967 434	-919 642
Osuus osakkuusyhteisöjen voitoista (tappioista)	-88	-2
Toimintakate	-807 140	-760 927
Valtionrahoitus	779 982	756 110
Rahoitustuotot ja -kulut:	1 202	-2 501
Korkotuotot	4 925	2 214
Muut rahoitustuotot	214	170
Korkokulut	-3 785	-4 529
Muut rahoituskulut	-152	-356
Vuosikate	-25 956	-7 318
Poistot ja arvonalentumiset	-18 616	-16 302
Tilikauden tulos	-44 571	-23 620
Tilinpäätössiirot	67	116
Tilikauden verot	-25	-11
Laskennalliset verot	-41	-74
Vähemmistöosuudet	-716	504
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-45 285	-23 085
Tuloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	17 %	17 %
Vuosikate/Poistot, %	-139 %	-45 %
Vuosikate euro/asukas	-160	-45
Asukasmäärä	162 102	162 312

Taulukko 5. Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

Konsernin toiminnan ja investointien rahavirta oli -53,7 milj. euroa. Toiminnan ja investointien rahavirran positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa. Hyvinvointialue nosti pitkäaikaista lainaa 39 milj. euroa. Konsernin tytäryhtiöt eivät nostaneet pitkäaikaista lainaa vuonna 2024.

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Toteuma vuodelta 2024 oli -102 %, ja vuonna 2023 toteuma oli -37 %. Tulorahoitus ei siis riittänyt yhtään investointien rahoittamiseen.

Lainanhoitokate -tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan hyvinvointialueen omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Konsernin laskennallinen lainanhoitokate oli vuonna 2024 noin -0,81. Konsernitilinpäätöksen laskennallista lainanhoitokatetta käytetään yhtenä tunnuslukuna hyvinvointialuelain 123 §:n mukaisessa hyvinvointialueen taloudellisen aseman arvioinnissa. Valtiovarainministeriö voi käynnistää hyvinvointialueen arviointimenettelyn, jos konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8 kaksi tilikautta peräkkäin. Arviointimenettelyn kriteerit täyttyvät tunnusluvun kohdalla, koska vuonna 2023 luku oli -0,11 ja vuonna 2024 puolestaan -0,81.

Konsernin maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla. Kassan riittävyys oli 29 päivää. Konsernin rahoituslaskelma on taulukossa 6.

Konsernin rahoituslaskelma, 1000 €	2024	2023
Toiminnan rahavirta	-28 211	-30 219
Vuosikate	-25 956	-7 315
Tilikauden verot	-25	-11
Tulorahoituksen korjauserät	-2 231	-22 893
Investointien rahavirta	-25 457	-19 724
Investointimenot	-25 565	-19 830
Rahoitusosuudet investointimenoihin	22	0
Pysyvien vastaavien luovutustulot	86	106
Toiminnan ja investointien rahavirta	-53 668	-49 943
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	39 000	30 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-17 661	-20 683
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	-1 315
Oman pääoman muutokset	0	-2 317
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-137	-48
Vaihto-omaisuuden muutos	289	167
Saamisten muutos	64 619	22 941
Korottomien velkojen muutos	-29 356	-13 326
Rahoituksen rahavirta	56 754	15 419
Rahavarojen muutos	3 086	-34 524
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12	80 076	76 989
Rahavarat 1.1	76 989	111 514
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 2 vuotta	-103 611	-49 943
Investointien tulorahoitus, %	-102 %	-37 %
Laskennallinen lainanhoitokate	-0,81	-0,11
Kassan riittävyys, pv	29	29

Taulukko 6. Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Konsernitaseen loppusumma oli 354,3 milj. euroa. Vierasta pääomaa oli 384,5 milj. euroa, josta lainakannan osuus oli 234,7 milj. euroa. Kertynyttä alijäämää on 65,6 milj. euroa.

Siirtosaamiset pienenivät vuoteen 2023 verrattuna 71,4 milj. euroa. Vuoden 2023 tilinpäätöksessä siirtosaamisissa oli palkkaharmonisointiin liittyvää kuntien laskutusta noin 24 milj. euroa sekä vuoden 2023 valtion rahoitusta korjaava kertakorvaus noin 33 milj. euroa, joka maksettiin tammikuussa 2024. Vastattavissa oma pääoma muuttui 9,3 milj. eurosta -36,5 milj. euroon alijäämäisen tuloksen takia (-45,3 milj. euroa).

Konsernin omavaraisuusaste oli -10 %. Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuuden tavoitetasona voidaan pitää 50 %:n ylittävää omavaraisuutta. Alempi omavaraisuusaste merkitsee hyvinvointialuekonsernissa merkittävää velkarasitetta.

Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus oli 41 %. Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Konsernitase ja sen tunnusluvut ovat taulukossa 7.

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2024 M€	2023 M€	VASTATTAVAA	2024 M€	2023 M€
A PYSYVÄT VASTAAVAT	230,8	224,5	A OMA PÄÄOMA	-36,5	9,3
I Aineettomat hyödykkeet	3,5	3,2	I Peruspääoma	28,6	28,6
1. Aineettomat oikeudet	0,4	2,7	IV Muut omat rahastot	0,5	0,5
2. Muut pitkävaikutteiset menot	3,1	0,5	V Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-20,3	3,3
II Aineelliset hyödykkeet	222,5	215,8	VI Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-45,3	-23,1
1. Maa- ja vesialueet	4,1	4,1	VÄHEMMISTÖOSUUS	1,1	0,4
2. Rakennukset	178,8	160,6	C PAKOLLISET VARAUKSET	4,1	6,4
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	2,0	2,3	2. Muut pakolliset varaukset	4,1	6,4
4. Koneet ja kalusto	29,8	25,6	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1,1	1,2
5. Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	7,8	23,2	1. Valtion toimeksiannot	0,3	0,3
III Sijoitukset	4,8	5,4	2. Muut toimeksiantojen pääomat	0,8	0,9
1. Osakkuusyhteisöosuudet	0,1	0,2	E VIERAS PÄÄOMA	384,5	392,6
2. Osakkeet ja osuudet	4,6	5,2	I Pitkäaikainen	217,3	197,6
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	0,7	0,6	1. Joukkovelkakirjalainat		
2. Lahjoitusrahastojen varat	0,7	0,6	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	217,1	197,6
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	122,8	184,8	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0,1	
I Vaihto-omaisuus	3,5	3,8	II Lyhytaikainen	167,3	195,0
1. Aineet ja tarvikkeet	3,5	3,8	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	17,6	16,0
II Saamiset	39,2	104,0	6. Ostovelat	40,2	39,2
Lyhytaikaiset saamiset	39,2	104,0	7. Muut velat	15,7	43,8
1. Myyntisaamiset	20,3	14,2	8. Siirtovelat	93,0	95,3
2. Lainasaamiset	0,7	0,0	9. Laskennalliset verovelat	0,7	0,7
3. Muut saamiset	7,0	7,2	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	354,3	409,9
4. Siirtosaamiset	11,2	82,6			
III Rahoitusarvopaperit	0,0	10,0	TASEEN TUNNUSLUVUT		
4. Muut arvopaperit	0,0	10,0	Omavaraisuusaste, %	-10 %	3 %
IV Rahat ja pankkisaamiset	80,1	67,0	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	41 %	43 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	354,3	409,9	Kertynyt ylijäämä (alijäämä), M€	-65	-20
			Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	-402	-122
			Lainakanta 31.12., M€	235	213
			Lainakanta 31.12., €/asukas	1449	1315
			Lainat ja vuokravastuut, 31.12. M€	343	303
			Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	2 115	1 869
			Lainasaamiset 31.12., M€	0	0
			Asukasmäärä	162 102	162 312

Taulukko 7. Konsernitase ja sen tunnusluvut

2.7 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET

2.7.1 Asiaa koskeva sääntely

Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi (Laki hyvinvointialueesta 119 §).

2.7.2 Tilikauden tuloksen käsittely

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle tilikauden 2024 tuloksen -46 225 814,92 euroa käsittelyä siten, että

- vähennetään poistoeroa 26 206,41 euroa
- tilikauden alijäämä -46 199 608,51 euroa siirretään taseen yli-/alijäämätilille

2.7.3 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Vuoden 2024 tilikausi oli suunniteltu 15 milj. euroa alijäämäiseksi, joka sisälsi 15 milj. euron lisäpanoksia lakisääteisten palvelujen varmistamiseksi. Talousarvio sisälsi myös 10 milj. euron talouden tavoiteohjelman, joka oli jaettu kuuteen erilliseen toimenpideohjelmaan.

Maaliskuussa 2024 talouskehityksen perusteella tehtiin arvio, että pelkkä strategisen uudistusohjelman toteuttaminen ei ole riittävä toimenpide talousarviossa pysymiseksi. Tämän takia aluehallitus, hyvinvointialuejohtaja sekä johtoryhmä lähtivät kevätkaudella toteuttamaan lisää tehostamistoimenpiteitä talousarviossa pysymiseksi. Tämän seurauksena toimialueet kartoittivat huhtikuun 2024 aikana lisää tehostamistoimenpiteitä ja kulujen väliaikaisia karsimisia. Huhtikuussa hyvinvointialuejohtajan määräyksestä organisaatiossa otettiin käyttöön lisää talouteen liittyviä tehostamistoimenpiteitä.

Tehostamistoimenpiteitä olivat muun muassa:

- Vuoden 2024 koulutusmäärärahojen leikkaus kaikilla toimialueilla ja majoitus- ja matkakulujen minimointi.
- Kaikkea tilaamista, ostamista ja hankintoja koskee erityinen tarveharkinta ja niin sanotut ohiotot sekä suoramääräykset otetaan erityistarkasteluun.
- Käyttötarvikevarastot minimoidaan hävikin vähentämiseksi.
- Ostamiseen ja hankintoihin liittyvää päätöksentekoa nostetaan toimialueiden linjajohdossa ylöspäin.
- Lääkäripalvelujen ostoja vähennetään erityisesti etälääkäritoiminnan osalta.
- Digisotekeskuksen toimintaa laajennetaan suunnitelmien mukaan.

- Asiakaspalveluostoja rajoitetaan ja/tai niihin liittyviä sopimuksia pyritään neuvottelemaan uudestaan.
- Tilatarpeet ja tilojen käyttöaste otetaan uudelleen arvioitavaksi. Tarpeettomista ja ylisuurista tai kalliista toimitiloista luovutaan, ja vuokraehdot neuvotellaan uudelleen.
- Siun sotessa on jo voimassa johtaja- ja päällikkövirkojen täyttölupamenettely vuoden 2026 loppuun saakka. Täyttölupamenettely otetaan käyttöön toimialueiden sisällä kaikkien muidenkin vakituisten virkojen ja toimien täyttämiseksi, ja määräaikaisten työsopimusten jatkaminen otetaan toimialueilla tarkkaan harkintaan.
- Lyhytaikaisten sijaisten käyttö minimoidaan.
- Vuosilomien tehostettu pitäminen lomapalkkavelan pienentämiseksi

Talousarvioon sisällytetystä 10 milj. euroa talouden tavoiteohjelmasta toteutui noin 6,1 milj. euroa (61 %). Tähän liittyvä kooste on taulukossa 8. Tarkemmin talouden tavoiteohjelman toteutumisesta on kuvattu kohdassa 3.2.9.

Ohjelma	4. Ei etene tai valmistuu		
	alle tavoitteen	5. Valmis	Kaikki yhteensä
1. Digiohjelma	-200 000	160 000	-40 000
2. Henkilöstöohjelma	-200 000	-2 300 000	-2 500 000
3. Palvelutuotannon kehittämisohjelma	-820 000	-380 000	-1 200 000
4. Sidosryhmä- ja viestintäohjelma	0	0	0
5. Sopeuttamisohjelma	-2 270 000	-3 690 000	-5 960 000
6. Vaikuttavuusohjelma	-390 000	90 000	-300 000
Kaikki yhteensä	-3 880 000	-6 120 000	-10 000 000

Taulukko 8. Talouden tavoiteohjelman toteuma

Huolimatta talouden tavoiteohjelmasta sekä lisätoimenpiteistä, tilikausi painui noin 31 milj. euroa alkuperäistä talousarviota huonommaksi, josta reilut 7 milj. euroa johtui talousarvioon sisällytetyn omaisuuden realisoinnin toteutumattomuudesta. Tämän takia syksyllä 2024 pidettiin vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2026–2028 taloussuunnitelmaan valmisteluun liittyvät yhteistoimintaneuvottelut vuoden 2025 talousarvioehdotuksen valmistelun yhteydessä.

Hyvinvointialuelain 122 § mukaan hyvinvointialue voi joutua valtiovarainministeriön käynnistämään arviointimenettelyyn joko talouteen liittyvien arviointimenettelyn edellytysten täyttymisen myötä tai että sosiaali- ja terveysministeriön aloitteen perusteella hyvinvointialueen kyky järjestää sosiaali- ja terveydenhuolto on vakavasti vaarantunut.

Valtiovarainministeriö voi käynnistää hyvinvointialueen arviointimenettelyn talouden osalta, jos:

- 1) hyvinvointialue ei ole kattanut taseeseen kertynyttä alijäämää 115 §:n 2 momentissa säädettyssä määräajassa;

- 2) hyvinvointialueen konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia kaksi tilikautta peräkkäin;
- 3) konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8 kaksi tilikautta peräkkäin; tai
- 4) hyvinvointialueelle on myönnetty 15 §:n 3 momentissa tarkoitettu lainanottovaltuus taikka kaksi kertaa kolmen peräkkäisen tilikauden aikana hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain (617/2021) 11 §:ssä tarkoitettua lisärahoitusta.

Taulukossa 9 on kuvattu talouteen liittyvien arviointimenettelyn edellytykset ja tilannekatsaus vuoden 2024 tilinpäätöshetkellä. Jos yksikin kriteeri täyttyy säädettyjen määräaikojen jälkeen, niin valtionvarainministeriöllä on mahdollisuus käynnistää hyvinvointialueen arviointimenettely.

Tunnusluku	Tavoitearvo	TP23	TP24	TA25	TS26
Taseessa oleva kumulatiivinen alijäämä, M€	> 0	-22,7	-69,2	-49,2	1,8
Konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde	> 80 %	-45 %	-139 %		
Konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate	> 0,8	-0,1	-0,8		
Lisälainanottovaltuuden tai lisärahoituksen käyttäminen	Kyllä/ei	Ei	Ei		

Taulukko 9. Hyvinvointialueen talouteen liittyvät arviointimenettelyn edellytykset

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella taseessa oleva kumulatiivisen alijäämän määrä on tilinpäätöshetkellä 69,2 milj. euroa. Nykyisen lainsäädännön perusteella kumulatiivinen alijäämä on katettava vuoden 2026 loppuun mennessä (Hyvinvointialuelaki 115 §). Vuoden 2024 talousarvio oli laadittu siten, että hyvinvointialueen talous on tasapainossa lakisääteisessä ajassa vuoden 2026 loppuun mennessä. Koska vuoden 2024 alijäämä oli n. 31 milj. euroa suurempi kuin alkuperäisessä talousarviossa, niin vuoden 2025 talousarvio ja vuoden 2026 taloussuunnitelma on laadittu siten, että talous on tasapainossa lakisääteisessä ajassa.

Talouden tasapainottaminen vuosina 2025 ja 2026 tarkoittaa vuonna 2025 vähintään 30 milj. euron talouden tasapainottamista ja vuonna 2026 tasapainottamistarpeen on suunniteltu olevan samaa suuruusluokkaa. Vuoden 2025 talouden tasapainottamiseksi on toteutettu vuoden 2025 alussa tuotannollisista ja taloudellisista syistä pidetyt yhteistoimintaneuvottelut. Neuvottelutulos sisältää toimenpiteet 30 milj. euron säästöjen aikaansaamiseksi, jotka ovat välttämättömiä vuoden 2025 talousarviossa pysymiseksi. Yhteistoimintaneuvottelujen tavoitteena oli löytää sekä nopeasti vaikuttavia säästötoimenpiteitä että pysyviä säästöjä toimintoja uudistamalla ja rakenteita keventämällä.

Vuodelle 2026 suunnitellaan vuoden 2025 aikana tarvittavat tehostamistoimenpiteet. Tehostamistoimenpiteiden suuruus selvää valtion hyvinvointialueille toimittamien rahoituslaskelmien ja kuluvan vuoden talouskehityksen perusteella. Tarvittaessa vuoden 2025 aikana toteutetaan tuotannollisista ja taloudellisista syistä pidettävät yhteistoimintaneuvottelut.

Konserniin liittyvissä kriteereissä arviointimenettelyn kriteerit täyttyvät, kun molemmat tunnusluvut ovat tavoitteen alapuolella kahtena tilikautena peräkkäin. Tämä tarkoittaa, että periaatteessa vuoden 2024 tilinpäätöksen perusteella valtiovarainministeriö voi halutessaan käynnistää arviointimenettelyn. Lisälainanottovaltuuteen tai lisärahoitukseen liittyvä kriteeri ei täyty tällä hetkellä.

3 Talousarvion toteutuminen

3.1 SEURANTAA KOSKEVA SÄÄNTELY

Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Investointiosasta on ilmentävä hyvinvointialueen investointien lisäksi hyvinvointialuekonsernin toiminnallisesti ja taloudellisesti merkittävimmät investoinnit ja sen on perustuttava hyvinvointialuelain 16 §:ssä tarkoitettuun investointisuunnitelmaan. Hyvinvointialueen toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota (Laki hyvinvointialueesta 115 §). Toteutumisvertailussa on noudatettu vastaavaa rakennetta kuin talousarviossa.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida ovatko aluevaltuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet hyvinvointialueella ja hyvinvointialuekonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla (Laki hyvinvointialueesta 125 §).

3.2 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Vuoden 2024 talousarvioon sisältyi strateginen uudistusohjelma, joka toimii aluevaltuuston hyväksymien strategioiden jalkauttamisen tukena ja operatiivisen johtamisen työkaluna.

Strategisen uudistusohjelman seurattavina kokonaisuuksina olivat 15 milj. euron lisäpanostusten vaikutukset lakisääteisten palvelujen varmistamiseksi ja 10 milj. euron talouden tavoiteohjelman toteutuminen.

Lisäpanostusten kokonaistilanne on esitetty taulukossa 10 ja kunkin toimialue arvio kokonaistilannetta oman toimialueen toiminnallisten tavoitteiden toteutumiskohdassa. Talouden tavoiteohjelman, joka oli jaettu kuuteen erilliseen toimeenpano-ohjelmaan, toteutumista arvioidaan tarkemmin kohdassa 3.2.9.

4. Ei etene tai valmistuu			
Toimialue	alle tavoitteen	5. Valmis	Kaikki yhteensä
10 Perhe- ja sosiaalipalvelut	1 260 000	640 000	1 900 000
20 Ikääntyneiden palvelut		4 900 000	4 900 000
30 Terveys- ja sairaanhoitopalvelut	2 200 000	2 700 000	4 900 000
70 Pelastuslaitos ja turvallisuuspalvelut	400 000	1 400 000	1 800 000
94 Konsernipalvelut		1 500 000	1 500 000
Kaikki yhteensä	3 860 000	11 140 000	15 000 000

Taulukko 10. Panostukset lakisääteisyden turvaamiseen

3.2.1 Perhe- ja sosiaalipalvelut

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

1000 EUR	TA2024	MTA2024	TP2024	Poikkeama	Poikkeama %
Toimintatuotot	10 551	11 296	12 905	1 609	14,2 %
Toimintakulut	156 224	165 997	170 352	4 355	2,6 %
Toimintakate	- 145 673	- 154 701	- 157 447	- 2 746	1,8 %
Valtion rahoitus	140 961	140 943	140 956	14	0,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut		- 52	- 53	- 1	1,5 %
Vuosikate	- 4 711	- 13 811	- 16 544	- 2 733	19,8 %
Poistot ja arvonalentumiset	98	98	79	- 19	-18,9 %
Tilikauden tulos	- 4 809	- 13 909	- 16 623	- 2 714	19,5 %
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	- 4 809	- 13 909	- 16 623	- 2 714	19,5 %

Taulukko 11. Perhe- ja sosiaalipalvelujen lyhennetty tuloslaskelma

Perhe- ja sosiaalipalvelujen tuloslaskelmassa tilikauden alijäämä on noin 16,6 milj. euroa. Toimintakulujen toteuma ylittyi muutettuun talousarvioon nähden 4,4 milj. euroa. Alkuperäiseen talousarvioon verrattuna toimintakuluja toteutui 14,1 milj. enemmän. Toimintatuottoja saatiin 14,2 % enemmän kuin muutetussa talousarviossa oli suunniteltu ja noin 2,4 milj. enemmän kuin alkuperäisessä talousarviossa. Alkuperäiseen talousarvioon verrattuna toimintakulujen ylitys koostui muun muassa asiakaspalvelujen ostoista, työvoiman vuokrauksesta, henkilöstökulujen erilliskorvauksista, avustuksista ja psykologipalvelujen ostoista.

Toiminnallisten tavoitteiden ja strategisten painopisteiden toteutuminen

Perhe- ja sosiaalipalvelujen organisaatiomuutos suunniteltiin vuoden 2024 aikana. Palvelualueiden määrää vähennettiin viidestä kolmeen: Lapsiperheiden palvelut ja lastensuojelu yhdistyivät Perhepalveluiksi, vammaispalvelut ja vammaispalvelujen asuminen sekä työ- ja päivätoiminta yhdistyivät Vammaispalveluiksi ja kolmas palvelualue on Työikäisten palvelut ja toimialueen yhteiset palvelut. Strategista uudistusohjelmaa (SUO) työstettiin talouden ja toiminnan tasapainottamiseksi vuosille 2025 ja 2026. Sosiaaliturvan heikennykset muun

muassa työttömyys- ja asumisetuksissa näkyvät lisääntyneenä sosiaalipalvelujen tarpeena. Palvelujen kehittämiseksi kerätään säännöllisesti asiakaspalautetta Roidu -palautteenantojärjestelmällä.

Lapsiperhepalvelujen ja lastensuojelun asiakkuuksissa korostuvat sosiaalihuollollisten tuen tarpeiden lisäksi mielenterveyteen liittyvät hoidolliset tarpeet, jotka painottuvat sosiaalihuollon lakisääteisten tavoitteiden rinnalla. Perhe- ja sosiaalipalvelut on mukana LaNuPe -kehittämisessä, mikä vastaa tulevana vuosina osaltaan tähän haasteeseen. LaNuPe työskentely sisältää 26 lasten, nuorten ja perheiden palveluihin liittyvää osaprojektia. Lastensuojelun työtä kehitetään vahvasti vuosina 2024–2027 Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen- hankkeessa. Lisäksi lastensuojelussa on kehitetty ja otettu käyttöön lyhytaikainen perhehoito- malli, jolla pyritään vähentämään pienten lasten laitossijoituksia. Opiskeluhuollon psykologipalveluissa kehitettiin klinikkaopetusyhteistyötä yhdessä Itä-Suomen yliopiston kanssa. Sokke-PK- hankkeessa toteutettiin opiskelijavalinnat. Hankkeen tavoitteena on kouluttaa 25 sosiaalityöntekijää alueelle ja kehittää TKIO- toimintaa.

Työikäisten sosiaalisen asumisen palvelut yhdistettiin vuoden 2024 alussa perhe- ja sosiaalipalveluihin. Siirrossa terveys- ja sairaanhoitopalveluista siirtyi määrärahaa 600 000 euroa palveluissa jo olleiden asiakkaiden palveluntarvetta vähemmän, mikä osaltaan aiheutti haasteita talousarviossa pysymiseen. Vuoden 2024 aikana saatiin ensimmäiselle omalle yhteisöllisen asumisen asumispalveluyksikölle tilat Lehmossa ja henkilöstön rekrytoinnit yksikköön saatiin käyntiin. Kevään aikana kehitettiin tuettuun asumiseen välivuokrauksen toimintamalli ja palvelukokonaisuus, jolla voidaan tarjota asiakkaille asunto ja siihen liittyvää asumisen ohjausta ja elämänhallinnan tukea. Vuoden loppuun mennessä asunto ja palvelut on järjestetty 18 asiakkaalle.

Vuoden 2024 aikana valmistauduttiin vuoden 2025 alusta aloittavien työllisyysalueiden kanssa tehtävään yhteistyöhön. Uudistuksen myötä kaikki Pohjois-Karjalan 13 kuntaa muodostavat yhteisen työllisyysalueen. Työikäisten sosiaalipalveluissa yhdyspinta työllisyyspalveluihin on asiakastyössä laaja. Muutokset työllisyyspalvelujen uudelleen organisoituessa on edellyttänyt myös työikäisten sosiaalipalveluissa asiakasprosessien uudelleen arviointia, muutoksia tehtävänjaoissa eri ammattiryhmien välillä ja resurssien sopeuttamista.

Kuntouttavan työtoiminnan kehittäminen on jatkunut hanketyön vauhdittamana. Sosiaali- ja kriisipäivystyksessä on otettu syksyllä 2024 käyttöön kenttäjohtamisen ja -toiminnan sekä viranomaisyhteistyön tueksi kenttäjärjestelmä (Kejo). Käyttöönotto sosiaali- ja kriisipäivystyksissä kaikilla hyvinvointialueilla edistää viranomaisten kyvykkyyttä valmius- ja varautumistehtävissä.

Vammaispalvelussa valmistauduttiin uuteen vammaispalvelulakiin järjestämällä koulutusta sekä aloittamalla palveluprosessien kehittämien. Vammaispalvelun keskitetty ohjaus- ja neuvontapalvelun sähköinen asiakasvarausjärjestelmä mahdollistui 11/2024. Avustajakeskuksessa on otettu käyttöön työparityöskentelymalli ja toiminnassa on vähennetty häiriökysyntää käyttöönotetun toiminnanohjausjärjestelmän avulla. Kehitysvammaisten lasten koulun loma-ajan toiminnan ja tilapäisen viikonloppuhoidon palvelujen toteuttamissuunnitelma tehtiin. Lastentalon suunnitelma hyväksyttiin investointisuunnitelmassa. Yhteisöllisen asumisen, ympärivuorokautisen asumisen sekä työ- ja päivätoiminnan uusien yksiköiden suunnitelmat Joensuuhun tehtiin vuonna 2024. Kuusikummun asumisyksikkö muutti uusiin tiloihin. Yhteistyössä Varsinais-Suomen hyvinvointialueen ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa suunniteltiin yhteinen etäpäivätoiminnan pilotti. RAI-CHA arviointiväline otettiin käyttöön vaikeavammaisten omassa asumisyksikössä.

Työkykyperäisten poissaolojen määrä henkilötövuosiin suhteutettuna nousi 5 % edellisvuoteen verrattuna ja poissaolot painottuivat lyhyisiin 1–3 päivän poissaoloihin. Henkilöstön rekrytointiin on panostettu eri tavoin muun muassa sitouttamisllisiä käyttöönottamalla. Henkilöstön lähtövaihtuvuus on ollut 5,9 % (strateginen tavoite alle 10 %), jonka osalta ollaan myös tavoitteessa.

Perhe- ja sosiaalipalvelut, 1000 €	2024	Tilinpäätös 2024 talous	Tilinpäätös 2024 toiminta
<u>Panostukset</u>			
Koulupsykologi mitoitus	600	-->	-->
Lastensuojelun ostopalvelut	380	-->	-->
Lastensuojelu sosiaalityö mitoitus	280	-->	-->
Etsivä sosiaalityö ja päiväkeskus	280	-->	-->
Koulupsykologipalvelut tutkimukset	230	-->	-->
Lapsiperhepalvelut palvelutarpeeseen vastaaminen	130	-->	-->
Panostukset yhteensä	1 900		

Taulukko 12. Lakisääteisyden turvaaminen, perhe- ja sosiaalipalvelut

Lastensuojelussa erityisesti sosiaalityöntekijöiden ja lapsiperheiden palveluissa psykologien rekrytointihaasteet ovat edelleen mittavia. Rekrytoinnin edistämiseksi käytettiin muun muassa sitouttamisllisiä sekä rekrytointiyritysten palveluja.

Asiakaspalvelujen ostot ylittyivät lastensuojelun, työikäisten ja vammaispalvelujen asumispalveluissa. Lisäksi lapsiperheiden palveluissa opiskeluhoollon psykologistot pysyivät korkeina. Ostopalveluja ei pystytty vähentämään palvelutarpeen ollessa korkea, lisäksi hintojen korotukset vaikuttivat ylitykseen. Lastensuojelussa asiakasmäärät ja laitossijoitusten tarve kasvoivat kuitenkin maltillisesti vuoden 2024 aikana verrattuna edelliseen vuoteen.

Vuonna 2024 etsivä sosiaalityö ja päiväkeskuspalvelu tulivat uusina lakisääteisinä palveluina järjestettäväksi ja molemmat saatiin käyntiin. Strateginen tavoite palvelutarpeen arvioon pääsemisestä on toteutunut työikäisten palveluissa. Koko vuoden osalta laskennallinen keskiarvo oli 98 %. Lapsiperheiden palveluissa ja lastensuojelussa palvelutarpeen arvioinnin toteutuman koko vuoden laskennallinen keskiarvo oli 97 %.

3.2.2 Ikääntyneiden palvelut

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

1000 EUR	TA2024	MTA2024	TP2024	Poikkeama	Poikkeama %
Toimintatuotot	41 892	44 491	44 679	188	0,4 %
Toimintakulut	189 604	191 751	190 361	- 1 390	-0,7 %
Toimintakate	- 147 711	- 147 260	- 145 682	1 578	-1,1 %
Valtion rahoitus	143 155	143 143	143 150	6	0,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut		- 14	- 14	0	-2,6 %
Vuosikate	- 4 556	- 4 131	- 2 546	1 585	-38,4 %
Poistot ja arvonalentumiset	327	328	330	2	0,7 %
Tilikauden tulos	- 4 884	- 4 459	- 2 876	1 583	-35,5 %
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	- 4 884	- 4 459	- 2 876	1 583	-35,5 %

Taulukko 13. Ikäihmisten palvelujen lyhennetty tuloslaskelma

Ikääntyneiden palvelujen tuloslaskelmassa tilikauden alijäämä on noin 2,9 milj. euroa. Toimintakulujen toteuma alittui muutettuun talousarvioon nähden noin 1,4 milj. euroa. Alkuperäiseen talousarvioon verrattuna toimintakuluja toteutui noin 0,8 milj. enemmän. Toimintatuottoja saatiin 0,4 % enemmän kuin muutetussa talousarviossa oli suunniteltu ja myös noin 2,8 milj. euroa enemmän kuin alkuperäisessä talousarviossa. Alkuperäiseen talousarvioon verrattuna toimintakulujen ylitys koostui muun muassa asiakaspalvelujen ostoista asumisesta, työvoiman vuokrauksesta ja omaishoidon tuesta.

Toiminnallisten tavoitteiden ja strategisten painopisteiden toteutuminen

Ikääntyneiden palvelujen toimialueella tehtiin vuoden 2024 alusta muutos maantieteellisestä organisoitumisesta palvelulinjaiseen organisaatioon. Organisaatiomuutos myötäili hyvinvointialueen organisaatorakenteita sekä strategisia tavoitteita. Palvelulinjainen organisaatio selkiytti johtamiskäytänteitä ja näyttäytyi positiivisena muutoksena toimialueella. Kotona asumisen mahdollisuuksien tukeminen on ollut tärkeää. Kotona asui yli 75-vuotiaista henkilöistä vuoden lopussa 92,6 % (tavoite 92 %). Kotihoitopalvelujen peittävydessä oli tavoitteeksi asetettu yli 75-vuotiaiden osalta yli 12 %, joka saavutettiin. Kotihoitopalvelujen saatavuuden osalta huomattiin raportointivirhe vuoden 2024 lopussa tavoitteiden mittaroinnin tausta-asetusten osalta. Kotihoitopalvelujen saatavuustavoitteeksi on asetettu vuoden 2024 osalta talousarviokirjaan 7 vuorokautta. Kuitenkin raportoinnin taustalla olevissa tilastointiedoissa taustatietona oli lakisääteinen saatavuusaika 3 kuukautta. Tämä tuotti virheellisen kuvan kotihoidon palvelujen saatavuudesta. Omaishoidon tuen saajia oli yli 75-vuotiaista 4,8 %, jolloin asetettu tavoite lähes saavutettiin. Kotona asumisen mahdollisuuksien tukeminen on ollut tärkeää. Kotona asui yli 75-vuotiaista henkilöistä vuoden lopussa 92,6 % (tavoite 92 %). Kotihoitopalvelujen peittävydessä oli tavoitteeksi asetettu yli 75-vuotiaiden osalta yli 12 %, joka saavutettiin. Omaishoidon tuen saajia oli yli 75-vuotiaista 4,8 %, jolloin asetettu tavoite lähes saavutettiin.

Toiminnallisena tavoitteena oli asumispalvelujen saatavuuden parantaminen ja palvelurakenteen keventäminen. Vuoden 2024 lopussa keskimääräinen odotusaika asumispalveluihin oli 64,5 (132 päivää edellinen vuosi) päivää.

Asumista odotti vuoden lopussa 210 (330 henkilöä edellinen vuosi) henkilöä, joista yli lakisääteisen ajan (3kk) oli odottanut 42 (177 henkilöä edellinen vuosi) henkilöä. Asumispalvelujen peittävydessä ja kotona asumisessa saavutettiin asetetut tavoitteet. Ympäri vuorokautisen palveluasumisen kattavuudessa päästiin tavoitteeseen, sen peittävyys oli 7,4 %. Yhteisöllisen palveluasumisen peittävydessä jäätiin asetetusta tavoitteesta (2,5 %), peittävyyden ollessa 1,8 %. Palvelurakenteen uudistaminen jatkuu.

Kotihoitoon lisättiin sosiaalihuollon ammattilaisia, sosionomeja ja geronomeja, jotta palvelupolut saatiin asiakaslähtöisiksi ja pystyttiin vaikuttamaan sekä reagoimaan palvelutarpeen kasvuun mahdollisimman oikea-aikaisesti.

Perhehoidon lisääminen liittyi strategiseen tavoitteeseen, jossa tavoitteena oli palvelujen oikea-aikaisuus ja palvelurakenteen keventäminen. Perhehoitoa monimuotoistettiin lisäämällä muun muassa kiertävää perhehoitoa koteihin. Näin pystyttiin vastaamaan osaltaan kasvavaan palvelun tarpeeseen sekä edistämään palveluverkon monipuolisuutta.

Keskimääräiset odotusajat keskeisistä ikääntyneiden palveluista 1.7.-31.12.2024. (Suluissa edellisen puolivuotiskauden odotusajat, Vanhuspalvelulaki 26§). Toiminta toteutui kaikissa kyseessä olevissa palveluissa lakisääteisen ajan kuluessa tilastointivirheiden täsmäämisen jälkeen.

- Kotihoito, sis. tilapäinen ja säännöllinen kotihoito 7 vuorokautta (Tilapäinen 11 vrk, säännöllinen 3 vrk)
- Ateriapalvelu 5 vuorokautta (9 vrk)
- Turvapalvelu 9 vuorokautta (12 vrk)
- Omaishoidontuki 15 vuorokautta (26 vrk)
- Ympäri vuorokautinen palveluasuminen 79 vuorokautta (134 vrk).

Ikääntyneiden palvelujen toimialueella on kasvava palvelujen tarve liittyen hyvinvointialueen väestörakenteeseen. Toimialueella tulee olemaan lähivuosina paljon eläköitymisiä. Vuoden 2024 aikana ikääntyneiden toimialueelle tuli kansainvälisen rekrytoinnin kautta työntekijöitä.

RAI-arviointiväline on käytössä kaikissa ikääntyneiden palveluissa. RAI-arviointien peittävydessä kaikkien osalta ei päästä 100 %:n, sillä RAI-arviointia ei voida tehdä heti asiakkuuden alussa. Asiakkaiden vaihtuvuus vaikuttaa myös oikeaan arviointihetkeen. RAI-arviointiväline tuottaa paljon kattavaa tietoa muun muassa tiedolla johtamisen tueksi. Asumispalvelujen ja kotihoidon osalta RAI-arviointien peittävyys oli 88 %.

Ikääntyneiden toimintakyvyn edistämisen suunnitelman 2023–2026 toimeenpano on toteutunut osana palvelualueiden toimintaa. Suunnitelma päivitettiin vuodelle 2025.

Henkilöstön osalta oli asetettu tavoitteeksi työkykyisten päivien lisääminen hyvinvointialueen tavoitteen mukaisesti (5 % lisää). Tässä onnistuttiin ja saatiin vähennettyä työkykyperäisiä poissaolopäiviä 12,6 %.

Henkilöstön rekrytoinneissa oli aika ajoin haasteita, mutta henkilöstön veto- ja pitovoimaa saatiin paranemaan ja henkilöstön tulovaihtuvuus oli suurempi kuin lähtövaihtuvuus.

Ikääntyneiden palvelut, 1000 €		Tilinpäätös 2024 talous	Tilinpäätös 2024 toiminta
Panostukset			
Ikääntyneiden asumispalvelujen saatavuus	3 190	-->	-->
Kansainvälinen rekrytointi	1 000	-->	-->
Perhehoidon lisäys	460	-->	-->
Ikääntyneiden kotihoito ja asumispalvelut	250	-->	-->
Panostukset yhteensä	4 900		

Taulukko 14. Lakisääteisyys turvaaminen, ikääntyneiden palvelut

Lakisääteisyys parantamiseen panostettiin. Painopisteet valikoituivat asumispalvelujen saatavuuden parantamiseen, kansainväliseen rekrytointiin ja perhehoidon lisäämiseen. Sosiaaliohjaajien rekrytoinneilla edistettiin kotihoidon ja asumispalvelujen sosiaalihuollon asiakkaan palvelukokonaisuuden toteutumista. Kaikissa kohteissa edettiin hyvin.

Asumispalvelujen saatavuuteen panostettiin erityisesti. Omassa toiminnassa asumispalveluja kehitettiin monimuotoistamalla ja lisäämällä asumispalveluissa yhteisöllisen asumisen paikkoja. Yksityisiltä palveluntuottajilta ostettiin asumispalvelupaikkoja aikaisempia vuosia enemmän. Niinpä lakisääteisyys näkökulmasta edettiin vuoden 2024 aikana asumispalvelujen järjestämisen osalta hyvin. Vuoden lopussa oli asumispalveluja odottavien määrä ja odotusaika pienentynyt edelliseen vuoteen nähden.

3.2.3 Terveys- ja sairaanhoitopalvelut

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

1000 EUR	TA2024	MTA2024	TP2024	Poikkeama	Poikkeama %
Toimintatuotot	33 931	32 714	32 982	268	0,8 %
Toimintakulut	337 116	343 494	343 914	420	0,1 %
Toimintakate	- 303 185	- 310 779	- 310 932	- 153	0,0 %
Valtion rahoitus	298 454	298 424	298 444	19	0,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut		- 26	- 44	- 18	71,0 %
Vuosikate	- 4 731	- 12 381	- 12 533	- 152	1,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	5 451	5 451	4 629	- 823	-15,1 %
Tilikauden tulos	- 10 182	- 17 833	- 17 162	671	-3,8 %
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	- 10 182	- 17 833	- 17 162	671	-3,8 %

Taulukko 15. Terveys- ja sairaanhoitopalvelujen lyhennetty tuloslaskelma

Terveys- ja sairaanhoitopalvelujen tuloslaskelmassa (taulukko 15) tilikauden toteumaa verrataan sekä alkuperäiseen että muutettuun talousarvioon.

Terveys- ja sairaanhoitopalvelujen tuloslaskelmassa tilikauden alijäämä on noin 17,2 milj. euroa. Toimintakulujen toteuma ylittyi muutettuun talousarvioon nähden 0,1 %. Alkuperäiseen talousarvioon verrattuna toimintakuluja toteutui noin 6,8 milj. enemmän. Toimintatuottoja toimialueella saatiin 0,8 % enemmän kuin muutetussa talousarviossa oli suunniteltu, mutta kuitenkin noin miljoona vähemmän kuin alkuperäisessä talousarviossa. Alkuperäiseen talousarvioon verrattuna toimintakulujen ylitys koostui muun muassa henkilöstökulujen erilliskorvauksista, asiakaspalveluostoista, lääkäripalveluostoista, hoitotarvikkeista ja lääkekuluista.

Toiminnallisten tavoitteiden ja strategisten painopisteiden toteutuminen

2024	MTA 2024	Tilinpäätös 2024 talous	Tilinpäätös 2024 toiminta
Terveys- ja sairaanhoitopalvelut, 1000 €			
<u>Panostukset</u>			
Vastuulääkärimalli	1 000	1000	-->
Erikoissairaanhoito, jonojen purku	2 000	2400	-->
Terveysasemat, hoitotakuu 14 vrk	700	700	-->
Suun terveydenhuolto, hoitotakuu 4 kk ja 3 kk	1 000	600	-->
Miepä, hoitotakuu 14 vrk	100	100	-->
Puheterapia, Jonojen purku	100	100	-->
Panostukset yhteensä	4 900	4 900	

Taulukko 16. Lakisääteisyden turvaaminen, terveys- ja sairaanhoitopalvelut

Toimialue jakaantui vuonna 2024 seuraaviin palvelualueisiin: sairaalapalvelut, vastaanottopalvelut, kuntoutumisen palvelut, hoitotyön palvelut sekä terveys- ja sairaanhoitopalvelujen yhteiset palvelut. Perusterveydenhuollon tasoista vuodeosastohoitoa tuottavat kuntoutussairaalaosastot siirtyivät suunnitellusti ikääntyneiden toimialueelta terveys- ja sairaanhoitopalvelujen toimialueelle 1.1.2024 lukien.

Toimialueen omat painopisteet strategiaan liittyen ovat olleet henkilöstön riittävyyden turvaaminen, palvelujen saatavuus, potilasturvallisuus- ja laatu sekä omavalvontaohjelmat. Hyvinvointialueen palvelustrategia ja palveluverkkosuunnitelma vuosille 2024–2028 valmisteltiin uudelleen vuonna 2024 ja hyväksyttiin aluevaltuustossa lokakuussa 2024. Palvelustrategian toimeenpanoa konkretisoivat alueelliset järjestämissuunnitelmat hyväksyttiin aluehallituksen toimesta joulukuussa 2024. Toimialue oli aktiivisesti mukana palvelustrategian ja alueellisten järjestämissuunnitelmien valmistelussa.

Työvoiman saatavuus on parantunut, mutta paikallisia puutteita on erityisesti erikoissairaanhoidossa psykiatrialla, keuhkosairauksissa ja ortopedialla. Silmätautien lääkärityövoima on kokonaan ostopalvelua, lähetekäsittelyä lukuun ottamatta. Perusterveydenhuollossa lääkäritilanne on parantunut ja ostopalveluja on kyetty merkittävästi vähentämään. Hoivakotien lääkäripalvelut tuotetaan ostopalveluna (nk. vastuulääkärimalli). Ajoittaisia ja

paikallisia haasteita erityisesti reuna-alueilla on edelleen. Hammaslääkäreissä omaa toimintaa kalliimpia lääkäripalvelujen ostoja on kyetty vähentämään. Hoitotyövoiman saatavuus on selvästi parantunut.

Toimialueella vakituisen henkilöstön lähtövaihtuvuus oli 7,8 % ja 5,5 % ilman eläkkeelle jääneitä. Työkykyperäisten poissaolopäivien henkilötyövuosiin suhteutettu määrä laski 8,0 % verrattuna edelliseen vuoteen (2023: 23,0 pv/HTV - 2024: 21,2, pv/HTV).

Valvira velvoitti päätöksessään 20.3.2024 hyvinvointialuetta saattamaan erikoissairaanhoidon hoitoon pääsyn lakisääteiselle tasolle 31.3.2025 mennessä. Lakisääteisen hoitoon pääsyn parantamiseen saatiin lisärahoitusta budjetin sisältä, jonka suuruuden tiedettiin kattavan osa jonojen purkuun kuuluvista toimenpiteistä. Jonoja purettiin omana toimintana, ostopalveluilla sekä lisätöillä. Hoitoon pääsyn panostuksessa onnistuttiin määrärahan puitteissa. Vuoden 2024 aikana hoidontarpeen arviointi korjaantui siten, että yli 90 vrk odottaneiden määrä väheni tammi-joulukuussa 2024 1726 potilaasta 635 potilaaseen (31,4 % -> 15,35 %) ja yli 6kk hoitoon pääsyä jonottavien määrä väheni 1467 henkilöstä 1082 henkilöön (27,6 % -> 21,5 %). Valitettavasti emme vielä ole täysin lakisääteisellä tasolla erikoissairaanhoidon hoitoon pääsyssä.

Kiireettömään hoitoon pääsi avoterveydenhuollossa terveysasemilla vuonna 2024 terveydenhuollon ammattilaiselle 14 päivän sisällä 95,3 % asiakkaita. Suun terveydenhuollossa neljän kuukauden sisällä hoitoon pääsi 96,0 % asiakkaita ja marras-joulukuussa 2024 kolmen kuukauden sisällä 92,7 % asiakkaita. Kiireettömään hoitoon pääsi mielenterveys- ja päihdepalveluissa vuonna 2024 terveydenhuollon ammattilaiselle 14 päivän sisällä 88,1 % asiakkaita.

Suun terveydenhuollossa hoitoon pääsy parantui koko hyvinvointialueen alueella. Joensuun keskustaajaman alueella suun terveydenhuollon kertyneet jonot purettiin kesän 2024 loppuun mennessä ja uusia hoitojonoja ei ole syntynyt. Virka-ajan ulkopuolisen päivystystoiminnan ulkoistaminen hammaslääkäri - hammashoitaja - työparimallilla on jatkunut.

Mielenterveys- ja päihdepalveluissa on jatkettu uusien toimintatapojen hyödyntämistä ja palvelu- sekä hoitoketjujen kehittämistä. Kiireettömään hoitoon pääsyä on tehostettu hyödyntämällä myös digitaalisia työkaluja, kuten esimerkiksi terapianavigaattoria. Siun sote palkittiin raskausdiabeetikoiden synnytyksen jälkeisen seurantaprosessin kehittämisteosta valtakunnallisesti joulukuussa 2024.

Kuntoutumisen palveluissa käynnistyi vuoden 2024 alussa Kuntoutumiskeskuksen vastuualue sisältäen Siilaisen kuntoutumiskeskuksen, Kontiolanden ja Liperin kuntoutumissairaalat sekä ikäneuvolan, ikäkuntoutuksen ja muistipoliklinikan. Muistipoliklinikan hoidon saatavuuden osalta kuluneena vuonna haasteita ovat asettaneet asteittainen kysynnän kasvu johtuen väestön ikääntymisestä sekä kuvantamispalvelujen heikentynyt saatavuus. Muistipoliklinikan muistihoitajien määrää on nostettu tilapäisesti 3 henkilötyövuodella talousarvion puitteissa.

Kotisairaalan laajentaminen eteni maakunnassa suunnitellusti eteläiselle ja pohjoiselle alueelle ja laajennustyö jatkuu koko vuoden 2025, jolloin palvelut tulevat kattamaan koko maakunnan.

Vuoden 2024 Kuntoutuksen palvelualueen toiminnan ja talouden arvioinnin osalta Siilaisen kuntoutumiskeskuksen sekä Kontiolahden ja Liperin kuntoutumissairaaloitten siirtyminen Kuntoutuksen

palvelualueelle saatiin toteutettua järjestelmällisesti ja 1. toimintavuotena kyettiin ratkaisemaan useita asiakkaiden laadukasta hoitoa estäviä ongelmia sekä panostamaan omaan henkilöstöön. Strategisia päämääriä kuten digitalisaatiota ja sähköisen palvelualustan käyttöönottoa edistettiin etulinjassa. Kuntoutus on aktiivinen toimija vuoden 2025 kärkihankkeiksi nostetuissa Kotoa kotiin -hoitoketjun sekä Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen (LaNuPe-hanke) kehittämisessä.

3.2.4 Pelastuslaitos ja turvallisuuspalvelut

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

1000 EUR	TA2024	MTA2024	TP2024	Poikkeama	Poikkeama %
Toimintatuotot	6 099	5 377	5 653	277	5,1 %
Toimintakulut	32 901	31 714	31 757	43	0,1 %
Toimintakate	- 26 802	- 26 338	- 26 104	233	-0,9 %
Valtion rahoitus	27 768	27 759	27 717	- 42	-0,1 %
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	- 7	- 7	
Vuosikate	966	1 421	1 606	185	13,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	1 352	1 352	1 299	- 53	-3,9 %
Tilikauden tulos	- 386	69	307	238	345,6 %
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	- 386	69	307	238	345,6 %

Taulukko 17. Pelastuslaitos ja turvallisuuspalvelujen lyhennetty tuloslaskelma

Pelastuslaitos ja turvallisuuspalvelujen tuloslaskelmassa tilikauden ylijäämä on noin 0,3 milj. euroa. Toimintakulut toteutuivat 43 000 euroa muutettua talousarviota suurempana. Alkuperäiseen talousarvioon verrattuna toimintakulut toteutuivat kuitenkin noin 1,2 milj. euroa budjetoitua pienempänä. Toimintatuottoja saatiin 5,1 % enemmän kuin muutetussa talousarviossa oli suunniteltu, mutta toteuma oli 0,4 milj. euroa alkuperäistä talousarviota pienempi. Alkuperäiseen talousarvioon verrattuna toimintakulujen säästöt koostuivat muun muassa henkilöstökulujen pienemisestä työaikamuutoksen ja työvuorosuunnittelun uudistuksen vaikutuksesta. Toimintatuotot alittuivat alkuperäiseen talousarvioon nähden ensihoitopalvelujen ulkoisten tulojen vähenemisen vuoksi.

Toiminnallisten tavoitteiden ja strategisten painopisteiden toteutuminen

Pelastuslaitos ja turvallisuuspalvelut, 1000 €	2024	Tilinpäätös 2024 talous	Tilinpäätös 2024 toiminta
Panostukset			
Työaikamuutoksen vaikutukset / operatiivisen valmiuden ylläpitämi	800	-->	-->
Palveluintegraation kehittäminen	600	-->	-->
Operatiivisen valmiuden tukeminen kehittämissuunnitelman mukai:	250	-->	-->
Valtakunnallinen pelastustoimen tilannekeskus	150	-->	-->
Panostukset yhteensä	1 800		

Taulukko 18. Lakisääteisyden turvaaminen, pelastuslaitos ja turvallisuuspalvelut

Vuoden 2024 aikana panostettiin pelastuslaitoksen operatiivisen toimintavalmiuden parantamiseen ja tukemiseen sekä palveluintegraation kehittämiseen. Lisäksi panostuksia kohdennettiin pelastustoimen valtakunnallisen tilannekeskusjärjestelmän uudistamiseen. Operatiivisen henkilöstön työvuorosunnittelu uudistettiin kokonaisuudessaan ja henkilöstöä lisättiin yhteensä 10 HTV:lla Kontiolahden, Nurmeksen ja Outokummun pelastusasemille. Tehdyillä panostuksilla pelastustoimen ja ensihoitopalvelujen toimintavalmiudet parantuivat kyseessä olevien pelastusasemien alueilla palvelutasopäätöksen edellyttämälle tasolle. Lisäksi panostukset mahdollistivat palveluintegraation lisäämisen ja kotiin vietävien palvelujen kokonaisuuden parantumisen. Operatiivista valmiutta tuettiin muun muassa kylien pelastusryhmien toiminnan aktivoimisella ja koulutustason nostolla. Valtakunnallisesti uudistettiin sisäministeriön asetuksella yhteisalueella koottavia pelastustoimen tehtäviä. Itä-Suomen yhteistyöalueen pelastustoimen koottavista tehtävistä laadittiin sopimus, joka pitää sisällään muun muassa pelastustoimen tilannekeskusjärjestelmän.

Onnettomuuksien ehkäiseminen

Yritys- ja laitospöteiden valvonnassa saavutettiin kokonaisuutena määrälliset tavoitteet (tarkastus 450 kohteeseen). Toimintavuoden aikana valvontatarkastukset tehtiin 455 kohteessa. Tavoitteen saavuttaminen kaikkien kuntien alueella oli haasteellista, koska valvontaa suorittavaa henkilöstöä ei ollut käytettävissä resurssisuunnitelman mukaisesti. Pitkät poissaolot aiheuttivat työtehtävien hoitamiseen merkittävän vajeen Pielisen-Karjalassa sekä Läntisellä toiminta-alueella.

Asuinrakennuksien paloturvallisuuden itsearviointin teki 1 661 asukasta (tavoite 1 500 arviointia). Arvioinnin jätti palautumatta noin 9 % kotitalouksista. Näihin kohteisiin kohdistetaan valvontaa vuoden 2025 ensimmäisen puoliskon aikana. Muita valvontatehtäviä oli 1 451 kpl, jotka koostuvat pääosin maakunnan asukkaiden ja yritysten ja yhteisöjen tilaamista valvontakäynneistä.

Ikäihmisten asuntoihin tehtiin 389 turvallisuuskatselmusta ja paloriski-ilmoitusten perusteella suoritettiin tarkastuksia 61 kappaletta. Paloriskikohteiden tunnistamiseen ja ilmoituksen tekemiseen liittyvää ohjeistusta ja koulutusta on annettu sisäisesti painottaen ensihoitajia sekä kotihoidossa toimivia tahoja. Tämä on selkeästi näkynyt ilmoitusten kohonneena määränä.

Turvallisuusviestinnässä oli käytössä pisteytysmalli, jossa viestintä suoritteet pisteytetään pisteillä 1–4 tilaisuuden vaikuttavuuden perusteella. Tavoitteena oli saavuttaa 32 000 pisteen raja. Vuoden toteuma oli 38 963 pistettä ja turvallisuuskoulutukseen osallistui yhteensä 28 751 henkilöä.

Vuosittain raportoidaan ja seurataan ihmisten toiminnasta johtuvien onnettomuuksien määrää kaikissa tulipaloissa. Tavoitteena on, että lukema vähenee viiden vuoden keskiarvosta. Edellisen viiden vuoden keskiarvo oli 37,1 % ja vuoden 2024 toteuma oli 35,2 %, joten ihmisten toiminnasta aiheutuvien tulipalojen määrässä oli laskeva trendi.

Operatiivinen toiminta

Pelastustoimella oli hälytystehtäviä yhteensä 3 365 kappaletta, joista pelastustoimen yksiköillä tuettiin ensihoitopalveluja ja kotiin vietäviä palveluja 825 kertaa. Hälytystehtävät vähentyivät 0,6 % edelliseen toimintavuoteen verrattuna. Merkittävää vähentymistä on tapahtunut liikenneonnettomuuksien ja automaattisten paloilmoittimien antamien hälytystehtävien sekä ensivastetehtävien määrässä. Vastaavasti erilaisten virka-aputehtävien ja kotiin vietävien palvelujen tukitehtävien määrät lisääntyivät edelliseen vuoteen verrattuna.

Pelastustoimen tehtävät luokittain eriteltynä:

• Tulipalot/rakennuspalovaarat	464 kpl
• Liikenneonnettomuudet	356 kpl
• Pelastustehtävät	120 kpl
• Vahingontorjunta	396 kpl
• Öljy- ja vaarallisten aineiden onnettomuudet	83 kpl
• Tarkastustehtävät	978 kpl
• Virka-aputehtävät	301 kpl
• Avunantotehtävät	231 kpl
• Ensivastetehtävät	434 kpl

Onnettomuuksissa, joissa tarvittiin pelastuslaitoksen apua, loukkaantui yhteensä 242 henkilöä ja menehtyi 18 henkilöä. Pelastuslaitoksen toimesta pelastettiin 85 henkilöä onnettomuuksien aiheuttamista vaaratilanteista. Pelastuslaitoksen pelastaman omaisuuden arvioidaan olevan noin 22 milj. euroa. Maastoa ja metsää paloi yhteensä 54,6 hehtaarin verran.

Pelastustoimen palvelutaso toteutui pääsääntöisesti palvelutasopäätöksen mukaisena, mutta palvelutasossa on edelleen toimintavalmiuden pitkäaikainen puute kolmessa riskiruudussa. Riskiruutukohtaisia tavoiteaikoja ei ole saavutettu Ylämyllyllä 2. riskiluokan ruudussa sekä Joensuussa Rantakylän ja Penttilän alueilla yksittäisissä 1.

riskiluokan ruuduissa. Lakisääteisyys tehtyjen panostusten ansiosta pitkäaikainen toimintavalmiuden puute poistui kolmesta riskiruudusta.

Vuonna 2024 ensihoitoyksiköillä oli kokonaisuudessaan 36 073 tehtävää. Tämän lisäksi ensivastetehtäviä oli vuoden aikana 434 kappaletta ja pelastustoimen tukitehtäviä 393 kappaletta. Hätäkeskus välitti ensihoitopalvelulle yhteensä 29 151 tehtävää, mikä on 5 776 tehtävää vähemmän kuin edeltävänä vuonna. Kotiin vietävien palvelujen tukitehtäviä sekä nostoaputehtäviä oli ensihoitopalvelulla yhteensä 2 794 kappaletta, mikä on lähes 600 tehtävää enemmän kuin edeltävänä vuonna. Kiireettömiä potilassiirtoja oli yhteensä 1 302.

Palvelutasopäätöksessä annettuihin aikatavoitteisiin tehtävien tavoittamisajoissa päästiin vuonna 2024 kiireellisten tehtävien (AB) osalta kaikissa riskialuealuokissa. Tavoittamisajojen parantamiseen tehdyt toimenpiteet ovat osoittautuneet tarkoituksenmukaiseksi. Palvelutasopäätöksen tavoittamis aika ei toteutunut C 90 % -tehtävien osalta. Tavoiteaika näiden tehtävien osalta on 30 minuuttia ja Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella kyseisten tehtävien tavoittamisviive oli 35:43 minuuttia. Aika on kuitenkin parantunut vuodesta 2023, jolloin kyseinen aika oli 37:02 minuuttia. Kiireettömien D tehtävien osalta 90 % tavoite toteutui hyvin.

24/7 valmiudessa olevien yksiköiden tehtäväsidonnaisuus ensihoitotehtäville oli vuonna 2024 keskimäärin 22,9 %, vaihteluvälin ollessa 14,8 % - 31,7 %.

Ensihoidon palvelutasopäätökseen 2024–2027 kirjatusta kehittämistoimenpiteistä on jo vuoden 2024 aikana toteutuneet ensihoitopalvelun johtamisjärjestelmän uudistaminen sekä hoitotyön johtamisen vahvistaminen. Myös tavoitteeksi asetettu ensihoitoyksiköiden kyvykkyyden ylläpitäminen pelastustoiminnan aloittamiseen ja tukitehtäviin on säilynyt. Kehittämistoimenpiteenä on myös tiivistetty ikääntyneiden sekä muiden toimialueiden yhteistyötä. ERTI-yksikön osalta on laadittu suunnitelma sekä aloitettu kouluttaminen CBRNE- kyvykkyyden laajentamiseen. Tämän kehittämistoimenpiteen eteenpäin vieminen jatkuu vielä vuoden 2025 aikana.

Varautuminen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin

Organisaatiomuutoksen yhteydessä vuoden alusta lukien hyvinvointialueen turvallisuuspalvelut siirtyivät osaksi pelastuslaitos ja turvallisuuspalvelut toimialuetta. Uudistuksella tehostettiin muun muassa koko hyvinvointialueen varautumisen suunnittelua ja koordinaatiota.

Kansallisen ja alueellisen riskiarvion pohjalta sekä palvelutasopäätösten tavoitteiden mukaisesti vuonna 2024 on toteutettu hyvinvointialueen yleisen valmiussuunnitelman strategisen osan jatkoksi valmiussuunnitelman operatiivista osuutta, jossa ohjataan materiaallisen varautumisen tasoa ja jatkuvuuden hallintaa sekä kuvataan hyvinvointialueen yhteisten resurssien käyttöä.

Pelastuslaitos ja turvallisuuspalvelujen toimialue on vastannut konsernin yleisen valmiussuunnittelun käytännön toteutuksesta yhteistyössä toimialueiden linjajohdon kanssa sekä koordinoitua toimialuekohtaisten valmiussuunnitelmien yhteensovittamista. Vuoden 2024 aikana hyvinvointialueella on päivitetty valmiussuunnitelmakokonaisuutta. Aikaisemmin toimialuekohtaiset valmiussuunnitelmat ovat olleet palvelutuotannon toimialueilla ja syksyn 2024 valmiusharjoituksen jälkeen hyvinvointialueen resurssi-, informaatio- ja normiohjauksesta vastaavat toimialueet hallinto- sekä konsernipalvelut laativat oman valmiussuunnitelmansa. Palvelutuotannon järjestämisestä vastaavat toimialueet puolestaan päivittivät voimassa

olevat toimialuekohtaiset suunnitelmansa ja niitä yhteensovitettiin palvelutuotantoa tukevien toimialueiden valmiussuunnitelmien kanssa yhteneviksi.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella on toimivat hyvinvointialueen sisäisen varautumisen rakenteet sekä Pohjois-Karjalan alueellisen yhteisen varautumisen rakenteet, joihin liittyvät toimijat kokoontuivat säännöllisen kokousrytminsä mukaisesti vuoden 2024 aikana. Varautumista ja valmiussuunnittelua hyvinvointialueen sisäisesti on tarkoitus tehostaa vuoden 2025 aikana muun muassa tiivistämällä hyvinvointialueen varautumisen asiantuntijaryhmän toimintaa ja sovittaa näin entistä tehokkaammin yhteen hyvinvointialueen varautumista toimialuerajat läpi leikaten. Toimialuekohtaisia valmiussuunnitelmia on myös tarkoitus edelleen kehittää ottamalla käyttöön ja päivittämällä yksikkökohtaisia valmiussuunnitelmia ja häiriötilannekohtaisia toimintakortteja.

Hyvinvointialueen johto ja toimialueet osallistuivat Pohjois-Karjalassa syksyllä 2024 järjestettyyn paikallispuolustus- ja valmiusharjoitukseen. Harjoitukseen osallistui joukkoja puolustusvoimista ja rajavartiolaitoksesta sekä yhteistyöviranomaisia aluehallintovirastosta, poliisista, kaupungeja ja kuntia sekä useita muita toimijoita. Hyvinvointialueella toteutettiin myös vuosittain järjestettävä Taisto-harjoitus, joka ajoittui loppuvuoteen 2024. Toimialueet päivittivät valmiussuunnitelmat vastaamaan Taisto-kyberharjoituksessa esille tuotuja skenaarioita. Myös vuosittain järjestettävät sähkökatkoarjoitukset toteutuivat suunnitelman mukaisesti vuoden 2024 aikana.

Hyvinvointialueen yhteistä vesihäiriöihin varautumista parannettiin vuoden 2024 aikana. Polttoainehuoltovarmuutta parantavat kehittämistoimenpiteet oli suunniteltu toteutuvan vuoden 2024 aikana. Toimenpiteet siirtyivät kuitenkin vuodelle 2025 polttoainehuoltovarmuuden kehittämisen vaatimien toimien vuoksi.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen yhteistä etupainotteista varautumista tukee edelleen myös Tilannekeskus toiminta. Tilannekeskus toimii hyvinvointialueen sisäisenä tilannekuvan tuottajana ja rajapintana toimialueiden, yhteistoimintaviranomaisten ja muiden sidosryhmien suuntaan. Toimintaa kehitetään edelleen tulevien vuosien aikana.

3.2.5 Hallintopalvelut

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

1000 EUR	TA2024	MTA2024	TP2024	Poikkeama	Poikkeama %
Toimintatuotot	4 994	5 011	4 212	- 799	-16 %
Toimintakulut	9 585	9 635	9 114	- 521	-5 %
Toimintakate	- 4 591	- 4 624	- 4 902	- 278	6 %
Valtion rahoitus	4 476	4 473	4 476	2	0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	0	- 0	- 2	- 1	334 %
Vuosikate	- 115	- 151	- 428	- 277	183 %
Poistot ja arvonalentumiset	38	38	0	- 38	-100 %
Tilikauden tulos	- 153	- 189	- 428	- 239	127 %
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	- 153	- 189	- 428	- 239	127 %

Taulukko 19. Hallintopalvelujen lyhennetty tuloslaskelma

Hallintopalvelujen toimialueen rakenne muuttui kertomusvuoden alusta. Tukipalvelut ja turvallisuuspalvelut siirtyivät muille toimialueille ja kehittämisspalvelut sekä viestintäpalvelut puolestaan siirtyivät hallintopalveluihin. Vuosi oli toimialueelle haastava henkilöstön irtisanoutumisten, pidempien poissaolojen ja näihin liittyvien tehtäväjärjestelyjen takia. Ulkoinen hankerahoitus kattaa valtaosan hankkeiden kustannuksista, 80–100 % hankkeesta riippuen, ja hankkeiden tuloilla ja menoilla on merkittävä vaikutus hallintopalvelujen talouden toteumaan. Hallintopalveluissa ei käytetä merkittävästi ostopalveluja ja materiaalihankinnat ovat pienet.

Strategiseen uudistusohjelmaan vuoden mittaan tehtyjen muutosten takia, jotka näkyivät hallintopalveluissa hankkeiden muutoksena, niin tilikauden ennakoidut tuotot kuin kulut alittuivat. Nettona hallintopalvelujen tilivuosi oli 428 tuhatta euroa alijäämäinen, mikä on 239 tuhatta euroa muutettua talousarviota heikompi. Tulosta heikensivät tilinpäätöksen loppumetreillä tullut 221 tuhannen euron jälkilasku lakisääteisestä tapaturmavakuutuksesta sekä vanhojen hankkeiden 68 tuhatta euroa arvioitua suurempi omavastuiden taseoikaisu. Ilman näitä kahta tulos olisi ollut -139 tuhatta euroa, eli 50 tuhatta euroa muutettua talousarviota parempi, mikä johtuu pääasiassa tehtävien täyttämättä jättämisestä ja siitä, että kertomusvuonna haettiin keskimääräistä vähemmän uusia hankkeita, joihin sisältyi omavastuuosuutta.

Toiminnallisten tavoitteiden ja strategisten painopisteiden toteutuminen

Hallintopalveluilla ei ollut talousarviossa kirjattuna toiminnallisia tavoitteita. Strategisen uudistusohjelman alaisissa sidosryhmä- ja viestintä ohjelmassa sekä vaikuttavuusohjelmassa oli välillisiä hallintopalvelujen alaiseen toimintaan liittyviä tavoitteita hankkeisiin ja viestintäpalveluihin liittyen, jotka kuitenkin purettiin kesällä ohjelman tarkistuksessa ja euromääräiset tavoitteet nollattiin. Tämä näkyi suhteellisen isona muutoksena hallintopalvelujen talousarvion muutoksina, sekä myös hankkeiden kulujen, tuottojen ja omavastuuosuuksien alenemisessa.

3.2.6 Konsernipalvelut

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

1000 EUR	TA2024	MTA2024	TP2024	Poikkeama	Poikkeama %
Toimintatuotot	26 155	20 986	21 914	927	4 %
Toimintakulut	184 147	189 734	187 655	- 2 079	-1 %
Toimintakate	- 157 992	- 168 748	- 165 741	3 007	-2 %
Valtion rahoitus	164 410	164 405	164 404	- 1	0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	- 3 300	382	1 384	1 002	262 %
Vuosikate	3 118	- 3 961	47	4 008	-101 %
Poistot ja arvonalentumiset	8 753	8 753	10 357	1 604	18 %
Tilikauden tulos	- 5 635	- 12 714	- 10 310	2 404	-19 %
Poistoeron muutos	26	26	26	- 0	0 %
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	- 5 609	- 12 688	- 10 284	2 404	-19 %

Taulukko 20. Konsernipalvelujen lyhennetty tuloslaskelma

Konsernipalvelujen tuloslaskelmassa (taulukko 20) tilikauden toteumaa verrataan sekä alkuperäiseen että muutettuun talousarvioon. Konsernipalvelujen talousarvio sisälsi myös ympäristöterveydenhuollon sisäiset erät, jotka katetaan ympäristöterveydenhuollon ylijäämäisellä tilikauden tuloksella.

Konsernipalvelujen tuloslaskelmassa tilikauden alijäämä on noin 10,3 milj. euroa. Toimintakulujen toteuma alittui muutettuun talousarvioon nähden noin 2,1 milj. euroa. Alkuperäiseen talousarvioon verrattuna toimintakuluja toteutui noin 3,6 milj. euroa enemmän. Toimintatuottoja toteutui noin neljä prosenttia enemmän kuin muutetussa talousarviossa oli suunniteltu, mikä on kuitenkin yli 4 milj. euroa alkuperäisestä talousarviota vähemmän. Muutos johtuu konsernipalveluihin budjetoidusta hyvinvointialueen omaisuuden myynnistä, joka ei toteutunut tilinpäätösvoiton aikana. Merkittävimmät tekijät toimintakulujen ylityksessä alkuperäiseen talousarvioon verrattuna olivat palveluverkkouudistuksen siirtymisen vaikutus toimitilojen vuokriin ja noin miljoonan euron arvioitua suurempi vapaa-ajan tapaturmavakuutuksen kustannustaso.

Toiminnallisten tavoitteiden ja strategisten painopisteiden toteutuminen

Konsernipalvelut, 1000 €	2024	Tilinpäätös 2024 talous	Tilinpäätös 2024 toiminta
Panostukset			
Kansainvälinen rekrytointi	920	-->	-->
MS-lisenssien turvatason nostaminen	580	-->	-->
Panostukset yhteensä	1 500		

Taulukko 21. Lakisääteisyden turvaaminen, konsernipalvelut

Konsernipalvelujen toimialueella henkilöstöpalveluissa panostettiin tilikauden aikana suunnitellusti kansainväliseen rekrytointiin henkilöstön riittävyyden turvaamiseksi. Varsinkin vuoden 2024 ensimmäisellä puoliskolla oli pulaa sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöstä, ja se vaikeutti omalta osaltaan myös palvelujen lakisääteistä tuottamista. Kansainvälinen rekrytointi on yksi keino vastata hyvinvointialuetta haastavaan henkilöstöpulaan. Helmikuussa 2024 Pohjois-Karjalaan saapui 27 kansainvälistä hoito- ja hoiva-alan työntekijää Kosovosta ja koko vuoden aikana organisaatioon rekrytoitiin yhteensä 117 kansainvälistä työntekijää oppisopimusopiskelijoiksi. Työntekijöiden rekrytointi on toteutettu yhteistyössä Riverian kanssa, joten tähän liittyvä panostus toteutui suunnitellusti.

Konsernipalvelut osallistui omalta osaltaan tietojärjestelmien turvatason nostamiseen. Jokapäiväisessä käytössä olevien tietojärjestelmien tietoturvan korottaminen korkeimmalle mahdolliselle tasolle on vaatinut noin 0,6 milj. euron ylimääräisen panostuksen vuoden 2024 aikana, joka toteutui suunnitellusti.

Konsernipalveluissa tavoittelimme koko hyvinvointialueen tavoin henkilöstön sairauspoissaolojen vähentämistä vähintään viidellä prosentilla vuoden 2023 tasosta. Vuoden lopussa sairauspoissaolot olivat vähentyneet edellisvuodesta yli 20 %, joten tavoite toteutui. Myös henkilöstön lähtövaihtuvuus aleni.

3.2.7 Hyvinvointialueen johto

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

1000 EUR	TA2024	MTA2024	TP2024	Poikkeama	Poikkeama %
Toimintatuotot	0	51	-162	- 213	-418 %
Toimintakulut	-9 165	985	1 054	69	7 %
Toimintakate	9 165	-934	-1 216	- 282	30 %
Valtion rahoitus	835	836	835	- 1	0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	0	-2	-2	0	0 %
Vuosikate	10 000	-98	-381	- 283	290 %
Tilikauden tulos	10 000	-98	-381	- 283	290 %
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	10 000	-98	-381	- 283	290 %

Taulukko 22. Hyvinvointialueen johdon lyhennetty tuloslaskelma

Hyvinvointialueen johdon tilikauden alijäämä on noin 0,4 milj. euroa. Alkuperäisessä talousarviossa koko hyvinvointialueen talouden tavoiteohjelma (10 milj. euroa) oli kohdennettu hyvinvointialueen johtoon, josta se on viety toimialueiden kirjanpitoon 1. osavuositarkastuksen jälkeen. Toimintatuotot jäivät alle talousarvion 0,2 milj. euroa. Toimintatuottoihin toteutui osakehuoneiston myyntivoitto sekä toimintatuottojen vähennykseksi palkkaharmonisoinnin loppusaldon vuoden 2022 oikaisu taseesta 0,2 milj. euroa.

Toiminnallisten tavoitteiden ja strategisten painopisteiden toteutuminen

Hyvinvointialueen johdon tavoitteiden toteutuminen on esitelty koko hyvinvointialueen tavoiteasetannan kohdalla.

3.2.8 Ympäristöterveydenhuolto

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

1000 EUR	TA2024	MTA2024	TP2024	Poikkeama	Poikkeama %
Toimintatuotot	5 319	5 349	5 444	94	1,8 %
Toimintakulut	4 281	4 226	4 181	- 45	-1,1 %
Toimintakate	1 038	1 123	1 262	139	12,4 %
Rahoitustuotot ja -kulut		- 1	- 1	0	0,0 %
Vuosikate	1 038	1 122	1 262	140	12,5 %
Poistot ja arvonalentumiset	16	15	14	- 1	-6,2 %
Tilikauden tulos	1 022	1 106	1 247	141	12,7 %
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 022	1 106	1 247	141	12,7 %

Taulukko 23. Ympäristöterveydenhuollon lyhennetty tuloslaskelma

Ympäristöterveydenhuollon talousarvio oli valmisteltu ylijäämäiseksi, jolla oli mahdollista kattaa sisäiset lähinnä konsernipalvelujen toimikuluina olevat sisäiset kuluerät, joista pääosa kostuu vuokratuloista.

Tämä tarkoittaa, että toimintakatteella on katettava ympäristöterveydenhuoltoon kohdistuvat sisäiset menot ja vyörytykset, kuten toimitilojen kulut, ICT sekä hallinto-, tuki ja henkilöstöpalvelut. Ympäristöterveydenhuollon tuloslaskelman ulkoisten erien tilikauden ylijäämä on noin 1,2 milj. euroa. Ulkoiset toimintatuotot jäivät 0,1 milj. euroa alle muutetun talousarvion pois lukien jäsenkuntien maksuosuudet. Tuloihin on jaksettu kunnilta laskutettava lisälaskutus 0,185 milj. euroa. Toteuma sisältää myös vuoden 2023 lisälaskutuksen 0,034 milj. euroa.

Ulkoiset toimintakulut jäivät alle muutetun talousarvion 0,04 milj. euroa. Henkilöstökulujen toteumaa paransi lomapalkkavelan muutos. Aineet ja tarvikkeet jäivät alle muutetun talousarvion ja muut toimintakulut ylittivät muutetun talousarvion.

Toiminnallisten tavoitteiden ja strategisten painopisteiden toteutuminen

Ympäristöterveydenhuollon keskeisiä toiminnan tunnuslukuja tavoitteineen vuonna 2024 on kuvattu taulukossa 24.

Eläinlääkintähuollon lakisääteiset tehtävät pystyttiin hoitamaan maakunnan alueella ajoittaisesta eläinlääkäriresurssivajeesta huolimatta. Kokonaisuutena eläinlääkärikäyntien määrä nousi hieman edellisestä vuodesta. Sairaskäynnit tuotantoeläimillä vähenivät sekä virka-aikana että päivystyksessä. Tuotantoeläimien terveydenhuoltokäyntien määrä laski (-6 %) edelliseen vuoteen verrattuna. Pieneläinvastaanottokäyntien määrässä on vuosittaista vaihtelua. Virka-ajan käyntimäärä vuonna 2024 nousi vuodesta 2023 5 %, mutta pieneläinpäivystyskäyntien määrä vastaavasti laski 22 %. Toimialue otti käyttöön uuden tietojärjestelmän vuoden 2024 alussa eläinlääkintähuoltoon, mistä seurasi epätarkkuutta erityisesti tilakäyntien seurantalukuihin, kun osa lääkeresepien kirjauksista kirjautui virheellisesti tilakäynneiksi.

Eläinlääkäripalvelujen osalta suurin haaste oli työvoiman saatavuus. Ilmiö on valtakunnallinen ja sekä sijaisten rekrytoiminen että vakituisten virkojen täyttäminen oli haastavaa. Toteutunut eläinlääkäriresurssi eläinlääkäripalveluihin vuonna 2024 oli 22,4 htv, kun se vuonna 2023 oli 20,46 htv. Rekrytointien parantamiseksi toteutettiin eläinlääketieteen opiskelijoille infotilaisuuksia. Lisäksi panostettiin sijaisten perehdytykseen ja ohjaukseen sekä palkkaukseen rekrytointilisällä kesäkaudelle 2024.

Eläinten hyvinvoinnin valvonnan osalta tarkastusten määrä laski edelleen. Eläinsuojelutarkastuksia tehtiin yhteensä 140 kpl. Eläinten hyvinvointilain mukaisia 93 § ja 95 § mukaisia määräyksiä tai kieltoja annettiin 67 kpl ja eläinten hyvinvointilain 97 § mukaisia kiireellisiä, välittömiä toimenpiteitä suoritettiin 17 tapauksessa. Lisäksi suoritettiin eläintauti- ja sivutuotevalvontaa aluehallintoviraston määräysten mukaisesti.

Elintarvikehuoneistojen osalta tarkastussuunnitelmasta toteutui 80 %. Elintarvikevalvonnan tarkastustehokkuus oli 82 tarkastusta/htv. Elintarvikevalvonnan kohteiden Oiva-tarkastusten arvosanat olivat lähes valtakunnallisella tasolla. Oiva-arvosanojen jakauma oli seuraava: Oivallinen A 56 %; Hyvä B 36 %; Korjattavaa C 8 %; Huono D 0 % tarkastuksista (valtakunnallinen taso A 45 %, B 37 %, C 17 %, D 1 %).

Ruokamyrkytyspäilynäytteitä otettiin yhteensä 13 kappaletta kolmeen epäilyyn liittyen. Elintarvikevalvonnassa tehtiin yksi RYMY-ilmoitus ja epidemiaselvitys tapauksesta, jossa sairastuneita oli 26. Tapauksen 4 elintarvikenäytettä sekä talousvesinäyte olivat määräysten mukaisia. Todennäköinen sairastumisen syy oli Noro-virustartunta.

Terveysturvallisuussuoritus toteutui kokonaistarkastusmääriin suhteutettuna 96 %. Suunnitelmallisten tarkastusten osuus kaikista tarkastuksista oli 61 %. Suunnitelmalliseen valvontaan kuuluvien valvontakohteiden tarkastuksista 89 % oli suunnitelman mukaisia. Näytteenotto toteutui täysin. Terveysturvallisuudessa oli yksi uimarantaveteen liittyvä epidemiaepäily, josta tehtiin RYMY-ilmoitus sekä epidemiaselvitys. Sairastuneita oli yli 5. Sairastumisen syytä ei saatu selville.

Terveysturvallisuuteen tuli kaikkiaan 30 sairastumis- ja häiriöilmoitusta, joista 28 elintarvikkeiden tarjoiluun tai myyntiin liittyen ja 2 uimarantoihin liittyen.

Tupakkalain valvonta toteutui lähes täysin (89 %). Tupakkavalvonnan painopisteet vuodelle 2024 olivat omaoikeuden tukeminen, tupakointikieltojen valvonta, tuote- ja markkinoinnin valvonta sekä yhteistyö ehkäisevän päihdetyön kanssa. Olemme mukana maakunnallisessa ennaltaehkäisevän päihdetyön Pakka-toimintamallin (paikallisten alkoholi-, tupakka- ja rahapelihaittojen ehkäisyyn kehitetty menetelmä) tarjontatyöryhmässä, joka on koottu alueen elinkeino- ja viranomaisiin.

Lääkelain valvonta toteutui täysin. Lääkelain valvonnan painopisteenä vuodelle 2024 oli nikotiinivalmisteiden esillepano ja myyntiluvat.

Toiminta	Toteutuma lukumäärä	Tavoite
Eläinlääkintähuollon sairaskäynti tilalla virka-aikana	5336	4900
Eläinlääkintähuollon sairaskäynti tilalla päivystysaikana	851	1300
Terveysturvallisuuskäynnit tuotantotiloilla	496	
Pieneläinvastaanottokäynnit virka-aikana	21 678	22 000
Pieneläinvastaanottokäynnit päivystysaikana	2457	2500
Valvontaeläinlääkäreiden tarkastuskäynnit	140	270
Terveysturvallisuuden tarkastukset	1552	1553
SaHa-ilmoitukset	40	0

Taulukko 24. Ympäristöterveydenhuollon toiminnan tunnuslukuja vuodelta 2024.

3.2.9 Talouden tavoiteohjelma

Digiohjelma

Vuoden 2024 alussa käynnistyi digitaalisen palvelualustan käyttöönottoprojekti, jota johdettiin terveys- ja sairaanhoitopalveluista. Varsinainen käyttöönotto alkoi huhtikuussa 2024, jolloin alustalle vietiin ensimmäiset palvelut. Digitaalinen palvelualusta tarjoaa Siun soten ammattilaisille ja asiakkaille monipuoliset välineet digitaaliseen asiointiin. Tällaisia palveluja ovat muun muassa reaaliaikainen chat/kiireettömät viestit, etävastaanotot, kyselyt ja lomakkeet sekä digipolut. Siun soten tavoitteena on koota digitaaliset palvelut alustalle asiakkaiden helposti löydettäviksi. Palvelualusta on kaikkien toimialueiden käytettävissä heti sen jälkeen, kun alusta on kehitetty vastaamaan myös sosiaalihuollon lainsäädännön vaatimuksia. Digitaalisen palvelualustan käyttöönoton myötä kahdesta järjestelmästä pystyttiin luopumaan, mutta hyödyntämiseen liittyviä säästötavoitteita ei saavutettu.

Asiakkaille ja asukkaille annettavaa digituen mallia on kehitetty ICT-palveluissa olemassa olevilla resursseilla ja digisotekeskuksessa on osoitettu siihen myös hankerahoituksella resurssia. Siun sote on yksi Pohjois-Karjalan digitukiverkoston toimija. Verkoston yhteistyöllä varmistetaan asukkaiden digiosallisuutta digiyhteiskunnassa.

Vuoden 2024 alussa käynnistyi APTJ- (asiakas- ja potilastietojärjestelmä) hanke, joka koostuu kolmesta eri projektista: suunnittelu-, hankinta- ja käyttöönottoprojekti. Suunnitteluprojekti ajoittui 2/2024–7/2024 väliselle ajalle ja sen aikana suunniteltiin ja määriteltiin muun muassa uuden järjestelmän vaatimukset yhdessä henkilöstön kanssa. Elokuussa 2024 käynnistyi hankintaprojekti, jolloin käytiin vuoropuhelua kilpailulliseen neuvottelumenettelyyn valittavien toimittajien kanssa. Hankintapäätös tehtiin marraskuussa 2024, mutta käyttöönottoprojektiin ei voitu edetä, koska hankinnasta oli tehty valitus markkinaoikeuteen.

Lisäksi tiedolla johtamisen järjestelmät on otettu vuoden 2024 aikana osaksi omaa toimintaa ja mobiililaitteiden valikoimaa on supistettu.

Digiohjelma, 1000 €	2024	Muutettu 5/2024	Tilinpäätös 2024 talous	Tilinpäätös 2024 toiminta
<u>Panostukset</u>				
Digitaalinen palvelualusta	800	550	-->	-->
Asiakkaille ja asukkaille annettava digituki	50	0	-->	-->
Uusi asiakas- ja potilastietojärjestelmä	0	0	-->	-->
Panostukset yhteensä	850	550		
<u>Hyödyt</u>				
Digitalisaation hyödyntäminen	-770	-200	-->	-->
Käytöstä poisjäävät järjestelmät	-200	-250	-->	-->
Henkilöstön tulo/lähtöprosessin sujuvuuden parantaminen	-50	0	-->	-->
Asiakkaille ja asukkaille annettava digituki	-30	0	-->	-->
BI-raportointijärjestelmät omaksi toiminnaksi	0	-90	-->	-->
Mobiililaitteiden valikoiman supistaminen	0	-50	-->	-->
Hyödyt yhteensä	-1 050	-590		
Yhteensä	-200	-40		

Taulukko 25. Digiohjelman toteuma

Henkilöstöohjelma

Henkilöstöohjelman taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet saavutettiin pääosin. Henkilöstöetuuksia lisättiin suunnitelman mukaisesti, mutta johtamisen uudistamista vielä jatketaan. Sairauspoissaolot vähentyivät, samoin ennenaikaisten eläköitymisten kulut. Lääkärirekrytointia tehostettiin ja lomapalkkavelan kasvua pienennettiin siten, että lomapalkkavelan määrä oli lopulta edellisvuotta alempi tilinpäätöshetkellä.

Henkilöstöohjelma, 1000 €	2024	Muutettu 5/2024	Tilinpäätös 2024 talous	Tilinpäätös 2024 toiminta
Panostukset				
Henkilöstöetuuksien parantaminen	1 500	1 000	-->	-->
Johtamisen uudistaminen	0	0	-->	-->
Panostukset yhteensä	1 500	1 000		
Hyödyt				
Sairauspoissaolojen vähentyminen	-2 800	-1 400	-->	-->
Ennenaikaisen eläköitymisen vähentäminen	-1 000	0	-->	-->
Lääkärirekrytoinnin tehostaminen	-200	-200	-->	-->
Lomapalkkavelan kasvun pienentäminen	0	-1 900	-->	-->
Hyödyt yhteensä	-4 000	-3 500		
Yhteensä	-2 500	-2 500		

Taulukko 26. Henkilöstöohjelman toteuma

Palvelutuotannon kehittämisohjelma

Palvelutuotannon kehittämisohjelman toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutettiin monilta osin. Digisotekeskukseen, ikääntyneiden kotihoitoon ja aukioloaikojen yhtenäistämiseen liittyvät tavoitteet saavutettiin täysin. Oman palvelutuotannon lisäämiseen ja perhehoidon lisäämiseen liittyvät tavoitteet saavutettiin osittain, mutta palveluverkon täytäntöönpanoon liittyviä tavoitteita ei saavutettu. Hallinto-oikeuden kumottua jääviysperusteella palveluverkkopäätöksen jouduttiin palveluverkkoasia valmistelevaan uudelleen ja viemään koko päätöksentekoprosessi uudelleen päätöksenteosta läpi. Uuden palveluverkkopäätöksen täytäntöönpano päästään aloittamaan vuoden 2025 kevään aikana.

Palvelutuotannon kehittämisohjelma, 1000 €	2024	Muutettu 5/2024	Tilinpäätös 2024 talous	Tilinpäätös 2024 toiminta
<u>Panostukset</u>				
Digisotekeskus	960	960	-->	-->
Oman palvelutuotannon lisääminen	650	250	-->	-->
Alueelliset asumisen ohjaajat	220	220	-->	-->
Alueelliset liikuntaohjaajat ja fysioterapeutit	220	220	-->	-->
Tukipalveluseteli	170	170	-->	-->
Miun aktiivinen arki, ikääntyneiden kotihoito	10	10	-->	-->
Panostukset yhteensä	2 230	1 830		
<u>Hyödyt</u>				
Oman palvelutuotannon lisääminen	-1100	-400	-->	-->
Perhehoidon lisääminen	-810	-810	-->	-->
Palveluverkko: Aukioloaikojen yhtenäistäminen	-450	-450	-->	-->
Miun aktiivinen arki, ikääntyneiden kotihoito	-400	-400	-->	-->
Palveluverkko: Toimitilojen vähentäminen	-310	-310	-->	-->
Palvelut laajan palvelun sote-asemilta käsin	-300	-300	-->	-->
Palveluverkko: muut muutokset	-230	-230	-->	-->
Digisotekeskus	-130	-130	-->	-->
Hyödyt yhteensä	-3 730	-3 030		
Yhteensä	-1 500	-1 200		

Taulukko 27. Palvelutuotannon kehittämisohjelman toteuma

Sidosryhmä- ja viestintäohjelma

Sidosryhmä- ja viestintäohjelman tavoitteet toteutuivat osittain. Verkkosivujen uudistusprojektin käynnistyminen viivästyi, ja varsin tiukan aikataulun sekä henkilöresurssihaasteiden vuoksi uudistetun sivuston julkaiseminen siirtyi kevääseen 2025. Digitaalisten palvelujen viestintää ja markkinointia toteutettiin monikanavaisesti, ohjausryhmässä hyväksytyn suunnitelman mukaisesti muun muassa mediatiedotteilla, somessa, paikallisbussien näytöillä ja kadunvarsimainontana, elokuvateatterien valkokangasmainontana, lehti-ilmoituksina sekä painettuina materiaaleina ja tapahtumissa. Kampanja oli jaettu vaiheisiin, ja pelkästään loka-joulukuussa tehdyn kampanjan digitaalinen markkinointi saavutti noin 3,8 miljoonaa näyttökertaa. Digitaalisiin palveluihin rekisteröityneiden määrä kasvoi näiden kolmen kampanjakuukauden aikana 110 %. Palveluun rekisteröityneiden määrä oli vuoden lopussa noin 17 % maakunnan aikuisväestöstä. Digitaalisten palvelujen markkinointiviestintää jatketaan myös vuoden 2025 ajan.

Sidosryhmäohjelmalla alun perin tavoiteltavat säästöt (0,5 milj. euroa) eivät toteutuneet. Säästötavoite oli kohdennettu kumppanuuksilla ja yritysysteistyöllä saavutettaviin säästöihin, joihin ei kyetty löytämään konkreettisia toimenpiteitä, jotka eivät olisi olleet päällekkäisiä muun muassa sopeuttamisohjelman toimenpiteiden kanssa.

Ohjelman muut toimenpiteet olivat pitkälti oman toiminnan laadullista kehittämistä ja verkostoissa toimimista sekä viestinnän toimenpiteitä, joilla on tuettu hyvinvointialueen strategioiden toimeenpanoa.

Sidosryhmä- ja viestintäohjelma, 1000 €	2024	Muutettu 5/2024	Tilinpäätös 2024 talous	Tilinpäätös 2024 toiminta
<u>Panostukset</u>				
Verkkosivujen uudistaminen	0	0	-->	-->
Digitaalisten palvelujen viestintä ja markkinointi	0	0	-->	-->
Panostukset yhteensä	0	0		
<u>Hyödyt</u>				
Sidosryhmäsuunnitelman toteuttaminen	0	0	-->	-->
Kumppanuuksilla ja yritysysteistyöllä saatavat säästöt	-500	0	-->	-->
Hyödyt yhteensä	-500	0		
Yhteensä	-500	0		

Taulukko 28. Sidosryhmä- ja viestintäohjelman toteuma

Sopeuttamisohjelma

Aluehallitus muutti sopeuttamisohjelman tavoitesummia kokouksessaan 2.5.2024. Alkuperäinen tavoite oli 5,0 milj. euroa ja päivitetty tavoite noin 6,0 milj. euroa.

Toiminnallisesti tarkastellen sopeuttamisohjelman toimenpiteistä kaikki toteutuivat vähintään osittain. Yhteistoiminta-alueen yhteisen hankintavolyymien hyödyntäminen toteutui osittain, koska suunnitellut hankinnat siirtyivät toteutettavaksi vuodelle 2025. Logistiikan tehostaminen toteutui vain osittain, mutta työ jatkuu siinäkin vuonna 2025. Henkilökuljetusten yhdistely ei toteutunut, koska se päätettiin keväällä 2024 jättää kokonaan toteutusten ulkopuolelle ja samalla tehtiin talousarviomuutos taloudelliseen tavoitteeseen.

Taloudellisesti tarkasteltuna lainasalkun optimointi, investoinneille kirjattavat henkilöstökulut, nykyisten vuokrasopimusten uudelleen neuvottelu ja rahoituserät toteutuivat suunnitellusti. Näiden toimenpiteiden

kustannushyöty vuodelle 2024 oli noin 3,4 milj. euroa, joka oli 58 % tavoitteesta. Yhteistyöalueen yhteisen hankintavolyymin hyödyntäminen, panostukset lakisääteisyteen, operatiivisen ostoyksikön perustaminen ja logistiikan tehostaminen olivat 2,2 milj. euron kokonaisuus, josta toteutui noin 1,5 milj. euroa. Tukipalveluja vahvistettiin ja tehtäviä siirrettiin pois asiakastyötä tekeviltä, mutta päätoimialueilla ei saavutettu tavoitteita kustannushyödyn osalta (0,6 milj. euroa).

Kustannushyötyjä toteutui noin 4,9 milj. euroa (82 %).

Sopeuttamisohjelma, 1000 €	2024	Muutettu 5/2024	Tilinpäätös 2024 talous	Tilinpäätös 2024 toiminta
Panostukset				
Tukipalvelujen lisääminen ydintoimintojen vahvistamiseksi	1 450	300	-->	-->
Operatiivisen ostoyksikön perustaminen	200	0	-->	-->
Yhteistoiminta-alueen yhteisen hankintavolyymin hyödyntäminen	100	0	-->	-->
Logistiikan tehostaminen	60	0	-->	-->
Panostukset yhteensä	1 810	300		
Hyödyt				
Tukipalvelujen lisääminen ydintoimintojen vahvistamiseksi	-1 645	-610	-->	-->
Yhteistoiminta-alueen yhteisen hankintavolyymin hyödyntäminen	-1 100	-1 100	-->	-->
Panostukset lakisääteisyteen	-1 000	-660	-->	-->
Lainasalkun optimointi	-1 000	-1 000	-->	-->
Henkilökuljetusten yhdistelyn lisääminen	-600	0	-->	-->
Investoinneille kirjattavat henkilöstökulut	-565	-565	-->	-->
Operatiivisen ostoyksikön perustaminen	-500	-250	-->	-->
Logistiikan tehostaminen	-200	-200	-->	-->
Nykyisten vuokrasopimusten uudelleen neuvottelu	-200	-200	-->	-->
Rahoituserät	0	-1 675	-->	-->
Hyödyt yhteensä	-6 810	-6 260		
Yhteensä	-5 000	-5 960		

Taulukko 29. Sopeuttamisohjelman toteuma

Vaikuttavuusohjelma

Vaikuttavuusohjelmalla tavoiteltiin 0,3 milj. euron kokonaishyötyjä. Toiminnallisista tavoitteista hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen alle kirjattujen lähisuhdeväkivallan ehkäisyn, elintapaohjauksen ja ehkäisevän päihdetyön ohjelmat toteutuivat suunnitellusti. Laadunhallinnan, prosessienhallinnan, osallisuus- ja vaikuttamisen sekä vaikuttavuuden arvioinnin ja tiedolla johtamisen osa-alueiden alle kirjatut toiminnalliset tavoitteet toteutuivat osittain.

Vaikuttavuusohjelmaan kirjatut panostukset eivät toteutuneet suunnitellusti. Ikäneuvolatyön laajentamisen aloitus siirtyi vuoden 2025 alkuun, jolloin alustavasti loppuvuodelle 2024 suunniteltu 130 000 euron panostus jäi toteutumatta. Hankerahoitusten säästöpotentiaali pieneni 150 000 eurolla suunnitellusta 450 000 euron säästöpotentiaalista. Tavoitellusta 0,3 milj. euron kokonaishyödyistä toteutui 150 000 euroa.

Vaikuttavuusohjelma, 1000 €	2024	Muutettu 5/2024	Tilinpäätös 2024 talous	Tilinpäätös 2024 toiminta
<u>Panostukset</u>				
Maksuton ehkäisy nuorille	100	100	-->	-->
Ikäneuvolatyön laajentaminen	130	130	-->	-->
Hankkeiden omavastuut	600	450	-->	-->
Panostukset yhteensä	830	680		
<u>Hyödyt</u>				
Maksuton ehkäisy nuorille	0	-10	-->	-->
Ikäneuvolatyön laajentaminen	0	-25	-->	-->
Ikäneuvolatyön laajentaminen	0	-25	-->	-->
Kehittämishankkeiden rahoitus	-1 130	-920	-->	-->
Hyödyt yhteensä	-1 130	-980		
Yhteensä	-300	-300		

Taulukko 30. Vaikuttavuusohjelman toteuma

3.3 MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMINEN

3.3.1 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen tilikausi muodostui 46,2 milj. euroa alijäämäiseksi. Taulukossa 31 on vertailtu hyvinvointialueen muutetun talousarvion toteutumista. Talousarviomuutos tehtiin marraskuun aluevaltuustossa 3. osavuositarkistuksen perusteella.

Toimintatuotot toteutuivat noin 2,3 milj. euroa (1,9 %) muutettua talousarviota suurempina. Suurempi tuottojen kertymä muodostui enimmäkseen myyntituotoista, jossa ero oli 1,8 milj. euroa (5,9 %). Myyntituottojen sisällä suurin ero muutettuun talousarvioon tuli pakolaisten toimeentulokorvauksista (1,1 milj. euroa). Muut tuloerät toteutuivat pääasiassa hiukan muutettua talousarviota suurempina.

Alkuperäiseen talousarvioon verrattuna toimintatuottojen toteuma jäi 1,3 milj. euroa alle talousarvion (1 %). Tähän merkittävin tekijä oli muihin toimintatuottoihin sisällytetty hyvinvointialueen omaisuuden realisointi (reilut 7 milj. euroa), joka lopulta jäi toteutumatta ja siirtyi osaksi vuoden 2025 talousarviota.

Toimintakuluissa muutettu talousarvio ylittyi noin 0,8 milj. euroa (0,1 %), joten tilikauden aikana ennustettu toimintakulujen toteuma onnistui sangen hyvin. Alkuperäiseen talousarvioon verrattuna toimintakulut ylittyivät 33,6 milj. euroa (4,5 %).

Henkilöstökulujen lopullinen toteuma ylitti muutetun talousarvion 0,4 milj. eurolla (0,1 %), mutta jäi 10,5 milj. euroa (2,3 %) alle alkuperäisen talousarvion. Palvelujen ostojen toteuma ylitti muutetun talousarvion 0,8 milj. euroa (0,2 %). Palvelujen ostojen seuraaminen oli haasteellista koko tilikauden voimakkaan kasvun takia, mutta onnistui lopulta hyvin. Palvelujen ostojen alkuperäinen talousarvio oli noin 5,2 milj. euroa (1,6 %) edellisvuoden toteumaa pienempi. Kokonaisuutena palvelujen ostot ylittivät alkuperäisen talousarvion 35,8 milj. euroa (11 %). Alkuperäisen talousarvion ylityksestä 22,8 milj. euroa koostui asiakaspalvelujen ostoista. Aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa muutettu talousarvio alittui 1,1 milj. euroa, joka kompensoi muiden kuluryhmien ylityksiä.

Toimintakate toteutui 1,5 milj. euroa parempana muutettuun talousarvioon verrattuna, mutta alkuperäiseen talousarvioon verrattuna toimintakate toteutui 35 milj. euroa alle tavoitteen.

Valtionrahoitus vuonna 2024 oli 780,0 milj. euroa. Ennakkotiedon ja lopullisen rahoituksen väliset muutokset olivat vuotta 2023 maltillisemmat.

Vuoden 2024 alusta voimaan tulleen maksuliikennesopimuksen ja korkomarkkinoilla tapahtuneen kehityksen takia korkotuotot lisääntyivät vuoteen 2023 verrattuna. Korkotuottojen toteuma vuonna 2024 oli noin 4,9 milj. euroa ja vuonna 2023 noin 2,2 milj. euroa. Korkokulut toteutuivat aktiivisen rahoitussuunnittelun ansiosta kohonneista koroista ja kasvaneesta lainasalkusta huolimatta 0,2 milj. euroa pienempinä kuin vuonna 2023.

Poistot ja arvonalentumiset erän ero muutettuun talousarvioon muodostuu Aster-potilastietojärjestelmähankkeeseen ja UNA-hankkeeseen liittyvistä alaskirjauksista.

1000 EUR	TP2023	TA2024	MTA2024	TP2024	Poikkeama	Poikkeama %
Toimintatuotot	125 211	128 941	125 275	127 626	2 352	1,9 %
Myyntituotot	33 312	32 049	32 130	34 023	1 893	5,9 %
Maksutuotot	55 493	59 284	61 207	61 460	253	0,4 %
Tuet ja avustukset	22 800	16 691	17 272	17 344	72	0,4 %
Muut toimintatuotot	13 605	20 917	14 665	14 799	133	0,9 %
Toimintakulut	888 046	904 692	937 536	938 388	852	0,1 %
Henkilöstökulut	438 370	462 593	451 663	452 092	428	0,1 %
Palvelujen ostot	328 693	323 504	358 531	359 339	808	0,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	62 557	59 247	63 968	62 867	- 1 101	-1,7 %
Avustukset	13 559	13 814	14 961	15 269	308	2,1 %
Muut toimintakulut	44 866	45 534	48 413	48 821	408	0,8 %
Toimintakate	- 762 835	- 775 751	- 812 262	- 810 762	1 500	-0,2 %
Valtion rahoitus	756 110	780 060	779 982	779 982	- 0	0,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	- 1 929	- 3 300	288	1 263	975	338,1 %
Vuosikate	- 8 653	1 009	- 31 991	- 29 517	2 474	-7,7 %
Poistot ja arvonalentumiset	14 350	16 035	16 035	16 709	673	4,2 %
Tilikauden tulos	- 23 003	- 15 026	- 48 026	- 46 226	1 801	-3,7 %
Poistoeron muutos	335	26	26	26	- 0	-0,2 %
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	- 22 668	- 15 000	- 48 000	- 46 200	1 801	-3,8 %

Taulukko 31. Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen tuloslaskelma

3.3.2 Investointien toteutuminen

Investointiosan menojen kokonaistoteuma vuonna 2024 oli 24,9 milj. euroa (36,3 %). Investointiosan nettototeuma alitti talousarvion 12,1 milj. eurolla (33 %).

Rakennushankkeet

Vuonna 2024 merkittävin käynnissä oleva rakennushanke oli keskussairaalan E-siiven laajennus- ja peruskorjaushanke. E-siiven rakennustöiden ensimmäinen vaihe valmistui aikataulun mukaisesti 1.7.2024 ja ensimmäinen vaihe otettiin käyttöön vaiheittain heinä- ja elokuuna aikana. Rakennustöiden toisen vaiheen työt käynnistyivät elokuussa, ja ne ovat edenneet aikataulun mukaisesti. Hanke valmistuu huhtikuussa 2026. E-hankkeen vuoden 2024 rakentamisen investointivaraus oli 8,5 milj. euroa ja toteuma oli 11,5 milj. euroa. Hankkeen kustannukset tulevat toteutumaan etupainotteisesti investointisuunnitelmaan verrattuna, ja hankkeen arvioidaan toteutuvan vuoden 2023 lainanottovaltuuden puitteissa vuoden 2024 noin 3 milj. euron talousarvion ylityksestä huolimatta. Kokonaisuutena rakennushankkeet toteutuivat 12,2 milj. eurolla talousarvion ollessa 17,3 milj. euroa.

Toinen investointisuunnitelmaan sisältyvä merkittävä rakennushanke on Joensuun sotekeskus. Hankkeen tarveselvitys valmistui vuonna 2024, ja tontin hankintaprosessi sekä kaavamuutos ovat käynnissä.

Palveluverkon valmistelun aikana on todettu, ettei kaikkia investointisuunnitelmaan suunniteltuja rakennusinvestointeja ole tarvetta toteuttaa. Talousarviossa oli 2 milj. euron varaus, mutta ei toteumaa. Palveluverkon toimeenpano etenee vuoden 2025 aikana, jolloin mahdolliset investoinnit voidaan toteuttaa käyttämättä jääneellä varauksella.

Siilaisen psykiatrisen arviointi- ja kuntoutusyksikön toteutus on käynnissä. Talousarviossa varaus oli 0,3 milj. euroa ja toteuma 0,03 milj. euroa. Kohde valmistuu huhtikuussa 2025.

Honkalammen lasten 7+7 paikkaisen ryhmäkodin ja lyhtytaikaisen hoidon yksikön tarveselvitys on tehty. Talousarviossa varaus oli 0,3 milj. euroa ja toteuma 0,01 milj. euroa.

Osa ylläpito- ja perusparannusinvestoinneista siirtyi toteutettavaksi vuodelle 2025 hankkeiden tarveselvityksissä ja kannattavuuslaskelmissa ilmenneiden haasteiden selvittämisestä ja ratkaisemisesta johtuen. Toteuma oli 0,7 milj. euroa ja talousarvio noin 3 milj. euroa.

Laitehankkeet

Laite- ja kalustohankinnoissa (mukaan lukien pelastuslaitos) muutettu talousarvio oli 20,2 milj. euroa ja toteuma 11,7 milj. euroa (58 %).

Vuoden 2023 lainanottovaltuudella oli vuonna 2024 suunniteltu hankittavan laitteita 4,6 milj. eurolla, jotka liittyivät käynnissä oleviin rakennushankkeisiin. Talousarvio ylittyi 0,4 milj. euroa toteuman ollessa noin 5 milj. euroa. Isoin kokonaisuus oli E-hankkeen laitteet noin 3,7 milj. euroa. Lisäksi kalustettiin vuokrakohteista Outokummun ja Lieksan soteasemat yhteensä 1,3 milj. eurolla, joissa talousarvio ylittyi 0,4 milj. euroa.

Palveluverkon osalta laitehankkeissa oli sama tilanne kuin rakennushankkeissa eli valmistelun aikana todettiin, ettei kaikkia investointisuunnitelmaan suunniteltuja laiteinvestointeja ole tarvetta toteuttaa. Toteutettavien investointien osalta maksu siirtyi vuodelle 2025, joten toteumaa ei ole vuodelle 2024. Talousarviossa oli 1,9 milj. euron varaus palveluverkon uudistamiseen liittyville laite- ja kalustohankinnoille. Palveluverkon toimeenpano etenee vuoden 2025 aikana, jolloin mahdolliset investoinnit voidaan toteuttaa käyttämättä jääneellä varauksella.

Muut laitteet ja kalusto kokonaisuus oli vuonna 2024 epätyypillisen mittava. Talousarviovaraus oli 11,8 milj. euroa ja toteuma 3,8 milj. euroa (33 %). Laite- ja kalustoinvestointien toteumaan vaikutti sekä hankintojen että toimialueiden resurssien puute muun muassa ensikertakalustamisen viedessä huomattavasti hankintojen resursseja. Vuodelle 2024 suunniteltuja ja vuoden 2024 lainanottovaltuudella toteutettavia laiteinvestointeja (pois lukien E-hanke) siirtyi vuoden 2025 puolelle noin 3 milj. euron edestä.

ICT-hankkeet

ICT-hankkeiden talousarvio oli 1,4 milj. euroa ja toteuma noin 0,9 milj. euroa (61 %). Poikkeamaa selittää osittain ICT-valmisteluun saatu valtionavustus, jonka avulla hyvinvointialueen aloitukseen liittyviä välttämättömiä ICT-muutoksia saatiin toteutettua vuoden 2024 aikana, muun muassa sosiaalihuollon lakisääteiset muutokset. Valtionavustusta jäi käytettäväksi vuodelle 2025 0,8 milj. euroa. Osa investoinneista jäi toteutumatta sen vuoksi, että niiden tarpeellisuus tulee lopullisesti arvioitavaksi siinä vaiheessa, kun tiedetään mitä toiminnallisuuksia uusi asiakas- ja potilastietojärjestelmä lopulta sisältää. Osa investoinneista jatkuu vuoden 2025 puolelle siksi, että vuoden 2024 aikana aloitus on viivästynyt alkuperäisestä aikataulusta tai ei ole ollut riittävästi resurssia investoinnin edistämiseen suunnitellussa aikataulussa. Osassa investoinneissa sopimusneuvottelut ovat vielä kesken.

Laajakantoisista investoinneista asiakas- ja potilastietojärjestelmän suunnittelu- ja hankintaprojektit etenivät laaditun aikataulun mukaisesti vuoden 2024 aikana. Käyttöönottoprojektin suunnittelu on käynnistynyt vuoden 2025 alusta alkaen, mutta itse käyttöönottoprojektiin ei ole voitu edetä, koska hankinnasta on valitettu markkinaoikeuteen. Vuoden 2024 talousarvio oli 0,7 milj. euroa ja toteuma noin 0,6 milj. euroa.

Investointiosa, 1000 €	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed.vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio TA2024	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutoksen jälkeen TA2024	Toteutuma TP2024	Poikkeama TA2024	Poikkeama % TA2024	Toteuma % TA2024
Tulot									
Rahoitusosuudet investointeihin			2 000	0	2 000	0	2 000	100 %	0,00 %
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot			0	0	0	35	-35		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot (Pela)			0	0	0	7	-7		
Hyvinvointialue yhteensä			2 000	0	2 000	65	1 978	-200 %	300 %
Menot									
Rakennushankkeet			17 535	-200	17 335	12 264	5 071	29 %	71 %
Sosiaali- ja terveydenhuolto			17 135	200	17 335	12 264	5 071	29 %	71 %
joista									
E-hanke	59 369	31 256	8 450	0	8 450	11 481	-3 031	-36 %	136 %
Jensuun sote-keskus	30 000	0	0	200	200	37	163	81 %	19 %
Sotepalvelukeskuksen tontti	3 000	0	3 000	0	3 000	0	3 000	100 %	0 %
Palveluverkon muutostyöt	4 000	0	2 000	0	2 000	0	2 000	100 %	0 %
Psykiatriarvointi- ja kuntoutusosasto	2 100	0	300	0	300	27	273	91 %	9 %
Lasten 7-paikkainen ryhmäkoti + 7-paikkainen lyhytaikainen hoito/vammaispalvelut	2 000	0	300	0	300	13	287	96 %	4 %
Ylläpito- ja perusparannusinvestoinnit			3 085	0	3 085	707	2 378	77 %	23 %
Pelastustoimi			400	-400	0	0	0		
Laitehankkeet			19 847	400	20 247	11 783	8 464	42 %	58 %
Sosiaali- ja terveydenhuolto			18 517	0	18 517	10 275	8 242	45 %	55 %
joista									
E-hankkeen laitteet ja kalusto (2023 valtuudella)			3 843	0	3 843	3 779	64	2 %	98 %
Vuokrakohteiden kalusteet (2023)			850	0	850	1 302	-452	-53 %	153 %
Vuokrakohteiden kalusteet			70	0	70	44	26	37 %	63 %
Palveluverkon uudistamisen laitteet ja kalusto			1 900	0	1 900	0	1 900	100 %	0 %
Muut laitteet ja kalusto			11 854	0	11 854	3 879	7 975	67 %	33 %
Pelastustoimi			1 330	400	1 730	1 508	222	13 %	87 %
joista									
Vuokrakohteiden kalusteet			23	0	23	72	-49	-219 %	319 %
Muut laitteet ja kalusto			1 308	400	1 708	1 184	524	31 %	69 %
ICT-hankkeet			1 461	0	1 461	897	563	39 %	61 %
Sosiaali- ja terveydenhuolto			1 461	0	1 461	897	563	39 %	61 %
joista									
Asiakas- ja potilastietojärjestelmä	35 000	0	700	0	700	620	80	11 %	89 %
Sosiaalihuollon lakisääteiset muutokset	941	0	205	0	205	0	205		
Muut ICT-investoinnit			556	0	556	207	348	63 %	37 %
Pelastustoimi			0	0	0	0	0		
Sijoitukset			0	0	0	0	0		
Hyvinvointialue yhteensä (sitovuustaso)			38 842	200	39 042	24 945	14 097	36 %	64 %
Investointiosa yhteensä									
Tulot			2 000	0	2 000	65	1 935	97 %	3 %
Menot			38 842	200	39 042	24 945	14 097	36 %	64 %
Netto			36 842	200	37 042	24 881	12 162	33 %	67 %

Taulukko 32. Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen investointiosa

3.3.3 Lainanottovaltuuksien käyttö investointien rahoittamiseen

Valtioneuvosto päättää vuosittain valtiovarainministeriön esityksestä hyvinvointialueen tilikausittaisen valtuuden määrästä pitkäaikaisen lainan ottamiseksi. Valtioneuvoston päätti 1.6.2023 hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän

lainanottovaltuuksista vuodelle 2024. Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen lainanottovaltuus vuodelle 2024 oli 139 milj. euroa. Vuosien 2024–2027 investointisuunnitelmassa lainanottovaltuutta suunniteltiin käytettävän vuosina 2024–2028 noin 138 milj. euroa. Summasta 102,8 milj. euroa koostuu pystyvistä vastaavista ja 35,2 milj. euroa investointeja vastaavista sopimuksista.

Vuonna 2024 valtuutta käytettiin investointisuunnitelman mukaisten investointien toteuttamiseen 11,7 milj. eurolla, josta pysyvien vastaavien osuus oli 6,8 milj. euroa ja investointeja vastaavien sopimusten 4,9 milj. euroa. Joensuun sotekeskus (30 milj. euroa) siirtyi aluehallituksen päätöksellä investointeja vastaavista sopimuksista pysyviin vastaaviin. Investointeja vastaaviin sopimuksiin suunniteltu Nurmeksen soteasema (10 milj. euroa) päätettiin jättää toteuttamatta kokonaan. Palveluverkon toimeenpano myöhästyi hallinto-oikeuteen tehdyn valituksen takia, jonka takia investointien toteutus siirtyi osittain vuodelle 2025. Palveluverkon valmistelun aikana on myös todettu, ettei kaikkia investointisuunnitelmaan suunniteltuja investointeja ole tarvetta toteuttaa.

Vuoden 2024 lainanottovaltuutta jäi käytettäväksi vuosille 2025–2028 noin 127,2 milj. euroa. Summasta tullaan käyttämään asiakas- ja potilastietojärjestelmään 34,3 milj. euroa ja Joensuun sotekeskukseen 29,8 milj. euroa. Lisäksi valtuutta tullaan käyttämään vuodelta 2024 siirtyneiden laite- ja kalustohankintojen toteutukseen sekä palveluverkon toimeenpanoon liittyviin investointeihin.

Vuodelta 2023 lainanottovaltuutta on käyttämättä 31,1 milj. euroa, joka tullaan käyttämään E-hankkeen toteutukseen vuosina 2025–2026.

Lainanottovaltuudet	Lainanottovaltuus	Valtuudella käynnistettävät investoinnit	Valtuutta käytetty aiemmilla tilikausilla (2023)	Valtuutta käytetty tilikaudella 2024	Valtuutta käyttämättä
2023	93 272 596	93 272 300	20 810 843	41 366 522	31 095 231
2024	139 004 076	138 063 500		11 785 752	127 218 324

Taulukko 33. Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen lainanottovaltuuden käyttö

Vuosien 2024–2027 investointisuunnitelmassa vuodelle 2024 sisältyi investointeja vastaavia sopimuksia 65,2 milj. euron edestä. Vuokrattavat kohteet ovat toteutumassa alle hyväksytyjen lainanottovaltuuksien.

- Joensuun sotekeskuksen kaavamuutos on käynnissä ja tarveselvitys on tehty. Hankkeen on määrä valmistua vuoden 2027 loppuun mennessä. Rakennuspaikaksi on valittu Sortavalankadun puretun koulun tontti ja laajuus tulee olemaan noin 9000 m². Hankkeen aikataulun ja kustannuksien vuoksi hyvinvointialue toteuttaa hankkeen itse. Aluehallitus päätti siirtää investointeja vastaaviin sopimuksiin varatun 30 milj. euroa pysyviin vastaaviin elokuussa 2024.
- Nurmeksen sote-asemaa ei toteuteta kunnan ja hyvinvointialueen yhteisellä päätöksellä. Nurmeksen sote-aseman rakentamiseen oli varauduttu investointeja vastaavissa sopimuksissa 10 milj. euron varauksella.

- Heinäveden liikkuvien palvelujen yksikkö on palvelustrategia- ja palveluverkkosuunnitelmassa muuttunut sote-asemaksi. Heinäveden sote-aseman sijoittuminen tarkentuu palveluverkon toteuttamisen myötä. Tällä hetkellä toteumaa ei ole.
- Joensuun kahden 60 paikan asumisyksiköiden kilpailutus on pidetty. Asumisyksiköille on varattu tontit Joensuun kaupungilta. Kohteiden esisopimukset laaditaan kilpailutuksen voittaneiden tahojen kanssa. Asumisyksikön arvioitu sitoumus on noin 7,5 milj. euroa kohteelta.
- Työikäisten ympärivuorokautisen asumiselle on investointisuunnitelmassa 2 milj. euron varaus. Suunniteltu uudishanke on korvautunut olemassa olevilla tiloilla, jotka ovat jääneet vajaakäytölle hyvinvointialueen ikääntyneiden palvelujen asiakkailta.
- Heinäveden pelastusaseman tarveselvitys on valmis ja rakennuspaikka on sovittu Heinäveden keskustan alueelta. Sopimuksen arvo noin 1,5 milj. euroa ja hankkeen toteuttaa Heinäveden kunta. Pelastusaseman alustavaa suunnittelua on aloitettu, mutta lopullinen päätös etenemiselle vaatii vielä tarkennuksia. Karvion pelastusaseman tiloja ollaan sijoittamassa olemassa oleviin vuokratiloihin. Kohteen sopimuksen vuokravaikutus on 0,5 milj. euroa. Kohteen muutostarpeet on suunniteltu, mutta toteutusta ei ole aloitettu. Liperin pelastusaseman peruskorjaus on valmistunut suunnitelmien mukaan ja vuokravaikutus toteutui alle investointisuunnitelman varauksen. Valtimon pelastusaseman peruskorjauksen laajuutta on vähennetty kustannuksien hillitsemiseksi. Vuokravaikutus jää alle investointisuunnitelman 0,5 milj. euroa.

3.3.4 Rahoitusosan toteutuminen

Vuosikate muodostui 29,5 milj. euroa alijäämäiseksi, joka on noin 2,5 milj. euroa parempi kuin muutettu talousarvio.

Muutetussa talousarviossa pitkäaikaisten lainojen lisäykseen oli varattu 39 milj. euroa, joka määräytyi vuoden 2024 lainanottovaltuuden ja vuoden 2024 investointisuunnitelman perusteella. Talousarviolaina nostettiin kahdessa osassa, loka- ja joulukuussa. Lainoja lyhennettiin 16,3 milj. eurolla, joka on noin 0,7 milj. euroa enemmän kuin muutettu talousarvio. Pitkäaikaiset lainat lisääntyivät vuonna 2024 22,7 milj. eurolla.

1 000 €	TP2023	TA2024	MTA2024	TP2024	Poikkeama	Poikkeama %
Toiminnan ja investointien rahavirta						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	-8 653	1 009	-31 991	-29 517	-2 474	8,4 %
Tulorahoituksen korjauserät	-22 692	0	0	-2 457	2 457	-100,0 %
Toiminnan rahavirta	-31 346	1 009	-31 991	-31 975	-17	0,1 %
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-19 212	-38 842	-39 042	-24 945	-14 097	57 %
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	2 000	2 000	22	1 978	9021 %
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	102	0	0	86	-86	-100 %
Investointien rahavirta	-19 109	-36 842	-37 042	-24 837	-12 205	49 %
Toiminnan ja investointien rahavirta	-50 455	-35 833	-69 033	-56 812	-12 221	22 %
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäys			-1 500		-1 500	
Antolainasaamisten vähennys						
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	30 000	38 842	39 000	39 000	0	0 %
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-20 153	-15 632	-15 632	-16 316	684	-4 %
Lyhytaikaisten lainojen muutos			0			
Oman pääoman muutokset		0	0			
Muut maksuvalmiuden muutokset	6 870	0	0	37 406	-37 406	-100 %
Rahoituksen rahavirta	16 717	23 210	21 868	60 090	-38 222	-64 %
Rahavarojen muutos	-33 738	-12 623	-47 165	3 278	-50 443	-1539 %

Taulukko 34. Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen rahoitusosan toteutuminen

3.3.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Taulukossa 35 on esitetty hyvinvointialueen strategiset aluevaltuustoon nähden sitovat mittarit talousarviovuodelle. Nämä mittarit on johdettu hyvinvointialueen strategisen uudistusohjelman viidestä menestystekijästä.

Hyvinvointialueen strategiset tavoitteet	Strateginen mittari	Mittarin tavoite	Mittarin tavoitearvo	Toteuma	Status
HYTE, kotona pärjääminen, palvelujen laatu ja vaikuttavuus, asiakas- ja potilasturvallisuus	Asiakaskokemus NPS	Organisaation tavoitetaso on $NPS \geq 75$.	≥ 75	78	Tavoitteessa
Yhteydensaanti, palvelutarpeen arviointi, riittävät peruspalvelut, palvelujen jatkuvuus ja integraatio	Palvelujen saatavuus	Palvelujen saatavuutta arvioidaan "liikennevalomallin" avulla: punainen $< 80\%$, keltainen $80-90\%$ ja vihreä $90-100\%$ palveluista toteutuu lakisääteisessä ajassa.	$\geq 90\%$	92,4%	Tavoitteessa
Hyvinvointialueella on riittävä, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Sairauspoissaolo-%	Henkilöstön sairauspoissaolojen vähentyminen vähintään viidellä prosentilla vuoden 2023 tasosta.	$\leq -5\%$	-12,7%	Tavoitteessa
Toiminta on taloudellisesti kestäväällä pohjalla	Vuosikate	Vuosikate on vähintään -32 miljoonaa euroa.	$\geq -32M\text{€}$	-29,5 M€	Tavoitteessa
Luotettava ja vastuullinen organisaatio asiakkaille ja työntekijöille	Luottamus & Maine -tutkimus	Sijoitumme viiden parhaan joukkoon hyvinvointialueiden vertailussa.	≤ 5 .	9.	Ei tavoitteessa

Taulukko 35. Hyvinvointialueen strategiset tavoitteet ja aluevaltuustoon nähden sitovat mittarit hyvinvointialueen tasolla

- 1) Tavoitteenamme on, että toimintamme on asiakaslähtöistä ja laadukasta. Asiakaskokemusta mitataan NPS-tunnusluvun avulla kaikilla palvelutuotannon toimialueilla. Organisaatiotasoisesti tavoitetasoksi on asetettu, että $NPS \geq 75$. Asiakaspalautejärjestelmän mittaaminen on saatu käyntiin toukokuussa. Koko organisaation toteumaluku oli 78 eli tavoite toteutui.
- 2) Tavoitteenamme on järjestää asukkaillemme heidän tarvitsemansa palvelut oikea-aikaisesti ja lakisääteisissä ajoissa. Palvelujen saatavuutta arvioidaan "liikennevalomallin" avulla: punainen $< 80\%$, keltainen $80-90\%$ ja vihreä $90-100\%$ palveluista toteutuu lakisääteisessä ajassa. Tätä mittaria oli mahdollista tarkastella kuukausittain. Hyvinvointialuetasolla toimialueiden mittareiden keskiarvo oli vuoden lopussa 92,4 %, joka on tavoitteen mukainen.
- 3) Tavoitteenamme on, että hyvinvointialueella on riittävä, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö. Tavoittelemme henkilöstön sairauspoissaolojen vähentämistä vähintään viidellä prosentilla vuoden 2023 tasosta. Vuoden lopussa sairauspoissaolot olivat vähentyneet edellisvuodesta 12,7 %, joten tavoite toteutui.
- 4) Tavoitteenamme on, että toimintamme on taloudellisesti kestäväällä pohjalla. Hyvinvointialueen rahoitusmallissa vuosikate on tunnusluku, jonka perusteella tulevien vuosien lainanottovaltuudet määritellään. Vuoden 2024 muutetun talousarvion tavoitteena oli, että vuosikate on enintään -32 milj. euroa. Tilinpäätöksen perusteella vuosikate oli -29,5 milj. euroa, joten muutettu taloustavoite toteutui.
- 5) Tavoitteenamme on, että olemme luotettava organisaatio asiakkaillemme ja työntekijöillemme. Tämän tavoitteen toteutumisesta saadaan tietoa vuosittain toteutettavalla Luottamus & Maine -tutkimuksella. Tavoittelimme, että organisaatiomielikuva kehittyy myönteiseen suuntaan ja sijoitumme viiden parhaan joukkoon hyvinvointialueiden vertailussa. Vuoden 2024 Luottamus & Maine -tutkimuksessa organisaatiomielikuva oli kehittynyt myönteiseen suuntaan, ja hyvinvointialueiden mainepistemäärien vertailussa sijoituimme sijalle 9. Asetettu strateginen tavoite ei kuitenkaan toteutunut.

4 Tilinpäätöslaskelmat

4.1 TILINPÄÄTÖSLASKELMIA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET JA OHJEET

Tilinpäätöslaskelmia ovat tuloslaskelma, rahoituslaskelma, tase, konsernituloslaskelma ja -tase sekä konsernin rahoituslaskelma. Tilinpäätöslaskelmien laatimisessa on sovellettu kirjanpitolakia ja noudatettu asetusta hyvinvointialueen tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista kirjanpitolausokunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston yleisohjeiden mukaisesti.

4.2 TULOSLASKELMA

	2024	2023
Toimintatuotot		
Myyntituotot	34 022 641,88	33 312 238,01
Maksutuotot	61 460 277,18	55 493 214,41
Tuet ja avustukset	17 344 484,98	22 800 052,07
Muut toimintatuotot	14 798 792,29	13 605 498,47
Toimintatuotot yhteensä	127 626 196,33	125 211 002,96
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	367 904 183,33	352 710 553,22
Henkilösivukulut yhteensä	84 187 428,29	85 659 727,70
Eläkekulut	74 954 468,56	72 360 270,67
Muut henkilösivukulut	9 232 959,73	13 299 457,03
Palvelujen ostot	359 339 407,50	328 693 442,95
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	62 866 985,30	62 557 154,71
Avustukset	15 268 841,43	13 559 033,14
Muut toimintakulut	48 821 191,05	44 865 794,18
Toimintakulut yhteensä	938 388 036,90	888 045 705,90
Toimintakate	-810 761 840,57	-762 834 702,94
Valtion rahoitus	779 981 798,09	756 110 196,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	4 890 001,06	2 196 704,01
Muut rahoitustuotot	211 625,78	168 233,81
Korkokulut	-3 692 207,84	-3 943 314,39
Muut rahoituskulut	-146 555,15	-350 298,70
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	1 262 863,85	-1 928 675,27
Vuosikate	-29 517 178,63	-8 653 182,21
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-15 087 260,28	-14 350 169,32
Arvonalentumiset	-1 621 376,01	
Tilikauden tulos	-46 225 814,92	-23 003 351,53
Poistoeron muutos	26 206,41	335 184,85
Tilikauden ylijäämä	-46 199 608,51	-22 668 166,68

Taulukko 36. Hyvinvointialueen tuloslaskelma

4.3 RAHOITUSLASKELMA

	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-29 517 178,63	-8 653 182,21
Tulorahoituksen korjauserät	-2 457 329,11	-22 692 416,67
	-31 974 507,74	-31 345 598,88
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-24 945 104,71	-19 211 637,68
Rahoitusosuudet investointimenoihin	21 927,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	85 811,29	102 370,58
	-24 837 366,42	-19 109 267,10
Toiminnan ja investointien rahavirta	-56 811 874,16	-50 454 865,98
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	39 000 000,00	30 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-16 316 145,52	-20 153 332,00
	22 683 854,48	9 846 668,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-14 652,07	-43 520,51
Vaihto-omaisuuden muutokset	285 226,44	172 143,22
Saamisten muutos	63 926 733,49	21 525 900,19
Korottomien velkojen muutos	-26 790 871,74	-14 784 244,44
	37 406 436,12	6 870 278,46
Rahoituksen rahavirta	60 090 290,60	16 716 946,46
Rahavarojen muutos	3 278 416,44	-33 737 919,52
Rahavarat 31.12.	78 135 110,89	74 856 694,45
Rahavarat 1.1.	74 856 694,45	108 594 613,97
	3 278 416,44	-33 737 919,52

Taulukko 37. Hyvinvointialueen rahoituslaskelma

4.4 TASE

VASTAAVAA	2024	2023
A PYSYVÄT VASTAAVAT	211 252 867,18	203 080 992,02
I Aineettomat hyödykkeet	3 010 899,42	3 027 753,84
1. Aineettomat oikeudet	0,00	2 522 719,31
2. Muut pitkävaikutteiset menot	3 010 899,42	505 034,53
II Aineelliset hyödykkeet	199 166 957,76	190 943 018,07
1. Maa- ja vesialueet	3 639 447,92	3 639 447,92
2. Rakennukset	157 664 534,15	138 293 359,31
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 003 242,10	2 286 714,70
4. Koneet ja kalusto	28 060 312,34	23 838 062,45
6. Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	7 799 421,25	22 885 433,69
III Sijoitukset	9 075 010,00	9 110 220,11
1. Osakkeet ja osuudet	9 021 251,10	9 056 461,21
3. Muut lainasaamiset	28 600,00	28 600,00
4. Muut saamiset	25 158,90	25 158,90
B VAIHTUVAT VASTAAVAT	119 914 720,10	180 848 263,59
I Vaihto-omaisuus	3 523 151,72	3 808 378,16
1. Aineet ja tarvikkeet	3 523 151,72	3 808 378,16
II Saamiset	38 256 457,49	102 183 190,98
Lyhytaikaiset saamiset	38 256 457,49	102 183 190,98
1. Myyntisaamiset	19 751 576,52	12 987 982,89
3. Muut saamiset	7 297 424,17	7 111 784,60
4. Siirtosaamiset	11 207 456,80	82 083 423,49
III Rahoitusarvopaperit	0,00	10 000 000,00
4. Muut arvopaperit	0,00	10 000 000,00
IV Rahat ja pankkisaamiset	78 135 110,89	64 856 694,45
VASTAAVAA YHTEENSÄ	331 167 587,28	383 929 255,61

VASTATTAVAA		2024	2023
A	OMA PÄÄOMA	-40 961 720,73	5 237 887,78
I	Peruspääoma	28 629 731,03	28 629 731,03
II	Muut omat rahastot	504 563,78	504 563,78
III	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-23 896 407,03	-1 228 240,35
IV	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-46 199 608,51	-22 668 166,68
B	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	362 285,30	388 491,71
	1. Poistoero	362 285,30	388 491,71
	2. Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
C	PAKOLLISET VARAUKSET	4 006 045,44	6 420 229,52
	1. Eläkevaraukset	85 347,44	92 674,16
	2. Muut pakolliset varaukset	3 920 698,00	6 327 555,36
D	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	273 901,43	288 553,50
	1. Valtion toimeksiannot	273 901,43	288 553,50
E	VIERAS PÄÄOMA	367 487 075,84	371 594 093,10
I	Pitkäaikainen	198 591 445,96	177 482 591,48
	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	198 591 445,96	177 482 591,48
II	Lyhytaikainen	168 895 629,88	194 111 501,62
	1. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	16 241 145,52	14 666 145,52
	6. Ostovelat	37 866 810,07	39 554 457,22
	7. Muut velat	28 440 764,17	51 210 642,00
	8. Siirtovelat	86 346 910,12	88 680 256,88
	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	331 167 587,28	383 929 255,61

Taulukko 38. Hyvinvointialueen tase

4.5 KONSERNILASKELMAT

	2024	2023
Toimintatuotot	160 381 996,74	158 717 525,11
Toimintakulut	-967 434 313,44	-919 641 811,07
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-87 546,49	-2 256,37
Toimintakate	-807 139 863,19	-760 926 542,33
Valtion rahoitus	779 981 798,09	756 110 196,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	4 925 340,59	2 213 493,87
Muut rahoitustuotot	213 925,00	170 470,76
Korkokulut	-3 784 590,28	-4 529 233,96
Muut rahoituskulut	-152 383,55	-356 046,48
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	1 202 291,76	-2 501 315,81
Vuosikate	-25 955 773,34	-7 317 662,14
Poistot ja arvonalentumiset	-18 615 589,48	-16 302 303,58
Suunnitelman mukaiset poistot	-16 965 834,47	-16 273 741,48
Arvonalentumiset	-1 649 755,01	-28 562,10
Tilikauden tulos	-44 571 362,82	-23 619 965,72
Tilinpäätössiirrot	67 231,16	116 406,14
Tilikauden verot	-24 535,01	-11 139,25
Laskennalliset verot	-40 915,75	-73 694,23
Vähemmistöosuudet	-715 784,49	503 640,50
Tilikauden ylijäämä	-45 285 366,91	-23 084 752,56

Taulukko 39. Hyvinvointialuekonsernin tuloslaskelma

Toiminnan rahavirta	2024	2023
Vuosikate	-25 955 773,34	-7 315 405,77
Tilikauden verot	-24 535,01	-11 139,25
Tulorahoituksen korjauserät	-2 230 594,44	-22 893 246,86
	-28 210 902,79	-30 219 791,88
Investointien rahavirta		
Investointimenot (-)	-25 565 032,91	-19 830 260,40
Rah.osuudet inv.menoihin	21 927,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot (+)	86 361,29	105 578,26
	-25 456 744,62	-19 724 682,14
Toiminnan ja investointien rahavirta	-53 667 647,41	-49 944 474,02
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	39 000 000,00	30 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-17 660 655,28	-20 683 140,20
Lyhytaikaisten lainojen muutos, lis(+),väh(-)	0,00	-1 314 701,56
	21 339 344,72	8 002 158,24
Oman pääoman muutokset	0,00	-2 316 842,89
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-136 633,10	-48 037,12
Vaihto-omaisuuden muutos	288 519,75	167 720,15
Saamisten muutokset	64 619 144,60	22 941 440,59
Korottomien velkojen muutokset	-29 356 470,40	-13 326 726,84
	35 414 560,85	9 734 396,78
Rahoituksen rahavirta	56 753 905,57	15 419 712,13
Rahavarojen muutos	3 086 258,16	-34 524 761,89
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	80 075 584,05	76 989 325,89
Rahavarat 1.1.	76 989 325,89	111 514 087,78
	3 086 258,16	-34 524 761,89

Taulukko 40. Hyvinvointialuekonsernin rahoituslaskelma

VASTAAVAA	31.12.2024	31.12.2023
PYSYVÄT VASTAAVAT	230 820 251,05	224 572 143,49
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	375 034,27	2 715 435,19
Muut pitkävaikutteiset menot	3 143 331,15	520 091,33
	3 518 365,42	3 235 526,52
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	4 112 780,51	4 112 780,51
Rakennukset	178 758 558,81	160 644 462,04
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 018 132,95	2 303 613,30
Koneet ja kalusto	29 779 180,22	25 615 865,38
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	7 824 497,53	23 179 757,43
	222 493 150,02	215 856 478,66
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	147 731,25	242 885,11
Osakkeet ja osuudet	4 630 256,35	5 206 505,19
Muut lainasaamiset	0,00	5 589,11
Muut saamiset	30 748,01	25 158,90
	4 808 735,61	5 480 138,31
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Lahjoitusrahastojen varat	727 047,01	605 065,98
VAIHTUVAT VASTAAVAT	122 819 603,84	184 726 247,60
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	3 532 219,98	3 820 739,73
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	20 288 012,68	14 198 050,64
Lainasaamiset	687 768,33	0,00
Muut saamiset	7 019 678,83	7 318 688,64
Siirtosaamiset	11 216 339,97	82 399 442,70
	39 211 799,81	103 916 181,98
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	0,00	10 000 000,00
Rahat ja pankkisaamiset	80 075 584,05	66 989 325,89
VASTAAVAA YHTEENSÄ	354 366 901,90	409 903 457,07

VASTATTAVAA	31.12.2024	31.12.2023
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	28 629 731,03	28 629 731,03
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma	50 000,00	50 000,00
Muut omat rahastot	504 024,51	505 810,28
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-20 343 956,69	3 289 441,97
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-45 285 367,51	-23 084 752,56
	-36 445 568,66	9 390 230,72
VÄHEMMISTÖOSUUDET	1 109 276,80	391 705,94
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	85 347,44	92 674,16
Muut pakolliset varaukset	3 985 698,00	6 327 555,36
	4 071 045,44	6 420 229,52
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 074 004,92	1 168 095,20
Valtion toimeksiannot	273 901,43	288 553,50
Muut toimeksiantojen pääomat	800 103,49	879 541,70
VIERAS PÄÄOMA	384 558 143,40	392 533 195,69
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	217 109 334,65	197 315 181,73
Lainat julkisyhteisöiltä	141 399,80	199 807,98
	217 250 734,45	197 514 989,71
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	17 585 655,26	15 980 847,08
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	1 208,20
Saadut ennakot	41 986,39	47 754,72
Ostovelat	40 220 410,68	39 200 711,19
Muut velat	15 699 127,33	43 823 724,37
Siirtovelat	93 028 231,95	95 272 878,83
Laskennalliset verovelat	731 997,34	691 081,59
	167 307 408,95	195 018 205,98
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	354 366 901,90	409 903 457,07

Taulukko 41. Hyvinvointialuekonsernin tase

5 Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen liitetiedot

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät.

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelmanmukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Pysyvät vastaavat on pääsääntöisesti aktivoitu välittömään hankintameno. Hankkeissa, joissa kiinteiden kulujen osuus kokonaishankintamenoista on olennainen, myös kiinteät kulut on aktivoitu Kirjanpitolautakunnan antaman yleisohjeen mahdollistamissa puitteissa.

Kuluvien pysyvien vastaavien poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu pysyvien vastaavien hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Mikäli poistonalainen hyödyke on tuhoutunut tai hyödykkeen tulonodotukset ovat muuttuneet olennaisesti tai poistuneet kokonaan käyttötarkoituksen muutoksesta johtuen, on kulukirjaus esitetty tuloslaskelmassa erikseen arvonalentumisena.

Pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa ja jotka on tarkoitettu käytettäväksi hyvinvointialueen toiminnassa alle kolme vuotta, on kirjattu vuosikuluiksi.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuus on arvostettu hankintahintaan tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Hyvinvointialue on sitonut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon. Korkojohdannaisista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tilikauden aikana korkokulujen oikaisuksi.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenoa vähennykseksi.

Tuloslaskelman ja taseen esittämistapa

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen tuloslaskelma ja tase esitetään verrattuna v. 2023 tuloslaskelmaan ja taseeseen.

Peruspääoma on 28.629.731,03 €.

5.1 KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty 6 tytäryhteisöä, 1 hyvinvointiyhtymä ja 1 osakkuusyhtiö.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa on eliminoitu yhtiöiden keskeiset tuotot ja kulut sekä yhtiöiden keskinäiset saamiset ja velat.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernissa ei esitetä poistoeroa, poistoero on oikaistu taseen voittovaroihin. Konsernissa esitetty laskennallinen verovelka, joka on osa tyttärien poistoeron ja vapaaehtoisten varausten (muun muassa asuintalovaraukset) muutosta.

Hyvinvointialueen ja sen tytäryhteisöjen sekä hyvinvointiyhtymän keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessa hankintakaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Konsernissa ei tehty suunnitelmapoistojen oikaisuja.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

5.2 TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetieto 6.) Hyvinvointialueen toimintatuotot

	PK		PK	
	Konserni	Hyvinvointialue	Konserni	Hyvinvointialue
Toimintatuotot	2024	2024	2023	2023
Sosiaali- ja terveystuotot	90 565 980,00	90 565 980,00	84 074 515,78	84 074 515,78
Pelastustoimi	5 653 094,67	5 653 094,67	5 764 311,25	5 764 311,25
Ympäristöterveydenhuolto	5 443 581,89	5 443 581,89	5 137 355,36	5 137 355,36
Yleishallinto ja muut palvelut	58 719 340,18	25 963 539,77	63 741 342,72	30 234 820,57
Hyvinvointialueen toimintatuotot yhteensä	160 381 996,74	127 626 196,33	158 717 525,11	125 211 002,96

PK Hyvinvointialue Palvelualueittain			PK Hyvinvointialue Palvelualueittain		
Toimintatuotot palvelualueittain	2024	yhteensä	2023	yhteensä	
110 Lapsiperheiden palvelut	199 690,28		110 Lapsiperheiden palvelut	30 237,58	
130 Lastensuojelu	2 946 222,86		130 Lastensuojelu	1 968 580,04	
150 Työikäisten palvelut	5 564 386,46		150 Työikäisten palvelut	2 281 938,60	
170 Vammaispalvelut	1 619 239,52		170 Vammaispalvelut	1 387 411,66	
185 Vammaispalvelujen asuminen sek	2 575 617,91		185 Vammaispalvelujen asuminen sek	3 029 523,49	
200 Ikäihmisten palvelut, läntinen	0,00		200 Ikäihmisten palvelut, läntinen	7 224 915,85	
210 Ikäihmisten palvelut, eteläinen	0,00		210 Ikäihmisten palvelut, eteläinen	7 863 402,08	
220 Ikäihmisten palvelut, pohjoine	0,00		220 Ikäihmisten palvelut, pohjoine	7 781 384,98	
230 Ikäihmisten palvelut, keskinen	0,00		230 Ikäihmisten palvelut, keskinen	15 322 694,90	
240 Kotihoitopalvelut	9 785 514,67				
250 As.palvelut ympärivrl palv.as.	8 592 928,18				
260 As.palv.yhteisöllinen asuminen	10 933 083,15				
280 Kotona asumista tukevat palv.	5 710 033,48		280 Arjen tukipalvelut	5 184 355,49	
290 Ikäntyneiden palvelut yhteiset	9 657 531,38				
300 Sairaalapalvelut	18 523 923,26		300 Sairaalapalvelut	19 272 108,66	
400 Vastaanottopalvelut	10 627 258,79		400 Vastaanottopalvelut	11 008 564,20	
500 Kuntoutumisen palvelut	3 669 655,46		500 Kuntoutus	947 779,59	
600 Terveys- ja sairaanhoitopalvel	0,00		600 Terveys- ja sairaanhoitopalvel	771 618,66	84 074 515,78
610 Hoitotyön palvelut	35 090,80				
650 Terv. ja sair.hoitopalv. yht.	125 803,80	90 565 980,00			
700 Viranomaispalvelut	83 110,28		700 Pelastuslaitos yhteiset palvel	50 857,50	
720 Esikuntapalvelut	0,00		720 Esikuntapalvelut	118 849,30	
740 Pelastustoiminta	141 496,09		740 Operatiivinen toiminta	5 594 604,45	5 764 311,25
750 Turvallisuuspalvelut	30 480,00				
760 Ensihoitopalvelut	5 358 025,44				
770 Pelastuslaitos palvelujen yht.	39 982,86	5 653 094,67			
800 Ympäristöterveydenhuolto	5 443 581,89	5 443 581,89	800 Ympäristöterveydenhuolto	5 137 355,36	5 137 355,36
900 Tiedonhallinta ja hallintopalvelut	27 065,56				
910 Hallintopalvelut	0,00		910 Hallintopalvelut	53 246,32	
917 Valvontapalvelut	4 056,00				
920 Tukipalvelut	749 886,26		920 Tukipalvelut	83 835,76	
927 Hankinta ja logistiikkapalvelu	309 291,59		927 Hankinta ja logistiikkapalvelu	781 767,85	
930 Henkilöstöpalvelut	2 990 820,39		930 Henkilöstöasiantuntijapalvelut	2 055 822,42	
940 Konsernipalvelujen yhteiset	3 389 109,12		940 Henkilöstövoimavarat	521 354,08	
950 Kehittämispalvelut	4 180 535,35				
952 Kehittämispalvelut	0,00		952 Kehittämispalvelut	7 060 297,52	
960 Talouspalvelut	147 323,36		960 Talouspalvelut	158 326,10	
961 ICT-palvelut	759 145,68		961 Digitaaliset palvelut	2 820 854,79	
970 Toimitilapalvelut	13 568 322,46		970 Tekniset palvelut	12 339 870,77	
990 Hyvinvointialueen hallinto	-162 016,00	25 963 539,77	990 Hyvinvointialueen hallinto	4 359 444,96	30 234 820,57
	127 626 196,33	127 626 196,33		125 211 002,96	125 211 002,96

Liitetieto 7.) Valtion rahoitus

	PK Hyvinvointialue 2024	PK Hyvinvointialue 2023
Sosiaali ja terveyshuollon tehtävien rahoitus	763 516 380,73	739 797 301,00
Pelastustoimen tehtävien rahoitus	16 465 417,36	16 312 895,00
Valtion rahoitus yhteensä	779 981 798,09	756 110 196,00

Liitetieto 8.) Palvelujen ostojen erittely

	PK Hyvinvointialue 2024	PK Hyvinvointialue 2023
Asiakaspalvelujen ostot	207 172 891,17	175 546 998,36
Muiden palvelujen ostot	152 166 516,33	153 146 444,59
Hyvinvointialueen palvelujen ostot yhteensä	359 339 407,50	328 693 442,95

Liitetieto 9.) Valtuustoryhmille annetut tuet

	PK Hyvinvointialue 2024	PK Hyvinvointialue 2023
Savo-Karjalan Sosiaalidemokraatit ry	27 165,24	16 431,33
Savo-Karjalan Kokoomus ry	20 000,00	20 000,00
Keskustan Pohjois-Karjalan Piiri ry	46 942,44	46 574,40
Savo-Karjalan vasemmisto ry	11 145,58	11 670,77
Savo-Karjalan Vihreät ry	7 274,73	6 914,79
Suomen Kristillisdemokraattien Pohjois-Karjalan piiri ry	4 040,69	4 072,22
Valtuustoryhmille annetut tuet yhteensä	116 568,68	105 663,51

Liitetieto 10.) Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Aluehallitus 30.11.2023 § 270

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista hyvinvointialueen tilinpäätöksessä

Arvioidut poistoajat sekä poistomenetelmät ovat:

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen poistosuunnitelma 1.1.2024 alkaen

PYSYVÄT VASTAAVAT	HVA poisto aika, tasapoisto
Aineettomat hyödykkeet	
Aineettoma oikeudet	
Tietokoneohjelmistojen lisenssimaksut	
tietokoneohjelmistojen lisenssimaksut 10 000 - 300 000	2
tietokoneohjelmistojen lisenssimaksut 300 001 - 1 000 000	5
tietokoneohjelmistojen lisenssimaksut 1 000 000 ->	12
Konserniliikearvo	10
Muut pitkävaikutteiset menot	
Muut pitkävaikutteiset menot	5
Kehittämismenot	2
Tietokoneohjelmistot (pl. Lisenssimaksut)	
tietokoneohjelmistot 10 000 - 300 000	2
tietokoneohjelmistot 300 001 - 1 000 000	5
tietokoneohjelmistot 1 000 000 ->	12
Osake- ja vuokrahuoneistojen peruserämenot	Vuokrasopimuksen kesto aika, enintään 10 vuotta
Aineelliset hyödykkeet	
Maa- ja vesialueet	Ei poistoaikaa
Kiinteistöjen liittymismaksut	Ei poistoaikaa
Kiinteistöjen vuokraoikeudet ja niihin liittyvät liittymismaksut	Ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat	
Asuinrakennukset	30
Uudisrakentaminen	
uudisrakentaminen, sairaalakiinteistöt	30
uudisrakentaminen, muut sote-kiinteistöt	24
uudisrakentaminen, vapaa-ajanrakennukset	24
Laajennus rakentaminen	
laajennus rakentaminen, sairaalakiinteistöt	30
laajennus rakentaminen, , muut sote-kiinteistöt	24
laajennus rakentaminen, , vapaa-ajanrakennukset	24
Korjausrakentaminen	
korjausrakentaminen, sairaalakiinteistöt	24
korjausrakentaminen, muut sote-kiinteistöt	18
korjausrakentaminen, vapaa-ajanrakennukset	12
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Kadut, tiet, torit ja puistot	18
Muut maa- ja vesirakenteet	18
Vedenjakeluverkko, viemäriverkko	20
Kaukolämpöverkko	20
Puhelinverkko	15
ICT-verkko	15
Muut putki- ja kaapeliverkot	18
Muuntoasemat	18
Varavoimaimitteistot	12
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	12
Koneet ja kalusto	
Rautaiset alukset, veneet ja alukset	18
Kuljetusvälineet	5
Raskaat koneet	12
Ambulanssit	4
Muut työkoneet	6
Tietokonelaitteet (ICT-laitteet)	4
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet 10 000 - 300 000	6
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet 300 001 - 600 000	8
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet 600 000 ->	12
Muut laitteet ja kalusteet	4
Ensikertakalustaminen > 500 000	5
Muut aineelliset hyödykkeet	
Luonnonvarat	Käytön mukaan
Taide- ja arvoesineet	Ei poistoaikaa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Ei poistoaikaa
Pysyvien vastaavien sijoitukset	
Osakkuusyhteisöosuudet	
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	Ei poistoaikaa
Yhteisöyhteisöosakkeet ja -osuudet	Ei poistoaikaa
Muut osakkeet ja osuudet	Ei poistoaikaa
Osakkeet ja osuudet	
Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöissä	Ei poistoaikaa
Asunto-osakkeet tytäryhteisöissä	Ei poistoaikaa
Hyvinvointiyhtymäosuudet	Ei poistoaikaa
Liikelaitosten peruspääomaosuudet	Ei poistoaikaa
Muiden taseyksiköiden peruspääomaosuudet	Ei poistoaikaa
Muut osakkeet ja osuudet	Ei poistoaikaa
Muut asunto-osakkeet	Ei poistoaikaa
Osakkeiden ja osuuksien arvonnkorotukset	Ei poistoaikaa

Hyödykkeen poisto aika määritellään hyödykkeen taloudellisesta pito ajasta.

Liitetieto 11.) Pakollisten varausten muutokset

	Konserni 2024	PK Hyvinvointialue 2024	Konserni 2023	PK Hyvinvointialue 2023
Eläkevastuuvaraus 1.1	92 674,16	92 674,16	104 776,76	104 776,76
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	-7 326,72	-7 326,72	-12 102,60	-12 102,60
Eläkevastuuvaraus 31.12.	85 347,44	85 347,44	92 674,16	92 674,16
Potilasvahinkovastuuvaraus 1.1.	4 427 977,00	4 427 977,00	4 840 647,00	4 840 647,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	-507 279,00	-507 279,00	-412 670,00	-412 670,00
Potilasvahinkovastuuvaraus 31.12	3 920 698,00	3 920 698,00	4 427 977,00	4 427 977,00
Palkkaharmonisointi 1.1.	1 899 578,36	1 899 578,36	24 112 008,00	24 112 008,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	60 162,88	60 162,88
Vähennykset tilikaudella	-1 899 578,36	-1 899 578,36	-22 272 592,52	-22 272 592,52
Palkkaharmonisointi 31.12.	0,00	0,00	1 899 578,36	1 899 578,36
Ruokakulj.palvelu/Polkka Oy 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	65 000,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Ruokakulj.palvelu/Polkka Oy 1.1.	65 000,00	0,00	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset yhteensä	4 071 045,44	4 006 045,44	6 420 229,52	6 420 229,52

Liitetieto 12.) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Konserni 2024	PK Hyvinvointialue 2024	Konserni 2023	PK Hyvinvointialue 2023
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	0,00	0,00	0,00	0,00
Rakennusten luovutusvoitot	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut luovutusvoitot	51 288,14	51 288,14	55 214,43	55 214,43
Luovutusvoitot yhteensä	51 288,14	51 288,14	55 214,43	55 214,43
Muut toimintakulut				
X kiinteistön luovutustappiot	8 143,11	8 143,11	0,00	0,00
Luovutustappiot yhteensä	8 143,11	8 143,11	0,00	0,00

Liitetieto 13.) Yhteismäärät (olennaiset) muihin rahoitustuottoihin sisältyvistä tuotoista, jotka on saatu osuuksista muissa yhteisöissä
Ei ole tietoja

Liitetieto 14.) Erittely poistoeron muutoksista

	PK Hyvinvointialue 2024	PK Hyvinvointialue 2023
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	-26 206,41	-335 184,85
Suunnitelman mukaisten poistojen ja verotuspoistojen erotus (-/+)	0,00	0,00
Suunnitelman mukaisten poistojen ja verotuspoistojen erotus (-/+)	0,00	0,00
ISLABin palautus	0,00	-406 171,71
Poistoeron muutokset yhteensä	-26 206,41	-741 356,56

5.3 TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

5.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 15.) Kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset

Ei ole tietoja

Liitetieto 16.) Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue

	Aineettomat hyödykkeet				Aineelliset hyödykkeet					Ennakkomaksut ja	Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkä- vaik. menot	Ennako- maksut	Yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rak. ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineell. hyödykkeet	keskeneräiset hankinnat	
Poistamaton hankintameno 1.1.	2 522 719,31	505 034,53	0,00	3 027 753,84	3 639 447,92	138 293 359,31	2 286 714,70	23 838 062,45	0,00	22 885 443,69	190 943 018,07
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	368 042,92	0,00	368 042,92	0,00	7 593 890,07	14 798,32	10 635 778,34	0,00	6 332 595,06	24 577 061,79
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-21 927,00	0,00	0,00	-21 927,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-7 456,15	0,00	0,00	-7 456,15
Siirrot erien välillä	-2 441 330,72	2 622 281,94	0,00	180 951,22	0,00	19 416 995,15	0,00	199 285,12	0,00	-19 797 231,49	0,00
Tilikauden poisto	-81 388,59	-484 459,97	0,00	-565 848,56	0,00	-7 639 710,38	-298 270,92	-6 583 430,42	0,00	0,00	-14 521 411,72
Arvonlenn. ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-1 621 376,01	-1 621 376,01
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	3 010 899,42	0,00	3 010 899,42	3 639 447,92	157 664 534,15	2 003 242,10	28 060 312,34	0,00	7 799 431,25	199 166 967,76
											0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	3 010 899,42	0,00	3 010 899,42	3 639 447,92	157 664 534,15	2 003 242,10	28 060 312,34	0,00	7 799 421,25	199 166 957,76
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10,00	10,00
Erittely olennaisista lisäpoistoista	0,00	0,00			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Projekti 5371 APTJ-käyttöönotto (Asteri)										-1 150 213,00	
Projekti 5901 UNA-käyttöönotto										-463 461,00	
Projekti 5371 Nolja kantie 1										-7 701,00	
Erittely olennaisista arvonalentumiset	0,00	0,00			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-1 621 375,00	0,00

Maa- ja vesialueet erittely

	PK Hyvinvointialue 2024	PK Hyvinvointialue 2023
Maa- ja vesialueet		
Kiinteistöjen liittymismaksut	0,00	0,00
Muut maa- ja vesialueet	3 639 447,92	3 639 447,92
Maa- ja vesialueet yhteensä	3 639 447,92	3 639 447,92

	Osakkeet ja osuudet					Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				
	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Hyvinvointi- yhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	JVK-laina saamiset	Saamiset konserni- yhteisöt	Saamiset hyv.- yhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	3 554 017,90	301 000,00	548 646,10	4 652 797,21	9 056 461,21	0,00	28 600,00	0,00	25 158,90	53 758,90
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	-35 210,11	-35 210,11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	3 554 017,90	301 000,00	548 646,10	4 617 587,10	9 021 251,10	0,00	28 600,00	0,00	25 158,90	53 758,90
										0,00
Arvonlennukset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 554 017,90	301 000,00	548 646,10	4 617 587,10	9 021 251,10	0,00	28 600,00	0,00	25 158,90	53 758,90
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Liitetieto 17-20.) Omistukset muissa yhteisöissä

	Y-tunnus	Hyvinvointialueen omistus- osuus-%	Konsernin omistus- osuus-%	Hyvinvointialue konsernin osuus, €		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta / tappiosta
Tytäryhteisöt						
Kiinteistö Oy Paiholankoski	0169077-9	57,10	57,10	8 398,58	125 209,84	0,47
Siun Työterveys Oy	2950539-5	99,91	99,91	1 986 758,29	930 945,37	4 350,39
Polkka Pohjois-Karjalan tukipalvelut Oy	2775939-1	60,00	60,00	1 569 652,87	5 402 592,59	1 063 556,94
Tikkamäen Palvelut Oy	1798809-4	100,00	100,00	108 449,06	20 393 729,56	13 473,81
Kiinteistö Oy Tikkamäen vuokratalot	0350063-3	100,00	100,00	57 541,36	70 752,75	0,00
Siun säätiö sr	2821061-6	100,00	100,00	848 338,99	1 592,53	-603,17
Hyvinvointiyhtymät						
ISLAB hyvinvointiyhtymä	2126106-6	17,49	17,49	1 754 456,52	1 641 900,58	-209 704,68
Osakkuusyhtiöt						
Järvi-Suomen Terveys Oy	3180984-9	25,00	25,00	229 393,63	171 392,11	-87 546,49
Valtion ja hyvinvointialueiden yhteiset yhtiöt						
Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy	3324881-1	4,16				

Liitetieto 21.) Saamisten erittely	PK Hyvinvointialue 2024		PK Hyvinvointialue 2023	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	96 820,87	0,00	123 642,22
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	465 331,56	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	312 679,21	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	874 831,64	0,00	123 642,22
Saamiset hyvinvointiyhtymä, joissa hyv.alue on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	97 813,66	0,00	47 241,70
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	97 813,66	0,00	47 241,70
Saamiset osakkuus- ja muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamiset muilta				
Myyntisaamiset	0,00	19 556 941,99	0,00	12 817 098,97
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	6 832 092,61	0,00	7 111 784,60
Siirtosaamiset	0,00	10 894 777,59	0,00	82 083 423,49
Yhteensä	0,00	37 283 812,19	0,00	102 012 307,06
Saamiset yhteensä	0,00	38 256 457,49	0,00	102 183 190,98

Liitetieto 22.) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Lyhytaikaiset siirtosaamiset	Konserni 2024		Konserni 2023	
	PK Hyvinvointialue 2024		PK Hyvinvointialue 2023	
Tulojäämät				
Ely-keskus, pakolaishuollot	1 255 889,99	1 255 889,99	160 256,23	160 256,23
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	2 748 443,83	2 748 443,83	2 407 421,37	2 407 421,37
Potilasvakuutuskeskus, potilasvakuutus	771 917,00	771 917,00	428 275,00	428 275,00
Vaana/palvelusetelit (aik. Smartum)	0,00	0,00	14 999 174,48	14 999 174,48
Erikoistuvien lääkäreiden koul.saatavat erityisvaltionos. (EVOT)	467 908,00	467 908,00	582 947,03	582 947,03
Hankkeiden jaksotukset	3 947 372,65	3 947 372,65	5 315 496,90	5 315 496,90
Ent. jäsenkunnat/palkkaharmonisointi	0,00	0,00	24 112 008,00	24 112 008,00
Koulutuskorvaukset	307 710,88	307 710,88	272 170,37	272 170,37
Valtiovarainministeriö	0,00	0,00	33 222 114,39	33 222 114,39
Tikkamäen palvelut tulojaksotus	312 495,00	312 495,00		
Ely maahanmuuttokorvaus 2024	94 975,68	94 975,68		
Ely kotokunta	170 592,55	170 592,55		
Sotainv. Tasaus 2024	125 415,17	125 415,17		
Maksuliikennekorvaus 2024	309 243,20	309 243,20		
epassi Payments Oy	249 779,32	249 779,32		
THL/Turvakoti TP 2024 jaksotus	65 834,00	65 834,00		
YMP tasauslasku 2024	184 917,39	184 917,39		
Muut tulojäämät	203 845,31	194 962,14	899 578,94	583 559,72
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	11 216 339,97	11 207 456,80	82 399 442,71	82 083 423,49

5.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 23.) Oman pääoman erittely

	Konserni 2024	PK Hyvinvointialue 2024	Konserni 2023	PK Hyvinvointialue 2023
Peruspääoma 1.1.	28 629 731,03	28 629 731,03	28 629 731,03	29 487 459,64
Lisäys, kirjaukset alkusaldoista Polkalle siirtyvät kalusto	0,00	0,00	0,00	17 370,58
Vähennys, kirjaukset alkusaldoista HVA:lle siirr. henk. lpv	0,00	0,00	0,00	-144 629,75
Vähennys, Polkalle siirr. henk. lpv	0,00	0,00	0,00	-730 469,44
Peruspääoma 31.12.	28 629 731,03	28 629 731,03	28 629 731,03	28 629 731,03
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma 1.1.	50 000,00	0,00	50 000,00	0,00
Lisäys	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennys	0,00	0,00	0,00	0,00
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma 31.12.	50 000,00	0,00	50 000,00	0,00
Muut omat rahastot 1.1.	505 810,28	504 563,78	504 563,78	504 563,78
Lisäys	0,00	0,00	1 246,50	0,00
Vähennys	-1 785,77	0,00	0,00	0,00
Muut omat rahastot 31.12.	504 024,51	504 563,78	505 810,28	504 563,78
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	-23 962 129,29	-23 896 407,03	-1 228 240,35	-1 228 240,35
Tytäryhteisöt	2 616 486,75		2 621 430,32	
Eliminoinnit	1 393 391,79		1 896 252,00	
Ed. vuosien vähemistöosuuden oikaisu	-391 705,94			
Yhteensä	-20 343 956,69		3 289 441,97	
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-45 285 367,51	-46 199 608,51	-23 084 752,56	-22 668 166,68
Oma pääoma yhteensä	-36 445 568,66	-40 961 720,73	9 390 230,72	5 237 887,78
Kertynyt yli/alijäämä 31.12., jossa on huomioitu tuloksenjärjestelyerät		PK Hyvinvointialue 2024		PK Hyvinvointialue 2023
Kertynyt yli/alijäämä 31.12.		-23 896 407,03		-1 228 240,35
Tilikauden yli/alijäämä		-46 199 608,51		-22 668 166,68
Rahastot		504 563,78		504 563,78
Kertynyt poistoero		362 285,30		388 491,71
Kattamaton alijäämä		-69 229 166,46		-23 003 351,54

Liitetieto 24.) Erittely poistoerosta

	PK Hyvinvointialue 2024	PK Hyvinvointialue 2023
Investointivararakukseen liittyvä poistoero	362 285,30	388 491,71
Verotuspoistoihin liittyvä poistoero	0,00	0,00
Poistoero yhteensä	362 285,30	388 491,71

Liitetieto 25.) Pitkäaikaiset velat

Tarkoitetaan velkoja, jotka erääntyvät 1.1.2030 tai sen jälkeen.

	PK Hyvinvointialue 2024	PK Hyvinvointialue 2023
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	134 534 552,88	119 171 852,40
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muita luononantajilta	0,00	0,00
Saadut ennakot	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00
Muut velat	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00
Pitkäaikaiset velat	134 534 552,88	119 171 852,40

Liitetieto 26.) Erittely liikkeeseen lasketuista joukkovelkakirjalainoista

Ei tietoja

Liitetieto 27.) Pakolliset varaukset

	Konserni 2024	PK Hyvinvointialue 2024	Konserni 2023	PK Hyvinvointialue 2023
Muut pakolliset varaukset				
Eläkevastuuvaraus	85 347,44	85 347,44	92 674,16	92 674,16
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu (ky)	3 920 698,00	3 920 698,00	4 427 977,00	4 427 977,00
Palkkaharmonisointi	0,00	0,00	1 899 578,36	1 899 578,36
Ruokapalvelukulj./Polkka OY	65 000,00			
Muut pakolliset varaukset yhteensä	4 071 045,44	4 006 045,44	6 420 229,52	6 420 229,52

Liitetieto 28.) Vieras pääoma	PK Hyvinvointialue	PK Hyvinvointialue	PK Hyvinvointialue	PK Hyvinvointialue
	2024	2024	2023	2023
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	198 591 445,96	16 241 145,52	177 482 591,48	14 666 145,52
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00	0,00	0,00
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	0,00	302 002,08	0,00	3 152 034,68
Muut velat	0,00	14 008 776,58	0,00	9 179 199,22
Yhteensä	0,00	14 310 778,66	0,00	12 331 233,90
Velat hyvinvointiyhtymältä				
Ostovelat	0,00	1 291 706,90	0,00	1 375 183,00
Yhteensä	0,00	1 291 706,90	0,00	1 375 183,00
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisyyksille				
Ostovelat	0,00	374 372,40	0,00	144 069,21
Yhteensä	0,00	374 372,40	0,00	144 069,21
Velat muille				
Ostovelat	0,00	35 898 728,69	0,00	34 883 170,33
Muut velat	0,00	14 431 987,59	0,00	42 031 442,78
Siirtovelat	0,00	86 346 910,12	0,00	88 680 256,88
Yhteensä	0,00	136 677 626,40	0,00	165 594 869,99
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	198 591 445,96	168 895 629,88	177 482 591,48	194 111 501,62
Vieras pääoma yhteensä	367 487 075,84		371 594 093,10	

Liitetieto 29.) ei luotollisen sekkitilin limiitti 31.12.

Ei tietoja

Liitetieto 30.) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni 2024	PK Hyvinvointialue 2024	Konserni 2023	PK Hyvinvointialue 2023
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Menojäämät				
Korkojaksotukset	824 529,78	824 529,78	885 181,21	885 181,21
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	58 731 606,63	58 731 606,63	64 151 018,39	59 400 196,75
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	11 109 791,40	11 109 791,40	0,00	17 857 510,76
Potilasvakuutuskeskus, potilasvakuutus	639 750,20	639 750,20	1 021 080,00	1 021 080,00
Valtioavustus, toim. vak. ja keh.	3 342 702,43	3 342 702,43	6 701 270,36	6 701 270,36
ICT-muutoshanke projekti 9970	0,00	0,00	636 363,68	636 363,68
Valtiokonttori/rintamaveteraanit tasaus 2024	1 146 029,97	1 146 029,97	852 174,79	852 174,79
Tulojaksotus projekti 9588	135 621,81	135 621,81		
Tulojaksotus prpjekti 9622	140 488,44	140 488,44		
Tulojaksotus prpjekti 9623	81 466,85	81 466,85		
Menojäämäpalkat	6 760 021,56	6 760 021,56		
Sitoutumislisä anast. ja leikk.henk. 2024	111 749,67	111 749,67		
Helmikuu 2025 pros.palkalisä KT	861 949,40	861 949,40		
Protcetor ennakkotieto aj. 01/21-03/21	221 102,24	221 102,24		
Tapaturmavak. tasaus 2024	960 000,00	960 000,00		
Muut menojäämät	7 961 421,57	1 280 099,74	21 025 790,39	1 326 479,33
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	93 028 231,95	86 346 910,12	95 272 878,82	88 680 256,88

5.4 VAKUUKSIA, VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetieto 31.) Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

	Konserni 2024	Konserni 2023
Lainat julkisyhteisöiltä (Koy Paiholankoski)	149 807,98	179 616,18
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	526 094,83	526 094,83
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	526 094,83	526 094,83

Liitetiedot 32-34.)

Ei ole tietoja

Liitetieto 35.) Vuokravastuut

	Konserni 2024	PK Hyvinvointialue 2024	Konserni 2023	PK Hyvinvointialue 2023
Vuokravastuut yhteensä	108 069 260,07	113 109 100,14	89 933 799,25	98 666 379,58
Vuokravastuut yhteensä	96 188 731,85	105 229 584,19	84 268 753,58	93 296 658,09
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	3 411 813,52	30 587 524,78	29 802 487,58	25 700 802,78
Vuokravastuut yhteensä	687 385,98			
Koneet ja laitteet yhteensä	605 191,00			
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	82 194,98			
Leasingvastuut yhteensä, koneet ja laitteet	11 193 142,24	7 879 515,95	5 665 045,67	5 369 721,49
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	8 043 275,48	3 066 065,40	2 153 324,00	2 030 757,96
- myöhemmin maksettavat	3 149 866,76	4 813 450,55	3 511 721,67	3 338 963,53

Korttivastuut

Yrityskorttivastuut	33 166,56	33 166,56	25 937,17	25 937,17
---------------------	-----------	-----------	-----------	-----------

Liitetieto 36-37.) Vastuusitoumukset

Takaukset saman konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

	PK Hyvinvointialue 2024	PK Hyvinvointialue 2023
Kiinteistö Oy Paiholankoski		
Alkuperäinen pääoma	277 510,08	277 510,08
Jäljellä oleva pääoma	5 808,19	11 616,39
Kuntayhtymän osuus 57 %	3 310,67	6 621,34
Tikkamäen Palvelut Oy		
Alkuperäinen pääoma	34 200 000,00	34 200 000,00
Jäljellä oleva pääoma	19 832 590,25	21 147 291,81
Yhteensä	19 835 900,92	21 153 913,15

	Konserni 2024	PK Hyvinvointialue 2024	Konserni 2023	PK Hyvinvointialue 2023
Takaukset muiden puolesta				
Sakupe Oy				
Alkuperäinen pääoma	4 000 000,00	4 000 000,00	4 000 000,00	4 000 000,00
Jäljellä oleva pääoma	3 180 000,00	3 180 000,00	3 400 000,00	3 400 000,00

Liitetieto 38.) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Muut vastuut	Konserni 2024	PK Hyvinvointialue 2024	Konserni 2023	PK Hyvinvointialue 2023
Arvonlisäveron palautusvastuu	567 008,28	567 008,28	1 073 436,36	1 073 436,36
Kiinteistöinvestointien arvonlisäveron palautusvastuu	3 392 909,04	3 392 909,04	3 675 658,31	3 675 658,31
Muut sopimukset, esim. yhteistyö ja kumppanuusopimukset (Islab)				
Yhteensä	962 428,52		1 629 256,10	
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	729 467,06		824 204,28	

Valtionavustuksiin ja kehittämisprojektien rahoitukseen liittyvä palautusvastuu

Valtionavustusta ja projektirahoitusta saatu esimerkiksi rahoittajatahoilta Itla, STM, Aluekehitysrahasto (EAKR)

STM/EU, KEVA, STEA, ESR, Sitra, Euroopan maaseuturahasto, THL ja Ympäristöministeriö.

Rahoituksiin liittyy palautusvastuita. Palauttamattomat
realisoituneet palautusvastuut esitetään taseen siirtovelloissa.

Koronvaihtosopimukset	Konserni 2024	PK Hyvinvointialue 2024	Konserni 2023	PK Hyvinvointialue 2023
Koronvaihtosopimus	Sopimusnumero vaihtunut HVA	1858069/2994604	1858069/2994604	
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)		Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus	
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo		1 250 000,00	1 250 000,00	
Sopimuksen eräpäivä		25.5.2026	25.5.2026	
Vaihtuva korko		4,062	4,062	
Kiinteä korko		1,850	1,850	
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)		22 277,00	22 277,00	
Koronvaihtosopimus	1858069/4645259	1858069/4645259		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	750 000,00	750 000,00		
Sopimuksen eräpäivä	25.5.2026	25.5.2026		
Vaihtuva korko	2,778	2,778		
Kiinteä korko	1,85	1,85		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	4 227,00	4 227,00		
Koronvaihtosopimus	12660031	12660031	12660031	12660031
	Kumoa Nordean	Kumoa Nordean	Kumoa Nordean	Kumoa Nordean
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	koronvaihtosopimuksen	koronvaihtosopimuksen	koronvaihtosopimuksen	koronvaihtosopimuksen
	1858069/4645259	1858069/4645259	1858069/2294604	1858069/2294604
	kassavaikutuksen	kassavaikutuksen	kassavaikutuksen	kassavaikutuksen
	sekä markkina-arvon	sekä markkina-arvon	sekä markkina-arvon	sekä markkina-arvon
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	750 000,00	750 000,00	1 250 000,00	1 250 000,00
Sopimuksen eräpäivä	25.5.2026	25.5.2026	25.5.2026	25.5.2026
Kiinteä korko				
Vaihtuva korko				
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-4 156,67	-4 156,67	-22 227,08	-22 227,08
Koronvaihtosopimus			1824614/2904893	1824614/2904893
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)			Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo			1 000 007,00	1 000 007,00
Sopimuksen eräpäivä			27.10.2026	27.10.2026
Vaihtuva korko			4,092	4,092
Kiinteä korko			1,850	1,850
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)			19 846,00	19 846,00
Koronvaihtosopimus	1824614/4645241	1824614/4645241		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	666 674,00	666 674,00		
Sopimuksen eräpäivä	27.10.2026	27.10.2026		
Vaihtuva korko	2,92	2,92		
Kiinteä korko	1,85	1,85		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	4 653,00	4 653,00		
Koronvaihtosopimus	12660023	12660023	12660023	12660023
	Kumoa Nordean	Kumoa Nordean	Kumoa Nordean	Kumoa Nordean
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	koronvaihtosopimuksen	koronvaihtosopimuksen	koronvaihtosopimuksen	koronvaihtosopimuksen
	1824614/4645241	1824614/4645241	1824614/2904893	1824614/2904893
	kassavaikutuksen	kassavaikutuksen	kassavaikutuksen	kassavaikutuksen
	sekä markkina-arvon	sekä markkina-arvon	sekä markkina-arvon	sekä markkina-arvon
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	666 673,95	666 673,95	1 000 007,29	1 000 007,29
Sopimuksen alkupäivä	27.4.2020	27.4.2020	27.4.2020	27.4.2020
Sopimuksen eräpäivä	27.10.2026	27.10.2026	27.10.2026	27.10.2026
Vaihtuva korko				
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-4 548,27	-4 548,27	-19 813,84	-19 813,84
Koronvaihtosopimus			1858036/2994564	1858036/2994564
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)			Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo			1 225 000,00	1 225 000,00
Sopimuksen eräpäivä			12.8.2027	12.8.2027
Vaihtuva korko			3,937	3,937
Kiinteä korko			1,850	1,850
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)			31 595,00	31 595,00

Koronvaihtosopimus	1858036/4645257	1858036/4645257		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	1 050 000,00	1 050 000,00		
Sopimuksen eräpäivä	12.8.2027	12.8.2027		
Vaihtuva korko	3,488	3,488		
Kiinteä korko	1,85	1,85		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	14 266,00	14 266,00		
Koronvaihtosopimus	12660041	12660041	12660041	12660041
	Kumoa Nordean	Kumoa Nordean	Kumoa Nordean	Kumoa Nordean
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	koronvaihtosopimuksen	koronvaihtosopimuksen	koronvaihtosopimuksen	koronvaihtosopimuksen
	1858036/4645257	1858036/4645257	1858036/2994564	1858036/2994564
	kassavaikutuksen	kassavaikutuksen	kassavaikutuksen	kassavaikutuksen
	sekä markkina-arvon	sekä markkina-arvon	sekä markkina-arvon	sekä markkina-arvon
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	1 050 000,00	1 050 000,00	1 225 000,00	1 225 000,00
Sopimuksen eräpäivä	12.8.2027	12.8.2027	12.8.2027	12.8.2027
Kiinteä korko				
Vaihtuva korko				
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-13 839,46	-13 839,46	-31 691,68	-31 691,68
Koronvaihtosopimus			1824615/2904894	1824615/2904894
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)			Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo			800 000,00	800 000,00
Sopimuksen eräpäivä			13.8.2027	13.8.2027
Vaihtuva korko			3,937	3,937
Kiinteä korko			1,850	1,850
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)			18 817,00	18 817,00
Koronvaihtosopimus	1824615/4645243	1824615/4645243		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	600 000,00	600 000,00		
Sopimuksen eräpäivä	13.8.2027	13.8.2027		
Vaihtuva korko	3,437	3,437		
Kiinteä korko	1,85	1,85		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	7 057,00	7 057,00		
Koronvaihtosopimus	12660021	12660021	12660021	12660021
	Kumoa Nordean	Kumoa Nordean	Kumoa Nordean	Kumoa Nordean
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	koronvaihtosopimuksen	koronvaihtosopimuksen	koronvaihtosopimuksen	koronvaihtosopimuksen
	1824615/4645243	1824615/4645243	1824615/2904894	1824615/2904894
	kassavaikutuksen	kassavaikutuksen	kassavaikutuksen	kassavaikutuksen
	sekä markkina-arvon	sekä markkina-arvon	sekä markkina-arvon	sekä markkina-arvon
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	600 000,00	600 000,00	800 000,00	800 000,00
Sopimuksen alkamispäivä	13.2.2020	13.2.2020	13.2.2020	13.2.2020
Sopimuksen eräpäivä	13.8.2027	13.8.2027	13.8.2027	13.8.2027
Kiinteä korko				
Vaihtuva korko				
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-6 883,81	-6 883,81	-18 868,92	-18 868,92
Koronvaihtosopimus			1824621/2904900	1824621/2904900
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)			Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo			3 150 005,00	3 150 005,00
Sopimuksen eräpäivä			24.9.2027	24.9.2027
Vaihtuva korko			3,916	3,916
Kiinteä korko			1,85	1,85
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)			52 229,00	52 229,00
Koronvaihtosopimus	1824621/4645253	1824621/4645253		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 683 338,00	2 683 338,00		
Sopimuksen eräpäivä	24.9.2027	24.9.2027		
Vaihtuva korko	2,731	2,731		
Kiinteä korko	1,85	1,85		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	15 355,00	15 355,00		

Koronvaihtosopimus	12659910	12659910	12659910	12659910
	Kumoaa Nordean	Kumoaa Nordean	Kumoaa Nordean	Kumoaa Nordean
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	koronvaihtosopimuksen 1824621/4645253 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon	koronvaihtosopimuksen 1824621/4645253 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon	koronvaihtosopimuksen 1824621/2904900 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon	koronvaihtosopimuksen 1824621/2904900 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 683 337,90	2 683 337,90	3 150 004,58	3 150 004,58
Sopimuksen eräpäivä	24.9.2027	24.9.2027	24.9.2027	24.9.2027
Kiinteä korko				
Vaihtuva korko				
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-14 949,05	-14 949,05	-52 458,09	-52 458,09
Koronvaihtosopimus			1824617/2904896	1824617/2904896
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)			Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo			1 900 000,00	1 900 000,00
Sopimuksen eräpäivä			18.10.2027	18.10.2027
Vaihtuva korko			3,985	3,985
Kiinteä korko			1,85	1,85
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)			36 760,00	36 760,00
Koronvaihtosopimus	1824617/4645245	1824617/4645245		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	1 500 000,00	1 500 000,00		
Sopimuksen eräpäivä	18.10.2027	18.10.2027		
Vaihtuva korko	3,215	3,215		
Kiinteä korko	1,85	1,85		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	11 629,00	11 629,00		
Koronvaihtosopimus	12659934	12659934	12659934	12659934
	Kumoaa Nordean	Kumoaa Nordean	Kumoaa Nordean	Kumoaa Nordean
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	koronvaihtosopimuksen 1824617/4645245 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon	koronvaihtosopimuksen 1824617/4645245 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon	koronvaihtosopimuksen 1824617/2904896 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon	koronvaihtosopimuksen 1824617/2904896 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	1 500 000,00	1 500 000,00	1 900 000,00	1 900 000,00
Sopimuksen eräpäivä	17.10.2027	17.10.2027	17.10.2027	17.10.2027
Kiinteä korko				
Vaihtuva korko				
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-11 405,90	-11 405,90	-37 203,01	-37 203,01
Koronvaihtosopimus			1824618/2904897	1824618/2904897
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)			Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo			1 666 671,00	1 666 671,00
Sopimuksen eräpäivä			18.10.2027	18.10.2027
Vaihtuva korko			4,121	4,121
Kiinteä korko			1,85	1,85
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)			37 794,00	37 794,00
Koronvaihtosopimus	1824618/4645247	1824618/4645247		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	1 333 338,00	1 333 338,00		
Sopimuksen eräpäivä	18.10.2027	18.10.2027		
Vaihtuva korko	3,057	3,057		
Kiinteä korko	1,85	1,85		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	12 905,00	12 905,00		
Koronvaihtosopimus	12659933	12659933	12659933	12659933
	Kumoaa Nordean	Kumoaa Nordean	Kumoaa Nordean	Kumoaa Nordean
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	koronvaihtosopimuksen 1824618/4645247 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon	koronvaihtosopimuksen 1824618/4645247 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon	koronvaihtosopimuksen 1824618/2904897 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon	koronvaihtosopimuksen 1824618/2904897 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	1 333 337,95	1 333 337,95	1 666 671,29	1 666 671,29
Sopimuksen eräpäivä	17.10.2027	17.10.2027	17.10.2027	17.10.2027
Kiinteä korko				
Vaihtuva korko				
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-12 501,14	-12 501,14	-37 758,51	-37 758,51
Koronvaihtosopimus			1824620/2904899	1824620/2904899
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)			Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo			1 740 000,00	1 740 000,00
Sopimuksen eräpäivä			18.10.2027	18.10.2027
Vaihtuva korko			3,958	3,958
Kiinteä korko			1,85	1,85
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)			40 571,00	40 571,00

Koronvaihtosopimus		1824620/4645251	1824620/4645251		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)		Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo		1 450 000,00	1 450 000,00		
Sopimuksen eräpäivä		18.10.2027	18.10.2027		
Vaihtuva korko		3,057	3,057		
Kiinteä korko		1,85	1,85		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)		14 707,00	14 707,00		
Koronvaihtosopimus		12659927	12659927	12659927	12659927
		Kumoa Nordean	Kumoa Nordean	Kumoa Nordean	Kumoa Nordean
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)		koronvaihtosopimuksen	koronvaihtosopimuksen	koronvaihtosopimuksen	koronvaihtosopimuksen
		1824620/4645251	1824620/4645251	1824620/2904899	1824620/2904899
		kassavaikutuksen	kassavaikutuksen	kassavaikutuksen	kassavaikutuksen
		sekä markkina-arvon	sekä markkina-arvon	sekä markkina-arvon	sekä markkina-arvon
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo		1 450 000,00	1 450 000,00	1 740 000,00	1 740 000,00
Sopimuksen eräpäivä		17.10.2027	17.10.2027	17.10.2027	17.10.2027
Kiinteä korko					
Vaihtuva korko					
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)		-14 217,85	-14 217,85	-40 531,44	-40 531,44
Koronvaihtosopimus				1824619/2904898	1824619/2904898
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)				Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo				1 600 006,00	1 600 006,00
Sopimuksen eräpäivä				7.12.2027	7.12.2027
Vaihtuva korko				3,958	3,958
Kiinteä korko				1,85	1,85
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)				27 552,00	27 552,00
Koronvaihtosopimus		1824619/4645249	1824619/4645249		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)		Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo		1 333 340,00	1 333 340,00		
Sopimuksen eräpäivä		7.12.2027	7.12.2027		
Vaihtuva korko		2,881	2,881		
Kiinteä korko		1,85	1,85		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)		8 420,00	8 420,00		
Koronvaihtosopimus		12659929	12659929	12659929	12659929
		Kumoa Nordean	Kumoa Nordean	Kumoa Nordean	Kumoa Nordean
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)		koronvaihtosopimuksen	koronvaihtosopimuksen	koronvaihtosopimuksen	koronvaihtosopimuksen
		1824619/4645249	1824619/4645249	1824619/2904898	1824619/2904898
		kassavaikutuksen	kassavaikutuksen	kassavaikutuksen	kassavaikutuksen
		sekä markkina-arvon	sekä markkina-arvon	sekä markkina-arvon	sekä markkina-arvon
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo		1 333 340,00	1 333 340,00	1 600 006,00	1 600 006,00
Sopimuksen eräpäivä		7.12.2027	7.12.2027	7.12.2027	7.12.2027
Kiinteä korko					
Vaihtuva korko					
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)		-7 973,03	-7 973,03	-27 673,29	-27 673,29
Koronvaihtosopimus				1824622/2904901	1824622/2904901
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)				Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo				2 333 335,00	2 333 335,00
Sopimuksen eräpäivä				16.12.2027	16.12.2027
Vaihtuva korko				3,938	3,938
Kiinteä korko				1,85	1,85
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)				47 300,00	47 300,00
Koronvaihtosopimus		1824622/4645255	1824622/4645255		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)		Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo		2 000 002,00	2 000 002,00		
Sopimuksen eräpäivä		16.12.2027	16.12.2027		
Vaihtuva korko		2,656	2,656		
Kiinteä korko		1,85	1,85		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)		16 244,00	16 244,00		
Koronvaihtosopimus		12659893	12659893	12659893	12659893
		Kumoa Nordean	Kumoa Nordean	Kumoa Nordean	Kumoa Nordean
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)		koronvaihtosopimuksen	koronvaihtosopimuksen	koronvaihtosopimuksen	koronvaihtosopimuksen
		1824622/4645255	1824622/4645255	1824622/2904901	1824622/2904901
		kassavaikutuksen	kassavaikutuksen	kassavaikutuksen	kassavaikutuksen
		sekä markkina-arvon	sekä markkina-arvon	sekä markkina-arvon	sekä markkina-arvon
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo		2 000 001,95	2 000 001,95	2 333 335,29	2 333 335,29
Sopimuksen eräpäivä		16.12.2027	16.12.2027	16.12.2027	16.12.2027
Kiinteä korko					
Vaihtuva korko					
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)		-15 669,87	-15 669,87	-47 528,40	-47 528,40

Koronvaihtosopimus

Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)
 Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo
 Sopimuksen eräpäivä
 Vaihtuva korko
 Kiinteä korko
 Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)

1864789/3010842	1864789/3010842
Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus
1 395 920,00	1 395 920,00
30.12.2027	30.12.2027
3,925	3,925
1,85	1,85
22 582,00	22 582,00

Koronvaihtosopimus

Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)
 Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo
 Sopimuksen eräpäivä
 Vaihtuva korko
 Kiinteä korko
 Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)

1864789/4645261	1864789/4645261
Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus
1 085 716,00	1 085 716,00
30.12.2027	30.12.2027
2,715	2,715
1,85	1,85
5 813,00	5 813,00

Koronvaihtosopimus

Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)
 Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo
 Sopimuksen alkupäivä
 Sopimuksen eräpäivä
 Kiinteä korko
 Vaihtuva korko
 Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)

12660025	12660025	12660025	12660025
Kumoa Nordean koronvaihtosopimuksen	Kumoa Nordean koronvaihtosopimuksen	Kumoa Nordean koronvaihtosopimuksen	Kumoa Nordean koronvaihtosopimuksen
1864789/4645261	1864789/4645261	1824789/3010842	1824789/3010842
kassavaikutuksen sekä markkina-arvon	kassavaikutuksen sekä markkina-arvon	kassavaikutuksen sekä markkina-arvon	kassavaikutuksen sekä markkina-arvon
1 085 716,00	1 085 716,00	1 395 920,00	1 395 920,00
30.6.2020	30.6.2020	30.6.2020	30.6.2020
30.12.2027	30.12.2027	30.12.2027	30.12.2027
-5 520,47	-5 520,47	-22 655,54	-22 655,54

Koronvaihtosopimus	SIUNSOTE3	SIUNSOTE3	SIUNSOTE3	SIUNSOTE3
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Kynnyksellinen koronvaihtosopimus	Kynnyksellinen koronvaihtosopimus	Kynnyksellinen koronvaihtosopimus	Kynnyksellinen koronvaihtosopimus
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo			14 000 000,00	14 000 000,00
Sopimuksen alkupäivä			8.10.2020	8.10.2020
Sopimuksen eräpäivä			8.10.2030	8.10.2030
Vaihtuva korko				
Kiinteä korko				
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)			-1 296 264,09	-1 296 264,09
Koronvaihtosopimus	SIUNSOTE4	SIUNSOTE4	SIUNSOTE4	SIUNSOTE4
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Kynnyksellinen koronvaihtosopimus	Kynnyksellinen koronvaihtosopimus	Kynnyksellinen koronvaihtosopimus	Kynnyksellinen koronvaihtosopimus
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo			20 000 000,00	20 000 000,00
Sopimuksen alkupäivä			18.3.2021	18.3.2021
Sopimuksen eräpäivä			18.3.2031	18.3.2031
Vaihtuva korko				
Kiinteä korko				
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)			-3 002 795,54	-3 002 795,54
Koronvaihtosopimus	SIUNSOTE5	SIUNSOTE5	SIUNSOTE5	SIUNSOTE5
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Kynnyksellinen koronvaihtosopimus	Kynnyksellinen koronvaihtosopimus	Kynnyksellinen koronvaihtosopimus	Kynnyksellinen koronvaihtosopimus
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo			18 000 000,00	18 000 000,00
Sopimuksen alkupäivä			19.11.2021	19.11.2021
Sopimuksen eräpäivä			19.11.2031	19.11.2031
Vaihtuva korko				
Kiinteä korko				
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)			-2 135 817,73	-2 135 817,73
Koronvaihtosopimus	SIUNSOTE8	SIUNSOTE8		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Kynnyksellinen koronvaihtosopimus	Kynnyksellinen koronvaihtosopimus	Kynnyksellinen koronvaihtosopimus	Kynnyksellinen koronvaihtosopimus
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	12 000 000,00	12 000 000,00		
Sopimuksen alkupäivä	8.10.2024	8.10.2024		
Sopimuksen eräpäivä	8.10.2030	8.10.2030		
Vaihtuva korko				
Kiinteä korko				
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-838 386,87	-838 386,87		
Koronvaihtosopimus	SIUNSOTE9	SIUNSOTE9		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Kynnyksellinen koronvaihtosopimus	Kynnyksellinen koronvaihtosopimus	Kynnyksellinen koronvaihtosopimus	Kynnyksellinen koronvaihtosopimus
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	20 000 000,00	20 000 000,00		
Sopimuksen alkupäivä	18.9.2024	18.9.2024		
Sopimuksen eräpäivä	18.3.2031	18.3.2031		
Vaihtuva korko				
Kiinteä korko				
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-2 368 007,45	-2 368 007,45		
Koronvaihtosopimus	SIUNSOTE10	SIUNSOTE10		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Kynnyksellinen koronvaihtosopimus	Kynnyksellinen koronvaihtosopimus	Kynnyksellinen koronvaihtosopimus	Kynnyksellinen koronvaihtosopimus
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	17 000 000,00	17 000 000,00		
Sopimuksen alkupäivä	19.11.2024	19.11.2024		
Sopimuksen eräpäivä	19.11.2031	19.11.2031		
Vaihtuva korko				
Kiinteä korko				
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-1 589 696,26	-1 589 696,26		
Koronvaihtosopimus	SIUNSOTE11	SIUNSOTE11		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Kynnyksellinen koronvaihtosopimus	Kynnyksellinen koronvaihtosopimus	Kynnyksellinen koronvaihtosopimus	Kynnyksellinen koronvaihtosopimus
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	45 000 000,00	45 000 000,00		
Sopimuksen alkupäivä	15.10.2024	15.10.2024		
Sopimuksen eräpäivä	15.10.2044	15.10.2044		
Vaihtuva korko				
Kiinteä korko				
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-3 500 886,89	-3 500 886,89		
Koronvaihtosopimus	SIUNSOTE7	SIUNSOTE7	SIUNSOTE7	SIUNSOTE7
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Kynnyksellinen koronvaihtosopimus	Kynnyksellinen koronvaihtosopimus	Kynnyksellinen koronvaihtosopimus	Kynnyksellinen koronvaihtosopimus
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	25 000 000,00	25 000 000,00	25 000 000,00	25 000 000,00
Sopimuksen alkupäivä	14.12.2022	14.12.2022	14.12.2022	14.12.2022
Sopimuksen eräpäivä	14.12.2052	14.12.2052	14.12.2052	14.12.2052
Vaihtuva korko				
Kiinteä korko				
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-253 684,57	-253 684,57	-117 951,50	-117 951,50
Koronvaihtosopimus	SIUNSOTE6	SIUNSOTE6	SIUNSOTE6	SIUNSOTE6
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Kynnyksellinen koronvaihtosopimus	Kynnyksellinen koronvaihtosopimus	Kynnyksellinen koronvaihtosopimus	Kynnyksellinen koronvaihtosopimus
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	20 000 000,00	20 000 000,00	30 000 000,00	30 000 000,00
Sopimuksen alkupäivä	17.10.2022	17.10.2022	17.10.2022	17.10.2022
Sopimuksen eräpäivä	17.10.2050	17.10.2050	17.10.2050	17.10.2050
Vaihtuva korko				
Kiinteä korko				
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	3 101 960,42	3 101 960,42	3 426 313,87	3 426 313,87

Tikkamäen Palvelut Oy

V. 2024

V. 2023

Koronvaihtosopimus

Op 11965928

Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)		korkosuojaus
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo		10 000 000,00
Sopimuksen eräpäivä		16.10.2024
Vaihtuva korko		
Kiinteä korko		1,37
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)		-235 271,63

Koronvaihtosopimus

Op 24972449

Op 24972449

Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	korkosuojaus	korkosuojaus
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	4 620 000,00	4 900 000,00
Sopimuksen eräpäivä	29.9.2028	29.9.2028
Vaihtuva korko	Euribor 6kk (3,162)	0,09
Kiinteä korko	0,08	
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	351 929,29	502 958,04

Koronvaihtosopimus

Op 24972562

Op 24972562

Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	korkosuojaus	korkosuojaus
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	3 135 610,00	3 305 100,00
Sopimuksen eräpäivä	24.7.2026	24.7.2026
Vaihtuva korko	EURIBOR 6kk (2,585)	EURIBOR 6kk (1,35%)
Kiinteä korko	1,34	
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	72 441,15	136 457,33

Koronvaihtosopimus

Op 24972571

Op 24972571

Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	korkosuojaus	korkosuojaus
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	1 881 366,00	1 983 060,00
Sopimuksen eräpäivä	24.7.2026	24.7.2026
Vaihtuva korko	EURIBOR 6kk (2,585)	EURIBOR 6kk (1,35%)
Kiinteä korko	1,34	
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	43 464,70	81 874,40

Koronvaihtosopimus

Op 24972583

Op 24972583

Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	korkosuojaus	korkosuojaus
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	9 489 795,60	10 102 040,48
Sopimuksen eräpäivä	20.7.2029	20.7.2029
Vaihtuva korko	EURIBOR 3kk (2,744)	EURIBOR 3kk (1,02%)
Kiinteä korko	1,02	
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	438 103,84	644 772,89

Koronvaihtosopimus Nordea

1420495/1932021

Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	korkosuojaus
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	10 000 000,00
Sopimuksen eräpäivä	16.10.2024
Vaihtuva korko	
Kiinteä korko	1,37
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	234 622,00

Yhteenveto sopimuksista:

	PK hyvinvointialue	Tikkamäen palvelut Oy	
Lainat	214 832 591	19 832 590,45	2023
	Nimellisarvo	Suojatun lainapääoman määrä	Käypä arvo
Siun sote	139 000 000	65 %	-5 445 091
Tikkamäen palvelut	19 126 772	96 %	905 939
Yhteensä	158 126 772		-4 539 152
			-1 762 189

5.5 HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA JA INTRESSITAHOTAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetieto 39.) Henkilöstön lukumäärä 31.12.2024 palvelualueittain

Palvelualue	2024		Yht.	2023		Yht.
	Vakinainen	Määräaikainen		Vakinainen	Määräaikainen	
110 LAPSI- PERHEIDEN PALVELUT	166	26	191	163	32	194
130 LASTENSUOJELU	142	51	192	128	44	172
150 TYÖIKÄISTEN PALVELUT	147	14	161	135	7	142
170 VAMMAISPALVELUT	81	14	96	87	17	104
185 VAMMAISPALV. ASUMINEN SEKÄ TYÖ- JA PÄIVÄTOIMINTA	414	67	481	393	73	466
190 PERHE- JA SOSIAALIPALVELUJEN YHTISET PALVELUT	5		5			
200 IKÄIHMIKISTEN PALVELUT, LÄNSI				423	77	500
210 IKÄIHMIKISTEN PALVELUT, ETELÄ				386	51	437
220 IKÄIHMIKISTEN PALVELUT, POHJ.				422	68	490
230 IKÄIHMIKISTEN PALVELUT, KESKINEN				638	120	758
240 KOTIHOITOPALVELUT	657	93	749			
250 ASUMISPALVELUT, YMPÄRIVUOROKAUTINEN PALV.ASUMINEN	466	107	573			
260 ASUMISPALVELUT, YHTIÖLLINEN ASUMINEN	591	134	725			
280 ARJEN TUKIPALVELUT				77	17	94
280 KOTONA ASUMISTA TUKEVAT PALVELUT	86	14	100			
290 IKÄÄNTYNEIDEN PALVELUT YHTISET	15		15	2		2
300 SAIRAALAPALVELUT	1333	210	1543	1451	229	1680
400 VASTAANOTTOPALVELUT	880	187	1068	706	191	897
500 KUNTOUTUS				249	37	286
500 KUNTOUTUMISEN PALVELUT	505	101	607			
600 TERV. - JA SHIPALV. YHTISET				73	11	84
610 HOITOTYÖN PALVELUT	15	2	17			
650 TERVEYS- JA SAIRAANHOITOPALVELUJEN YHTISET PALV	12	2	14			
800 YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO	50	13	63	49	9	58
900 TIEDONHALLINTA JA HALLINTOPALVELUT	20	4	23			
910 HALLINTOPALVELUT				22	1	23
917 VALVONTAPALVELUT	6	1	7			
919 VIESTINTÄPALVELUT	7	1	8			
920 TUOKIPALVELUT				298	48	346
920 PALVELUTUOTANNON TUOKIPALVELUT	359	20	380			
927 HANKINTA- JA LOGISTIIKKAPALVELUT				51	12	62
927 HANKINTA- JA SOPIMUSPALVELUT	17	4	21			
930 HENKILÖSTÖASIAINTUNTJAPALVELUT				41	3	44
930 HENKILÖSTÖPALVELUT	218	8	226			
940 HENKILÖSTÖVOIMAVARAT				166	7	173
940 KONSERNIPALVELUJEN YHTISET	8	3	11			
941 HENKILÖSTÖPALVELUT YHTISET				4		4
950 KEHITTÄMISPALVELUT	21	25	46			
952 KEHITTÄMISPALVELUT *				50	26	76
960 TALOUSPALVELUT	14		14	13	2	15
961 DIGITAALISET PALVELUT				44	7	51
961 ICT- PALVELUT	24	1	25			
970 TEKNISET PALVELUT				56	5	61
970 TOIMINTAPALVELUT	54	4	58			
974 TILASUUNNITTELUPALVELUT				2		2
980 HALLINTOPALVELUT YHTISET	5		5			
990 HYVINVOINTIALUEEN HALLINTO				23	2	25
990 HYVINVOINTIALUEEN JOHTO	5		5			
991 TOIMIELIIMET				2		2
	6322	1104	7426	6153	1092	7245
PELASTUSLAITOS	322	106	428	285	102	387
Yhteensä	6644	1210	7854	6438	1194	7632

Liitetieto 40.) Henkilöstökulut	PK Hyvinvointialue 2024	PK Hyvinvointialue 2023
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	367 904 183,33	352 710 553,22
Palkat	373 767 191,46	357 511 818,57
Palkkiot	1 005 490,23	1 610 072,44
Henkilöstökorvaukset ja muut henk.menojen korj.erät	-6 868 498,36	-6 411 337,79
Henkilösivukulut	84 187 428,29	85 659 727,70
Eläkekulut	74 954 468,56	72 360 270,67
Muut henkilösivukulut	9 232 959,73	13 299 457,03
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	<u>452 091 611,62</u>	<u>438 370 280,92</u>
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	776 043,49	331 810,44
Henkilöstökulut yhteensä	<u>452 867 655,11</u>	<u>438 702 091,36</u>

Liitetieto 41.) Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	PK Hyvinvointialue 2024	PK Hyvinvointialue 2023
Kokoomus	10 844,00	11 880,00
Kristillisdemokraatit	1 266,00	1 326,00
Keskusta	24 148,00	27 028,00
SDP	15 006,00	17 256,00
Vasemmistoliitto	5 115,00	6 735,00
Vihreät	1 864,00	2 080,00
Perussuomalaiset	3 302,00	3 330,00
Liike Nyt Kitee	160,00	960,00
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	<u>61 705,00</u>	<u>70 595,00</u>

Liitetieto 42.) Tilintarkastajan palkkiot

	PK Hyvinvointialue 2024	PK Hyvinvointialue 2023
Tilintarkastusyhteisö		
Tilintarkastuspalkkiot/ Bdo Audiator Oy, lakisääteinen tarkastus	46 822,15	52 185,66
Tilintarkastuspalkkiot/ Bdo Audiator Oy, erillisohjeitus	22 200,00	45,45
Tilintarkastuspalkkiot/ Bdo Audiator Oy, turvakotitoiminnan tarkastus	1 455,61	1 900,00
Tilintarkastuspalkkiot/ Bdo Audiator Oy, valtionavustuksen tarkastus	2 338,81	2 653,20
Tilintarkastuspalkkiot/ Bdo Audiator Oy, hanketarkastus	0,00	5 315,66
Tilintarkastuspalkkiot/ Bdo Audiator Oy, STM Tulkoti-hanke	1 599,44	
Tilintarkastuspalkkiot/ Bdo Audiator Oy, STM Tulevaisuuden sotekeskus (Tulsote)	2 449,43	
Tilintarkastuspalkkiot/ Bdo Audiator Oy, STM Lastenasiointalo/Barnahus-hanke	1 055,18	
Tilintarkastuspalkkiot/ Bdo Audiator Oy, VN Palliatiivisen hoidon palv.tuottaminen	976,93	
Tilintarkastuspalkkiot/ Bdo Audiator Oy, STM Vauras	699,36	
Tilintarkastuspalkkiot/ Bdo Audiator Oy, VN Sote- ja pala ICT valmistelu	1 333,40	
Tilintarkastuspalkkiot/ Bdo Audiator Oy, STM Päihkeitä käyttävien äitien palv.tuk	799,36	
Palkkiot yhteensä	<u>81 729,67</u>	<u>62 099,97</u>

Liitetieto 43.) Selvitys hyvinvointialueen ja sen intressitahojen välisistä liiketoimista

Intressitahotapahtumat

PK Hyvinvointialue
2024PK Hyvinvointialue
2023

Hyvinvointialuejohtaja Kirsi Leivonen

Hyvinvointialuejohtajan kanssa on solmittu johtajasopimus 1.7.2022 aluehallituksen päätöksellä § 90, siinä on 12 kk erokorvaus.

Pääomalainasaamiset

Koy Paiholankoski, Yhtymävaltuusto 10.10.2019 § 40	28 600,00	28 600,00
Ostot intressitahoilta yhteensä	68 279 860,44	65 995 823,02
Hyvinvointiyhtymiltä	17 318 375,03	16 975 476,22
Islab hyvinvointiyhtymä	17 318 375,03	16 975 476,22
Tytäryhteisöiltä	48 981 565,68	47 594 465,46
Polkka - Pohjois-Karjalan tukipalvelut oy	43 149 213,51	42 856 893,24
Tikkamäen Palvelut Oy	1 850 987,32	346 596,07
Siun Säätiö sr	0,00	806,50
Siun Työterveys Oy	3 981 364,85	4 390 169,65
Osakkuusyhteisöiltä	1 979 919,73	1 425 881,34
Asunto Oy Pälkjärvenkatu 2	0,00	7 830,00
Järvi-Suomen terveystalot	1 979 919,73	1 418 051,34
Oikeushenkilöt yhteensä	110 892 846,78	91 599 394,76
Timo Elo, hallitus 2. vpj	1 431 644,45	1 282 938,50
Merja Mäkisalo-Ropponen, valtuuston pj.	286 139,54	44 308,65
Matti Kämäräinen, valtuuston 2. vpj	28 858,88	28 751,40
Eero Reijonen, valtuustoryhmän pj.	109 146 203,91	90 243 396,21
Myynnit intressitahoille yhteensä	4 371 050,48	3 342 792,34
Hyvinvointiyhtymä	1 338 023,34	980 522,79
Islab hyvinvointiyhtymä	1 338 023,34	980 522,79
Tytäryhteisöiltä	3 033 027,14	2 362 269,55
Polkka - Pohjois-Karjalan tukipalvelut oy	2 374 567,33	1 701 646,94
Tikkamäen Palvelut Oy	216 200,67	176 239,93
Siun Työterveys Oy	442 259,14	484 382,68

Ostot on toteutettu palvelusopimusten mukaisesti ja myynnit koostuvat tavanomaisista palvelutuotantoon tarvittavista aineiden, tarvikkeiden ja palvelujen myynneistä.

6 Muut eriytetyt laskelmat

Laskelma markkinoille kohdistuneesta myynnistä:									
	3611 - Fysiologia ja neurofysiologia	3612 - Patologia	3613 - Radiologia	6152 - Sairaala- apteekki	9232 ja 9233 Välinehuolto	9282 - Varasto	9276 - Kuljetus	9729 - Kiinteistö yksikkö	9727 - Asunnot
Toimintatuotot	90 291	45 467	206 563	134 798	62 405	296 293	225 093	363 255	198 933
Myyntituotot	90 291	45 467	206 563	134 798	62 405	296 293	225 093	363 255	198 933
Toimintakulut	-76 295	-42 187	-193 389	-146 189	-55 582	-277 838	-275 403	-253 066	-196 179
Henkilöstökulut	-30 147	-19 100	-89 596	-13 618	-36 491	-10 479	-158 455	-43 314	-10 000
Palvelujen ostot	-32 660	-12 365	-65 513	-11 507	-6 838	-5 268	-107 648	-64 758	-19 427
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 335	-5 524	-25 783	-117 879	-4 995	-255 329	-2 213	-121 359	-16 826
Muut toimintakulut	-5 153	-5 198	-12 496	-3 185	-7 257	-6 762	-7 086	-23 635	-149 926
Toimintakate	13 996	3 280	13 174	-11 391	6 824	18 455	-50 309	110 189	2 754
Rahoitustuotot ja -kulut	-1	0	0	0	0	-3	-9	-59	-16
Vuosikate	13 994	3 280	13 174	-11 391	6 823	18 452	-50 318	110 130	2 738
Poistot ja arvonalentumiset	-8 741	-2 452	-16 635	-43	-2 257	-1 651	0	0	0
Tilikauden tulos 2024	5 253	828	-3 462	-11 434	4 567	16 800	-50 318	110 130	2 738

Markkinoille kohdistunut myynti perustuu myyntireskontraan. Ulkoisesta myynnistä aiheutuneet kulut on johdettu ulkoisen myynnin suhteellisen osuuden perusteella. Ulkoisesta myynnistä aiheutuneiden kulujen laskennassa on ulkoisten toimintatuottojen ja -kulujen sekä poistojen lähteenä käytetty kirjanpitoa. Sisäisten toimintatuottojen ja -kulujen lähteenä on käytetty kirjanpidon sisäisiä eriä. Tuloslaskelman kuluerät on johdettu ulkoisten erien tuloksen talousarviototeumaprosentilla.

7 Allekirjoitukset ja merkinnät

Tilinpäätös 2024 allekirjoitetaan sähköisesti hyvinvointialuejohtajan ja aluehallituksen toimesta.

8 Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat

LUETTELO KÄYTETYISTÄ TILIKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA

Tilinpäätös		Sidottuna	
Päiväkirja		Sähköinen arkistointi	
Pääkirja		Sähköinen arkistointi	
Osakirjanpidot		Sähköinen arkistointi	
Tase-erittelyt		Sähköinen arkistointi	
Tositeaineisto		Tallennettu yht. kansioon Siun sote/Meita	
Kirjanpito			
Avaava tase	ALKUSA	Tallennettu yht. kansioon Siun sote/Meita	1001-
Muistiotositteet, ulkoiset	MUIST1	Tallennettu yht. kansioon Siun sote/Meita	10001-
Muistiotositteet, sisäiset	MUISIS	Tallennettu yht. kansioon Siun sote/Meita	20001-
Muistiotositteet, sisäiset	MUIVYO	Tallennettu yht. kansioon Siun sote/Meita	31001-
Ulkoiset muistiot Raindance	MUISRD	Sähköinen arkistointi	15001-
Sisäiset muistiot Raindande	MUISRS	Sähköinen arkistointi	25001-
Ulkoiset muistiot Raindance	MUISPA	Sähköinen arkistointi	630001-
Ulkoiset muistiot Raindance	MUISEU	Sähköinen arkistointi	660001-
Ulkoiset muistiot Raindance	MUIJAK	Sähköinen arkistointi	30001-
Ulkoiset muistiot Raindance	MUISTP	Sähköinen arkistointi	32001-
Maksuliikenne Tiliotteet	PANKKI	Sähköinen arkistointi	101001-
Sisäiset siirrot ja oikaisut			
Sosiaalityö, ProConsona	SOSTYO	Sähköinen arkistointi	80001-
Sisäiset tiedostosiirrot	LIISIS	Sähköinen arkistointi	75001-
Käyttösuunnitelma	BUD	Tallennettu yht. kansioon Siun sote/Meita	2001-
Talousarvion muutosten tallennus	BUDL	Tallennettu yht. kansioon Siun sote/Meita	3001-
Palkat			
Atk-palkkatositteet	PALKAT	Sähköinen arkistointi	100001-
Matkalaskut	PALKAT	Sähköinen arkistointi	
Ostoreskontra			
Ostoreskontra, Rondo	ORPRO	Sähköinen arkistointi	8000001-
Ostoreskontramaksut	ORPMAK	Sähköinen arkistointi	8990001-
Ostoreskontra, käsinmaksu	ORPMAK	Sähköinen arkistointi	
Myyntireskontra			
Laskutuskaadot	MRP12-MRP96	Sähköinen arkistointi	12000001-96000001
Manuaalikirjaukset	MRPMAN	Sähköinen arkistointi	5110001
Viiteaineisto	MRPVII	Sähköinen arkistointi	5210001
Hyvityskuitaukset	MRPHYV	Sähköinen arkistointi	5310001
Varastot			
Täsmäytystositteet	VARAST	Tallennettu yht. kansioon Siun sote/Meita	70001
Käyttöomaisuus			
Hankinnat, myynnit/romutukset	KOMTOS	Tallennettu yht. kansioon Siun sote/Meita	36001-
Suunnitelman mukaiset poistot	KOMTOS	Tallennettu yht. kansioon Siun sote/Meita	
Käyttöomaisuusmuistiot	KOMMUI	Tallennettu yht. kansioon Siun sote/Meita	39001-
Laiteaktivoinnit	KOMKOR	Tallennettu yht. kansioon Siun sote/Meita	390001-